

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר 2020
מגדל חברה לביטוח בע"מ

תוכן העניינים

פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

פרק 3 דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4, קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868959, 076-8868962 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- ניר גלעד - יו"ר
- שלמה אליהו (פרש ביום 15/10/2020)
- רונית בודו - דב"ת
- מירב בן כנען הלר - דב"ת
- מישאל וקנין - דח"צ
- עזריאל מוסקוביץ
- אריה מינטקביץ
- ד"ר גבריאל פיקר
- חיים רמון

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 1 - דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד - תוכן עניינים

מספר עמוד	שם הסעיף	
1	תיאור הקבוצה	1
1	כללי	1.1
1	התפתחויות עיקריות בקבוצה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח	1.2
5	הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד	2
5	ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות	2.1
6	תיאור התפתחות תוצאות הקבוצה ברבעון המדווח	2.2
7	תיאור התפתחות תוצאות הקבוצה בתקופה המדווחת	2.3
8	תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	2.4
11	פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים	2.5
12	תחום ביטוח בריאות	2.6
12	תחום ביטוח כללי	2.7
14	נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים	2.9
15	מקורות מימון	2.10
15	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העיסוקית	3
15	סביבה מקרו כלכלית	3.1
16	משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2	3.2
19	שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחקיטיים	4
19	הסדרים תחקיטיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות	4.1
20	הסדרים תחקיטיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	4.2
22	הסדרים תחקיטיים בביטוח בריאות	4.3
23	היבטי ממשל תאגידי	5
23	הליך ביקורת מנהלי - ממשל תאגידי	5.1
23	שינויים בהרכב הדירקטוריון בחברה	5.2
23	נושאי משרה בחברה	5.3
25	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	6
26	אירועים לאחר תקופת הדיווח	7

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח") ובפעילותה באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה") לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 ("תקופת הדוח").

הדוח נערך בהתאם לחוזר הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה"), שעניינו "עדכון הוראות בדוח התקופתי של חברות ביטוח" מיום 27 בדצמבר 2018, ומתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2019 מיום 26 במרס 2020¹ ("הדוח התקופתי") וכן הדוחות לרבעון הראשון והשני של שנת 2020 מיום 27 במאי 2020 ו-24 באוגוסט 2020 בהתאמה, אשר פורסמו באתר החברה

1. תיאור הקבוצה

1.1. כללי

החברה באמצעות חברות הבנות שלה, פועלת בעיקר בתחום הביטוח, הפנסיה והגמל. בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות"). נכון למועד דוח זה, חברת אליהו הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ, מחזיקה כ-68.46% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות.

לפרטים נוספים בדבר אחזקות בעלי השליטה במגדל אחזקות, למבנה האחזקות העיקרי של הקבוצה ולתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה, ראה סעיפים 2.2, 2.3 ו-3 בחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד ("תיאור עסקי התאגיד").

1.2. התפתחויות עיקריות בקבוצה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח

1.2.1. משבר נגיף הקורונה

(א) כללי

בעקבות ההתפרצות של נגיף הקורונה (COVID-19) בסוף שנת 2019, והתפשטותו למדינות רבות בעולם, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל. התפשטות נגיף הקורונה והנקיטה בצעדי ההתגוננות גרמו וגורמים לפגיעה כלכלית מהותית ולמגמות שליליות בכלכלה העולמית ובשווקי ההון בעולם, לרבות בישראל. על אף שניכרת התאוששות בשווקי ההון לעומת שיא המשבר, הרי שהשווקים נותרו תנודתיים, ונתמכים בצעדים חסרי תקדים שנקטו על ידי בנקים מרכזיים בעולם.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 ("הרבעון המדווח") רשם המשק הישראלי התאוששות בפעילות הכלכלית, אולם הטלת הסגר השני במחצית השנייה של חודש ספטמבר 2020, בעקבות הגידול בתחלואה, הובילה לירידה בפעילות במשק. לאחר תאריך המאזן קצב התפשטות המחלה שב ועלה בעיקר במדינות שנקטו מדיניות של הקלה בסגר, דבר העלול להוביל לבלימת ההתאוששות הכלכלית.

השלכות המשבר הכלכלי שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה על פעילות ועסקי החברה, כפי שהתבטאו בתקופה המדווחת, מתוארות להלן במסגרת תיאור ההתפתחויות בתחומי הפעילות.

לפירוט בדבר ההתפתחויות בשווקי ההון והתנדודות בעקום הריבית בתקופת הדוח וכן לאחר תאריך המאזן, לרבות השלכות המרכזיות על החברה, ראה סעיף 1.2.2 להלן וכן ביאורים 1 ו-10 לדוחות הכספיים.

בפסקה זו מתוארות התפתחויות עיקריות בלבד, ומתוך הנחה שבפני הקורא מצויים גם דוחות הרבעונים הראשון והשני לשנת 2020. לפרטים נוספים ראה סעיף 1.2.1 לדוח הדירקטוריון שנכלל בדוחות הכספיים לרבעון הראשון והשני לשנת 2020.

יובהר, כי נכון למועד זה, אין ביכולתה של החברה להעריך באופן מלא את ההשלכות העתידיות וארוכות הטווח של משבר נגיף הקורונה על פעילותה ומצבה העסקי, בין היתר לאור התנדודות החרפה בשווקי ההון, חוסר הוודאות בדבר משכו הצפוי של משבר נגיף הקורונה, עצמתו והשפעותיו על המשק הישראלי והגלובלי.

¹ ראה באתר החברה: [דוחות כספיים מגדל ביטוח](#)

מובהר כי התפשטותו של נגיף הקורונה והנחיות הגורמים המוסמכים במדינת ישראל ומחוצה לה בקשר עם אופן ההתמודדות עמו, לרבות התפרצויות אפשריות נוספות והטלת מגבלות שונות בעקבותיהן והתקופה והתנאים בהם יחזור המשק בישראל לשגרה, אינן, מטבע הדברים, בשליטת החברה וקיימת אי ודאות ביחס להשלכות הישירות ו/או העקיפות על השווקים השונים, ובפרט על המשק הישראלי. בהתאם, אין לחברה יכולת לצפות או לאמוד באופן ודאי את ההשפעות של נגיף הקורונה על פעילותה של החברה, ומידע זה, ככל שהוא כלול בדוח זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. הערכות החברה בדבר השלכות נגיף הקורונה על פעילות החברה, כמתואר בדוח זה, עשויות שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהותית, בין היתר ככל שיחולו שינויים בהנחיותיהם של הגורמים המוסמכים בארץ ובעולם בקשר עם נגיף הקורונה לרבות התפרצויות נוספות.

1.2.2. השפעת הסביבה הכלכלית ותנודתיות של עקום הריבית

הקבוצה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בשנים האחרונות, בין היתר, מסביבת ריבית נמוכה ומתנודתיות של עקום הריבית ושוק ההון.

בהמשך לירידה ניכרת של עקום הריבית שאפיינה את שנת 2019, בתקופה המדווחת חלה ירידה נוספת של עקום הריבית. לשיעורי הריבית הנמוכים השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה, וכן על גובה ההתחייבויות הביטוחיות של הקבוצה.

השפעת הירידה של עקום הריבית כאמור, הביאה בסיכומה של התקופה המדווחת לגידול בעתודות ביטוח החיים בסך של כ-245 מיליון ש"ח וברבעון המדווח לכ-2 מיליון ש"ח, במקביל לקיטון ברווח לפני מס.

בביטוח סיעודי בתקופה המדווחת, קטנה ההפרשה ל-LAT בסך של כ-151 מיליון ש"ח לפני מס, הירידה הושפעה בעיקר מהסיבות הבאות: מישום הוראות הממונה לעניין פרמיית אי נזילות, כאמור בסעיף 1.2.4 להלן, בסך של כ-188 מיליון ש"ח ומייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בסך של כ-256 מיליון ש"ח. ירידה זו קוזזה בחלקה עקב השפעת ירידת עקום הריבית בסך של כ-294 מיליון ש"ח הכולל את השפעת העדכון השוטף של פרמיית אי נזילות. ברבעון המדווח ההפרשה גדלה בסך של כ-96 מיליון ש"ח לפני מס, בעיקר עקב השפעת ירידת עקום הריבית הכולל את השפעת עדכון פרמיית אי נזילות.

בביטוח כללי, בתקופה המדווחת חלה עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-45 מיליון ש"ח בשייר לפני מס. בנוסף, בעקבות ישום הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות חל קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-11 מיליון ש"ח. ברבעון המדווח חלה עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-10 מיליון ש"ח בשייר לפני מס. לעניין פסק דין של בית המשפט העליון בעניין ריבית ההיוון בשיבוב תביעות ביטוח של המוסד לביטוח לאומי ראה סעיף 1.2.6 להלן.

לפירוט ראה באורים 9 ו-10 לדוחות הכספיים וסעיפים 1.2.4 ו-4.2 להלן. לפירוט רגישות החברה בנוגע לריבית ראה באור 3א. לדוחות הכספיים.

בנוסף, לשינויים האמורים לעיל של עקום הריבית, ישנה השפעה גם על ההתחייבויות האקטואריות של חשבונות העמיתים מקבלי הקצבה בקרנות הפנסיה החדשות, שמועד זכאותם לקצבה חל לפני 1 בינואר 2018, וכן ביחס לסך כל העמיתים בקרן הוותיקה יוזמה לעצמאים (אשר מנוהלת על ידי יוזמה לעצמאים). ההשפעה באה לידי ביטוי בגידול בהתחייבויות בתקופה המדווחת כתוצאה מירידה של עקום הריבית המשמש להיוון ההתחייבויות כלפי העמיתים בטווחים שונים. יצוין כי הריבית הינה רק חלק ממנגנון האיזון האקטוארי, והעודף/גירעון נקבע גם לפי תוצאות ההשקעות והשפעת גורמים דמוגרפיים שונים.

במהלך הרבעון המדווח נמשכה העליה בשווקי ההון אשר בעקבותיה נרשמו הכנסות מהשקעות לפני מס בתיק הנוסטרו בסך של כ-432 מיליון ש"ח ובתקופה המדווחת כ-885 מיליון ש"ח. בתיק הנוסטרו ללא אג"ח מיועדות נרשמו הכנסות מהשקעות לפני מס בסך של כ-144 מיליון ש"ח ברבעון המדווח וכ-162 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת וזאת לאחר קיזוז מלוא הפסדי ההשקעות אשר נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2020 על רקע משבר נגיף הקורונה. בתיק המשתתף ברווחים, לאור תשואה ריאלית שלילית

שנרשמה בתקופה המדווחת בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, החברה לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2020, אלא דמי ניהול קבועים בלבד.

אומדן דמי הניהול המשתנים שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה ריאלית חיובית מצטברת, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2020 בכ-150 מיליון ש"ח לפני מס. בעקבות עליות בשווקי ההון בתקופה שלאחר תאריך המאזן, החברה כיסתה את הפסדי ההשקעות הריאליים שנצברו לחובת המבוטחים, כך שנכון למועד הסמוך לפרסום הדוחות הכספיים, מוערכים דמי ניהול המשתנים בסך של כ-340 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף אודות התמודדות הקבוצה בקשר עם משבר נגיף הקורונה, לרבות ניתוח השפעות נגיף הקורונה על הקבוצה, ראה סעיף 1.2.1 לעיל וסעיף 2 להלן.

(א) סיכונים ביטוחיים וביטוח משנה

בהתאם להערכת החברה והידוע לה עד כה, בתחום ביטוח כללי לא קיימות לה חשיפות ביטוחיות ישירות מהותיות במצב של מגיפה. כמו כן, בהתאם להתפתחות משבר הקורונה עד למועד דוח זה, בתחומי חיסכון ארוך טווח ובריאות לא התממשו חשיפות ביטוחיות, בנוגע לתחלואה ותמותה, בהקשר הישיר של נגיף הקורונה. כמו כן, קיימת חשיפה שלא ניתן להעריכה לעלייה בסיכונים הונאות ביטוח בעסקים במשבר. ככל שתהא החרפה בהתפרצות של נגיף הקורונה, וכתלות בצעדים אשר ינקטו על ידי הממשלה, עשויים להתממש אחד או יותר מהסיכונים הביטוחיים בתחומי הפעילות של החברה.

להערכת החברה, המשבר העולמי משפיע לרעה על מבטחי המשנה הגלובאליים, דבר אשר בא לידי ביטוי, בין היתר, בשינויים לרעה של דירוגים ותחזיות דירוג של תאגידים אלו. התפתחויות אלה עשויות להוביל להקשחת שוק מבטחי המשנה ולגרור התייקרויות של תעריפי ביטוח המשנה בחידוש החוזים בשנה העוקבת ואף לעדכון המדיניות העסקית שלהם והפסקת כיווי עסקים ומוצרים מסוימים. במסגרת ניהול הסיכונים הביטוחיים וסיכונים צד נגדי, דירקטוריון החברה קבע תאבון סיכון באשר לחשיפת החברה לענפי הפעילות השונים וכן מדיניות חשיפה למבטחי משנה. מדיניות זו מגדירה חשיפה כוללת מקסימלית למבטח משנה ופיזור הסיכון ומבוססת, בין היתר, על רמות הדירוג. לאור האמור, החברה עוקבת באופן הדוק אחר ההתפתחויות בתקופה זו והצעדים הנדרשים. לפירוט מדיניות החברה בנוגע לחשיפות ביטוחי המשנה ראה באור 4.1.36 לדוחות הכספיים לשנת 2019 וסעיף 19.6 לחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד.

בענין שימוש בשאלות חיתום הקשורות לנגיף הקורונה ראה סעיף 4.3.2 להלן.

בענין חריגים בתוכניות ביטוח הנוגעים לסיכונים הנובעים ממגפת הקורונה ראה סעיף 4.4.1 להלן.

(ב) היבטי נכ אדם

עדכונים להסכם הקיבוצי

בהמשך למשבר הקורונה והשלכותיו על הפעילות העסקית של החברה גובשו הסכמות בין החברה ובין ועד העובדים בחברה בדבר עדכונים להסכם הקיבוצי מיום 16 במאי 2019 (בפסקה זו: "**ההסכם הקיבוצי**").

על פי הערכות שביצעה החברה, יישום העדכונים להסכם הקיבוצי, עשוי לחסוך לחברה במהלך השנים הקרובות כ-50 מיליון ש"ח לפרטים נוספים אודות ההסכם הקיבוצי, ראו דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 16 במאי 2019 (מספר אסמכתא: 2019-01-047224). לפרטים בדבר העדכונים להסכם הקיבוצי ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 1 ביוני 2020 (מספר אסמכתא: 2020-01-056169) ובאור 9 לדוחות הכספיים.

1.2.3 תיקון להוראות החוזר המאוחד לענין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה

בחודש מרס 2020, פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד לענין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT) (להלן: "**החוזר**" או "**חוזר ה-LAT**"). מטרת החוזר הינה עדכון אופן חלוקת מוצרי הביטוח השונים בין תיקי הביטוח לצורך מדידת בדיקת נאותות העתודה (LAT). השינוי העיקרי בחוזר הינו קביעה כי בדיקת נאותות העתודות תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים לתיק ביטוחי בודד וזאת במקום חישוב נאותות העתודות עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד. בהקשר זה יצוין כי מוצרי הסיעוד ימשיכו להיות נפרדים מתיק ביטוחי החיים האמור. הוראות החוזר יושמו בדוחותיה הכספיים של מגדל ביטוח כשינוי מדיניות חשבונאית בדרך של יישום למפרע.

בהתאם לחוזר החברה תיאמה, בדרך של יישום למפרע, את דוחותיה הכספיים לימים 30 בספטמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2019 ולתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי, באופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות, באמצעות יישומו מאז ומעולם. בעקבות יישום החוזר נמחקו ההפרשות ל-LAT בביטוח חיים. ההשפעה של היישום למפרע על תוצאות התקופה המקבילה אשתקד הינה גידול ברווח הכולל בביטוח חיים בסך של כ-672 מיליון ש"ח לפני מס (כ-442 מיליון ש"ח אחרי מס), ברבעון המקביל אשתקד גידול בסך של כ-213 מיליון ש"ח לפני מס (כ-140 מיליון ש"ח לאחר מס) ובשנת 2019 גידול בסך של כ-764 מיליון ש"ח לפני מס (כ-503 מיליון ש"ח לאחר מס). ההשפעה על יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2018 הינה גידול בסך של כ-165 מיליון ש"ח לפני מס (כ-109 מיליון ש"ח לאחר מס). כתוצאה מהאמור, חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים שיוחס לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין חישוב ה-LAT יוחס לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בגין חישוב ה-LAT החל מדוחות החברה ליום 31 במרס 2020. לפירוט נוסף, לרבות השפעת התיקון על מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק - שיעור השינוי בריבית, ראה באור 3א. לדוחות הכספיים.

1.2.4 תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות

בחודש יוני 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד - פרמיית אי נזילות ("החוזר"). ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובעות, כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון המשמשת בחישוב בדיקת נאותות העתודה פרמיית אי נזילות, בשיעורים שונים. החוזר קובע שיעור פרטני לפרמיית אי נזילות, לשימוש בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה עבור פוליסות ביטוח סיעודי פרט וביטוחי רכב חובה וחבויות, כאשר על פי החוזר ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון פרמיית אי-נזילות הן להנחת תשואה והן להנחת ריבית היוון, לפי העניין, בשיעורים מקסימליים כמפורט בחוזר. התחולה הינה החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020. ישום לראשונה של הוראות החוזר בוצע בדרך של שינוי אומדן חשבונאי בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 8. בעקבות יישום החוזר האמור, חל קיטון בהתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים וגידול ברווח הכולל בתקופה המדווחת אשר הסתכם בביטוח בריאות בסך של כ-188 מיליון ש"ח לפני מס ובביטוח כללי בסך של כ-11 מיליון ש"ח לפני מס.

1.2.5 דירוג החברה ואגרות החוב של החברה

ביום 15 בספטמבר 2020 קיבלה החברה דוח מעקב דירוג מאת מידרוג בע"מ ("מידרוג"). מידרוג מותירה על כנו דירוג של Aa1.il לאיתנות הפיננסית (IFS) של החברה ומותירה על כנו דירוגים של Aa2.il (hyb) לכתבי ההתחייבות הנדחים (הון שלישוני מורכב) ו-Aa3.il (hyb) לכתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני מורכב והון רובד 2), שגויסו על ידי מגדל גיוס הון. אופק הדירוג יציב. לפירוט ראה דוח מידי של החברה מיום 15 בספטמבר 2020 (אסמכתא: 2020-01-092209).

1.2.6 פסק דין של בית המשפט העליון בעניין ריבית היוון בשיבוב תביעות ביטוח של המוסד לביטוח לאומי

כאמור בסעיף 12.2.1 בחלק א' לדוח התקופתי, בחודש אוגוסט 2019 קבע בית המשפט העליון כי ככלל, שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% וכי יש לתקן בהתאם את תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח-1973 (בסעיף זה: "תקנות ההיוון"). בחודש ספטמבר 2020 וטרם תיקון תקנות ההיוון כאמור, קבע בית המשפט העליון בפסק דין נוסף, אשר בו נדון עניין ריבית היוון באופן פרטני ונקודתי, כי על המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") לחשב את תביעת השיבוב מחברת הביטוח לפי שיעור היוון של 3%, באופן היוצר התאמה בין שיעור ההיוון לפיו פוסק בית המשפט את גובה תביעת הנזיקין כולה, שיעור ההיוון לפיו מנוכים סכומי הגמלאות מהניזוק, וזה המשמש לחישוב תביעת השיבוב של המל"ל מחברת הביטוח.

בהתאם לפסק הדין האמור, ובהתבסס על חוות דעת יועצה המשפטיים, הפחיתה החברה הפרשה בסך כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס אשר עמדה כנגד תביעות שיבוב של המל"ל כנגד החברה. סכום זה אינו כולל שחרור של הפרשה בגין חלקה של החברה בהתחייבויות הביטוחיות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול"), העומדת על סך של כ-11 מיליון ש"ח.

1.2.7 יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

לפרטים ראה סעיפים 3.2 ו-4.1 להלן.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עיני התאגיד

2.1. ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות

מיליוני ש"ח	1-9/2020	1-9/2019	שינוי ב-%	2019	7-9/2020	7-9/2019	שינוי ב-%
תחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך							
פרמיות שהורוחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽¹⁾	13,914.6	14,809.7	(6%)	20,071.3	4,712.0	5,016.3	(6%)
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(298.9)	(555.9)		(195.5)	68.0	(661.7)	
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(304.5)	(111.8)		208.0	32.2	(398.7)	
תחום ביטוח בריאות							
פרמיות שהורוחו ברוטו	1,243.1	1,197.3	4%	1,610.9	411.8	410.4	0%
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	203.2	(197.5)		(466.9)	(28.5)	(292.5)	
רווח (הפסד) כולל לפני מס	208.3	(165.0)		(437.8)	(35.6)	(282.6)	
תחום ביטוח כללי							
פרמיות שהורוחו ברוטו	1,709.0	1,755.2	(3%)	2,333.5	573.8	588.3	(2%)
פרמיות ברוטו	1,840.3	1,894.6	(3%)	2,331.0	526.5	487.0	8%
פרמיות בשייר	1,475.8	1,546.5	(5%)	1,865.6	397.9	386.2	3%
רווח לתקופה לפני מס	107.0	203.7		260.6	77.1	18.3	
רווח כולל לפני מס	99.3	349.6		403.8	81.4	73.9	
סך תחומי הפעילות							
סה"כ פרמיות שהורוחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים	16,866.8	17,762.2	(5%)	24,015.6	5,697.6	6,014.9	(5%)
סה"כ פרמיות ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽²⁾	16,998.0	17,901.6	(5%)	24,013.1	5,650.3	5,913.7	(4%)
סה"כ רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	11.3	(549.7)		(401.8)	116.6	(935.9)	
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	3.1	72.9		174.0	78.1	(607.3)	
אחר⁽³⁾							
רווח (הפסד) לתקופה לפני מס	(55.8)	94.5		237.1	33.7	6.6	
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(55.3)	668.5		739.0	(12.1)	398.0	
רווח (הפסד) לתקופה לפני מסים	(44.4)	(455.2)		(164.7)	150.2	(929.4)	
רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים⁽⁴⁾	(52.2)	741.4		913.0	66.0	(209.3)	
מסים על ההכנסה							
מסים על הכנסה (הטבת מס) - במונחי רווח לתקופה	(24.0)	(177.0)		(29.7)	49.0	(316.4)	
מסים על הכנסה (הטבת מס) - במונחי רווח כולל	(26.7)	177.9		284.6	20.3	(124.6)	
רווח (הפסד) לתקופה	(20.5)	(278.2)		(135.0)	101.3	(612.9)	
רווח (הפסד) כולל לתקופה	(25.5)	563.5		628.4	45.7	(84.7)	
תשואה להון (על בסיס רווח לתקופה)	(0.3%)	(5.0%)		(2.4%)	1.7%	(10.8%)	
תשואה להון (על בסיס רווח כולל)	(0.4%)	10.1%		11.4%	0.8%	(1.5%)	
תשואה להון במונחים שנתיים (על בסיס רווח כולל)⁽⁵⁾	(0.6%)	13.4%		11.4%	3.1%	(6.0%)	

⁽¹⁾ תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. נתוני דמי הגמולים המיוחסים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל אשר מנוהלות על ידי הקבוצה אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים.

⁽²⁾ בביטוח כללי כולל נתוני פרמיות ברוטו ובביטוח חיים ובריאות כולל פרמיות שהורוחו ברוטו.

⁽³⁾ סעיף אחר כולל בעיקרו את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות וכן התאמות במסגרת איחוד הדוחות.

⁽⁴⁾ הרווח הכולל לתקופה כולל גם את תוצאות פעילות ההשקעה של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה (תיק הנוסטרו) שטרם מומשו.

⁽⁵⁾ התשואה להון במונחים שנתיים מחושבת על בסיס התשואה לרבעון מוכפלת פי 4.

2.2. תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך של כ-46 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל בסך של כ-85 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח הכולל ברבעון המדווח הושפע מרווחי השקעות של הקבוצה בשווקי ההון, ובכלל זה מהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו בסך של כ-432 מיליון ש"ח לפני מס.

בתיק המשתתף ברווחים, לאור תשואה ריאלית שלילית שנרשמה בתקופה המדווחת בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, מגדל ביטוח לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2020, אלא דמי ניהול קבועים בלבד. אומדן דמי הניהול המשתנים שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2020 בכ-150 מיליון ש"ח לפני מס. לעומת זאת, ברבעון המקביל אשתקד נגבו דמי ניהול משתנים בסך של כ-143 מיליון ש"ח לפני מס. בעקבות עליות בשווקי ההון בתקופה שלאחר תאריך המאזן, החברה כיסתה את הפסדי ההשקעות הריאליים שנצברו לחובת המבוטחים, כך שנכון למועד הסמוך לפרסום הדוחות הכספיים, מוערכים דמי ניהול המשתנים בסך של כ-340 מיליון ש"ח.

סך הנכסים המנוהלים של הקבוצה² נכון ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכם בכ-256 מיליארד ש"ח לעומת כ-255 ביום 31 בדצמבר 2019. נכון למועד הסמוך לפרסום הדוחות הכספיים הסתכמו הנכסים המנוהלים בכ-266 מיליארד ש"ח. העלייה בנכסים המנוהלים לעומת 30 בספטמבר 2020 הינה בעיקרה על רקע העליות בשוקי ההון לאחר תאריך המאזן.

לפירוט נוסף ראה באורים 1 ו-10 לדוחות הכספיים.

במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד פוליסות מבטיחות תשואה בביטוח חיים חלה ירידה ניכרת ברווחי השקעות לעומת הרבעון המקביל אשתקד בשל קיטון בתשואות הריאליות שהושגו בהשקעות שאינן אגרות חוב מיעודות, וכן חלו ירידות נכרות ברווחי ההשקעות הריאליים בתחומי ביטוח כללי וביטוח בריאות. בנוסף, נרשמו הפסדים מהשקעות העומדות כנגד ההון³.

בביטוח חיים, הירידה של עקום הריבית בקיזוז השפעת העלייה בערך ה-K ברבעון המדווח הביאה לגידול בהפרשות של כ-2 מיליון ש"ח לפני מס.

בביטוח סיעודי חל גידול בעתודות בסך של כ-96 מיליון ש"ח לפני מס בעיקר עקב השפעת ירידת עקום הריבית.

בביטוח כללי, עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ברבעון המדווח, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-10 מיליון ש"ח בשייר לפני מס לעומת הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-9 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ברבעון המקביל אשתקד. בנוסף, הפחיתה החברה הפרשה בסך של כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס בענפי רכב חובה והחבויות אשר עמדה כנגד תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי, כאמור בסעיף 1.2.6 לעיל.

ההפסד הכולל ברבעון המקביל אשתקד הושפע בעיקרו מירידה נכרת של עקום הריבית ושינויים בהנחות גמלה אשר הביאו לגידול בהפרשות בביטוח חיים בסך של כ-891 מיליון ש"ח לפני מס (כ-586 מיליון ש"ח אחרי מס) ולגידול בעתודות ביטוח סיעודי בסך של כ-347 מיליון ש"ח לפני מס (כ-228 מיליון ש"ח אחרי מס), לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים. ההפסד האמור קוזז בחלקו כתוצאה מעלייה ברווחים מהשקעות שהושגו על ידי הקבוצה בשווקי ההון, בעיקר על רקע עלייה בשערי אגרות החוב. בנוסף, ברבעון המקביל אשתקד אימצה החברה מודל הערכה מחדש למדידת קרקעות ובנייני משרדים בבעלותה אשר השפעתו על הרווח הכולל הסתכמה בכ-486 מיליון ש"ח לפני מס (כ-375 מיליון ש"ח לאחר מס).

לפירוט נוסף, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

יצוין כי ההפסד הכולל ברבעון המקביל אשתקד הוצג מחדש בשל יישום למפרע של חוזר ה-LAT שקבע כי בדיקת נאותות העתודות תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים לתיק ביטוחי בודד וזאת במקום חישוב נאותות העתודות עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד, לפירוט ראה סעיף 1.2.3 לעיל. ההשפעה של היישום למפרע על תוצאות הרבעון המקביל אשתקד הינה גידול ברווח הכולל בביטוח חיים בסך של כ-213 מיליון ש"ח לפני מס (כ-140 מיליון ש"ח אחרי מס).

בביטוח חיים, חלה ירידה ניכרת בתוצאות החיתומיות, שנבעה, בעיקרה מירידה ברווח מסיכון, בעקבות גידול בתביעות אובדן כושר עבודה ונכויות.

² התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים, ביטוח בריאות וביטוח כללי וכן הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה, קופות הגמל, אשר אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

³ הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות.

בענף הפנסיה, חלה עלייה ברווח הכולל ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד הנובעת מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות וגידול ברווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה המנהלת וקוזזה בחלקה בשל קיטון בהכנסות מדמי הניהול בשל ירידה בדמי הגמולים.

בתחום ביטוח הבריאות, חל ברבעון המדווח שיפור בתוצאות החיתומיות שהתרכז בעיקרו בביטוח מחלות קשות בשל קיטון בתביעות (לעניין זה, התוצאות החיתומיות מחושבות כרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות נטו לאחר זקיפת התשואה לעתודות הביטוחיות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כאמור לעיל).

בתחום הביטוח הכללי, חל שיפור בתוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) הנובע מצמצום בהפסד החיתומי בענפי רכב חובה והחבויות, אשר קוזז בחלקו בשל הרעה בתוצאות בביטוח רכב רכוש כתוצאה משחיקת תעריפים.

2.3 תיאור התפתחות תוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים שנת 2020 ("התקופה המדווחת")

בתקופה המדווחת נרשם הפסד כולל בסך כ-26 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-564 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התקופה המדווחת התאפיינה בתנודתיות רבה בשווקים הפיננסיים. העליות בשווקים הפיננסיים שחלו ברבעונים השני והשלישי הביאו בתקופה המדווחת להכנסות השקעות בתיק הנוסטרו בסך כ-885 מיליון ש"ח לפני מס, וכן קיזוז בצורה ניכרת את ההפסדים שנרשמו ברבעון הראשון ביתר תיקי ההשקעות שבניהול הקבוצה.

בתיק המשתתף ברווחים, לאור תשואה ריאלית שלילית שנרשמה בתקופה המדווחת בפוליסות ביטוח החיים המשתתפות ברווחים ששווקו עד שנת 2004, מגדל ביטוח לא רשמה דמי ניהול משתנים מתחילת שנת 2020, אלא דמי ניהול קבועים בלבד כאמור לעיל. לעומת זאת, בתקופה המקבילה אשתקד נגבו דמי ניהול משתנים בסך כ-496 מיליון ש"ח לפני מס לאחר קיזוז חוב דמי ניהול בסך כ-155 מיליון ש"ח בגין הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים בשנת 2018.

לפירוט נוסף ראה באורים 1 ו-10 לדוחות הכספיים.

במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד פוליסות מבטיחות תשואה בביטוח חיים חל קיטון ניכר לעומת התקופה המקבילה אשתקד וכן קיטון ניכר ברווחי ההשקעות הריאליים בתחום ביטוח כללי. בנוסף, נרשמו הפסדי השקעות ריאליים בתחומי ביטוח בריאות וכן הפסדים מהשקעות העומדות כנגד ההון⁴ לעומת רווחים מהשקעות בתקופה המקבילה אשתקד.

בנוסף, ההפסד הכולל בתקופה המדווחת הושפע מירידה של עקום הריבית, שהביאה לגידול בהפרשות בביטוח חיים ולקיטון ברווח בסך של כ-245 מיליון ש"ח לפני מס (כ-161 מיליון ש"ח לאחר מס).

בביטוח סיעודי חל קיטון בעתודות בסך של כ-151 מיליון ש"ח לפני מס כמפורט בסעיף 1.2.2 לעיל.

בביטוח כללי, עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים בתקופה המדווחת, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-45 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות, הביאו בתקופה המדווחת לקיטון בעתודות ביטוח כללי ולגידול ברווח לפני מס בסך של כ-11 מיליון ש"ח לפני מס. כמו כן, בהתאם לפסק דין של בית המשפט העליון כאמור בסעיף 2.2 לעיל, הפחיתה החברה הפרשה בסך כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס בענפי רכב חובה והחבויות אשר עמדה כנגד תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי.

לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

הרווח הכולל בתקופה המקבילה אשתקד נבע בעיקרו מרווחים מהשקעות, על רקע עליות באפיקי המניות ואגרות החוב. בנוסף, בוצע עדכון באומדני החברה בענפי רכב חובה וחבויות בעקבות פסיקת בית המשפט העליון לפיה שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית יעמוד על 3%, ובהתאם לכך קטנו ההפרשות בענפים אלו בסך כ-140 מיליון ש"ח בשייר לפני מס (כ-92 מיליון ש"ח לאחר מס). מנגד, הרווח הכולל קוזז בחלקו בשל ירידה של עקום הריבית שהביאה לגידול בהפרשות בביטוח חיים, לרבות השפעת הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, בסך של כ-1,303 מיליון ש"ח לפני מס (כ-857 מיליון ש"ח אחרי מס) ולגידול בעתודות ביטוח סיעודי בסך של כ-347 מיליון ש"ח לפני מס (כ-228 מיליון ש"ח אחרי מס), לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים. בנוסף, החברה אימצה

⁴ הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות.

מודל הערכה מחדש למדידת קרקעות ובנייני משרדים בבעלותה אשר השפעתו על הרווח הכולל הסתכמה בכ-486 לפני מס מיליון ש"ח (כ-375 מיליון ש"ח לאחר מס) כאמור בסעיף 2.2 לעיל.

ההשפעה של היישום למפרע של חוזר ה-LAT כאמור בסעיף 1.2.3 לעיל, על תוצאות התקופה המקבילה אשתקד הינה גידול ברווח הכולל בביטוח חיים בסך של כ-672 מיליון ש"ח לפני מס (כ-442 מיליון ש"ח אחרי מס).

בביטוח חיים, חלה ירידה ניכרת בתוצאות החיתומיות, שנבעה, בעיקרה מירידה ברווח מסיכון, בעקבות גידול בתביעות אובדן כושר עבודה ונכויות.

בענף הפנסיה, הקיטון ברווח הכולל בתקופה המדווחת נובע מירידה בהכנסות מדמי ניהול בשל הירידה בדמי הגמולים וכן מירידה בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו. הקיטון האמור קוזז בחלקו בשל ירידה בהוצאות הנהלה וכלליות.

בתחום ביטוח הבריאות, חל שיפור קל בתוצאות החיתומיות בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר התרכז בביטוח סיעודי ובביטוחי מחלות קשות בעקבות קיטון בתביעות וקוזז בחלקו בשל הרעה בביטוחי תאונות אישיות ובביטוחי הקולקטיבים בשל גידול בתביעות (לעניין זה, התוצאות החיתומיות מחושבות כרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות נטו לאחר זקיפת התשואה לעתודות הביטוחיות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות (כאמור לעיל).

בתחום הביטוח הכללי, התוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) נותרו ברמה דומה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר בענפי רכב חובה וחוביות נרשם צמצום בהפסד החיתומי ואילו בביטוח רכב רכוש וביטוחי רכוש אחרים חל קיטון בתוצאות החיתומיות.

בהוצאות הנהלה וכלליות⁵ של הקבוצה, בנטרול תגמול משתנה של החברה בתקופה המדווחת⁶ ובתקופה המקבילה אשתקד, חלה ירידה בסך כ-84 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד הנובעת בעיקרה מצעדי התייעלות וחיסכון שמבצעת החברה, ובכלל זה ירידה משמעותית בהיקף כח האדם.

2.4 תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

2.4.1 שינויים בשיעורי הפרמיות הנגבות

במהלך הרבעון המדווח חלה ירידה של כ-8% בפרמיות השוטפות בפוליסות ביטוח חיים, קיטון בדמי הגמולים בגמל בשיעור של כ-10% וקיטון של פחות מ-1% בדמי הגמולים בפנסיה לעומת הרבעון המקביל אשתקד. לאחר תאריך המאזן נמשכה מגמת הירידה בפרמיות השוטפות בביטוח המנהלים.

הירידה בפרמיות השוטפות בפוליסות ביטוח מנהלים מיוחסת בעיקרה, להערכת החברה, לירידה בשיעור התעסוקה והעלייה במספר העובדים המצויים בחופשה ללא תשלום ("חל"ת"), ובהתאם יכול והמדובר בירידה שחלקה זמנית בלבד ששיעורה עשוי להתמתן לאורך הזמן ככל שהמשק יחזור לשגרה מלאה ועם התבהרות התמונה בקשר עם חזרת העובדים מחל"ת.

מובהר, כי ככל והמשק לא יחזור לשגרה ומספר העובדים המצויים בחל"ת או אשר איבדו את מקום עבודתם יוותר גבוה ו/או תימשך ההרעה במצב הכלכלי של המשק, החברה מעריכה כי עלולה לחול ירידה בפרמיות השוטפות ובדמי הגמולים ועליה בשיעור הביטולים במוצרים אלו, וכתוצאה מכך צפויה השפעה מהותית לרעה על הכנסות החברה ועל שווי התיק שלה.

החברה פועלת בהתאם להוראות הממונה האמורה בסעיף 4.2.2 להלן, על מנת לאפשר ללקוחותיה שאינם מועסקים בשלב זה לשמר את הכיסוי הביטוחי שלהם ולשם כך הציבה סל פתרונות לרבות שמירה על כיסוי ביטוחי של מבוטחים אשר מעסיקים דיווח שיצאו לחל"ת למשך שלושה חודשים, מתן אפשרות לדחיית תשלום לפוליסות פרט בתחום ביטוח חיים, ואפשרות לגביית ריסק זמני מהצבירה בפוליסות חיסכון הכוללות גם כיסוי ביטוחי.

2.4.2 התפתחות במכירות ועלייה בפדיונות

במהלך הרבעון המדווח חלה עלייה במכירות מוצרי ביטוח המנהלים והפנסיה לעומת הרבעון המקביל אשתקד. מנגד, ברבעון המדווח נמשכה הירידה במכירות מוצרי חסכון פרט, ובפרט נמשכה הירידה

⁵ לרבות הוצאות הנזקפות לסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח ולסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות אשר אינן מוצגות במסגרת סעיף זה בדוח הרבעוני.

⁶ המענק בשנת 2020 חושב בהתאם לתוצאות שנת 2019 כפי שתוקנו במסגרת היישום החשבונאי למפרע האמור בסעיף 1.2.3 לעיל.

בפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח ותקבולים חד פעמיים בגין חוזי השקעה מול הרבעון המקביל אשתקד, אם כי חלה התאוששות מסוימת לעומת מגמת הירידה שחלה ברבעון השני של שנת 2020. כמו כן, במהלך התקופה המדווחת, בעיקר בחודש מרס 2020 חלה עליה בפדיונות וניודים בפוליסות חסכון פרט ובקרנות השתלמות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. החל מחודש מאי 2020, עם התאוששות שוק ההון, נעצר הגידול בבקשות הפדיון. מנגד, ברבעון המדווח חלה הרעה בניודים נטו בפנסיה ובפוליסות ביטוח חיים.

2.4.3 אפשרות התממשות חשיפות ביטוחיות

בהתאם להתפתחות משבר הקורונה עד למועד דוח זה, בתחום ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך לא התממשו חשיפות ביטוחיות מהותיות, בנוגע לתחלואה ותמותה, בהקשר הישיר של נגיף הקורונה.

בהקשר זה יצוין כי למצב התעסוקה במשק ועלייה בשיעורי האבטלה השלכה שלילית מהותית ביחס לסיכוי תביעות בגין אובדן כושר עבודה. על פי מחקרים שונים⁷, עליה של 1% בשיעור האבטלה, עלולה להביא לגידול של בין 5%-10% בשכיחות תביעות לאובדן כושר עבודה וכן להארכת משך התביעות של תביעות קיימות, ובהתאמה להשפיע לרעה על רווחי החברה.

יצוין כי החשיפות הביטוחיות בגין תביעות אובדן כושר עבודה מתקיימות גם בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, אולם ההשלכה של עליה בחשיפות אלו מיוחסת לכלל נכסי הקרן ומשפיעה על האיזון הדמוגרפי של הקרן.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכון עליה בשיעורי הביטולים ראה באור 7.ב.3.36 לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2019.

2.4.4 היקף הפעילות בתקופת הדוח

ביטוח חיים

הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) הסתכמו בכ-1,858 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-2,010 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-8%. בתקופה המדווחת הסתכמו הפרמיות השוטפות בכ-5,723 מיליון ש"ח לעומת כ-6,012 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-5%.

הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-485 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-576 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-16%. בתקופה המדווחת הסתכמו הפרמיות החד פעמיות והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה בכ-1,306 מיליון ש"ח לעומת כ-1,709 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-24%.

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-2.8% לעומת כ-2.4% ברבעון המקביל אשתקד, ובתקופה המדווחת בכ-2.3% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחסכון⁸, נכון ליום 30 בספטמבר 2020 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתתף ברווחים הסתכם בכ-369 מיליארד ש"ח, לעומת כ-353 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2019 (עלייה של כ-5%) ולעומת כ-371 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-1%).

היקף התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה הסתכם בכ-116.0 מיליארד ש"ח, לעומת כ-112.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2019 (גידול של כ-3%) ולעומת כ-116.9 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (קיטון של כ-1%).

קרנות פנסיה

דמי הגמולים⁹ הסתכמו בכ-1,919 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,933 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד ירידה של פחות מ-1%. בתקופה המדווחת הסתכמו דמי הגמולים בכ-5,557 מיליון ש"ח לעומת כ-5,635 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-1%. השינוי בדמי הגמולים מושפע ממכירות חדשות ומהגדלות שכר, בניכוי ביטולים.

⁷ מובהר כי המחקרים האמורים לא נערכו על ידי החברה ולא מתייחסים בהכרח לאבטלה כתוצאה ממגיפה.

⁸ מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

⁹ דמי הגמולים בפנסיה ובגמל אינם כוללים העברות כספים בגין מעבר עמיתים לקרן/קופה.

בתקופה המדווחת חלה הרעה בהעברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים¹⁰ לעומת התקופה המקבילה אשתקד והן הסתכמו בכ-2,071 מיליון ש"ח לעומת כ-1,142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העברות הכספיים לקרנות הפנסיה של הקבוצה הסתכמו בכ-1,432 מיליון ש"ח (לעומת כ-1,454 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד), ומנגד העברות הכספיים מקרנות הפנסיה של הקבוצה לקרנות אחרות הסתכמו בכ-3,503 מיליון ש"ח (לעומת כ-2,597 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד).

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון¹¹, נכון ליום 30 בספטמבר 2020 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה הסתכם בכ-434 מיליארד ש"ח, לעומת כ-388 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2019 (עלייה של כ-12%) ולעומת כ-412 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (עלייה של כ-5%).

הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-80.6 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, לעומת כ-75.6 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2019 (עלייה של כ-7%) ולעומת כ-79.1 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (עלייה של כ-2%). העלייה לעומת 31 בדצמבר 2019 הושפעה בעיקרה מגידול בצבירה השוטפת נטו¹².

קופות גמל

דמי הגמולים הסתכמו בכ-449 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-498 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ-10%. בתקופה המדווחת הסתכמו דמי הגמולים בכ-1,330 מיליון ש"ח לעומת כ-1,453 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-9%.

בתקופה המדווחת חלה הרעה בהעברות כספים נטו לגופים מוסדיים אחרים אשר הסתכמו בכ-690 מיליון ש"ח לעומת העברות כספים נטו לגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העברות הכספיים לקופות הגמל של הקבוצה הסתכמו בכ-532 מיליון ש"ח (לעומת כ-893 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד), ומנגד העברות הכספיים מקופות הגמל של הקבוצה לקופות אחרות הסתכמו בכ-1,222 מיליון ש"ח (לעומת כ-932 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד).

על פי נתוני רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון¹³, נכון ליום 30 בספטמבר 2020 היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-539 מיליארד ש"ח, לעומת כ-513 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2019 (עלייה של כ-5%) ולעומת כ-534 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (עלייה של כ-1%).

הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-18.3 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2020, לעומת כ-18.4 מיליארד ש"ח ביום 30 בספטמבר 2019 (ירידה של כ-0.5%) ולעומת כ-19.0 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (ירידה של כ-4%). הירידה לעומת 31 בדצמבר 2019 הושפעה בעיקרה מהפסדי השקעות וכן מצבירה שוטפת נטו שלילית בתקופה המדווחת.

2.4.5 תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ביטוח חיים

הרווח הכולל ברבעון המדווח בביטוח חיים הסתכם בכ-11 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ-406 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפירוט ראה סעיף 2.2 לעיל.

פנסיה

הרווח הכולל ברבעון המדווח בפנסיה הסתכם בכ-17 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העלייה המשמעותית ברווח הכולל ברבעון המדווח הושפעה מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות ומגידול ברווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה המנהלת וקוזזה בחלקה בשל קיטון בהכנסות מדמי הניהול בשל ירידה בדמי הגמולים.

¹⁰ העברות הכספיים כוללות העברות בין פוליסות ביטוח חיים וקופות הגמל/קרנות הפנסיה של הקבוצה לקופות הגמל של הקבוצה.

¹¹ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

¹² צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

¹³ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

קופות גמל

הרווח הכולל ברבעון המדווח בגמל הסתכם בכ-4 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל של כ-1 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. העלייה ברווח הכולל ברבעון המדווח הושפעה בעיקרה מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות וגידול ברווחי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה. בהכנסות מדמי הניהול בגמל חלה ירידה קלה לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

2.4.6 תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס בתקופה המדווחת**ביטוח חיים**

ההפסד הכולל בתקופה המדווחת בביטוח חיים הסתכם בכ-330 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ-147 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט ראה סעיף 2.3 לעיל.

פנסיה

הרווח הכולל בתקופה המדווחת בפנסיה הסתכם בכ-21 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל לעומת התקופה המקבילה אשתקד הושפעה בעיקרה מקיטון בהכנסות מדמי הניהול בשל ירידה בדמי הניהול מדמי הגמולים ומהפסדי השקעות בתיק הנוסטרו של החברה המנהלת. מנגד, חל קיטון בהוצאות הנהלה וכלליות של החברה.

קופות גמל

בתקופה המדווחת נרשם רווח של כ-5 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח הכולל לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבעה בעיקרה מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות וקוזזה בחלקה בשל ירידה בהכנסות מדמי ניהול.

2.5 פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים**תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (קרן י') (באחוזים):**

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-		
2019	1-9/2019	1-9/2020	2019	1-9/2019	1-9/2020
11.6%	7.7%	(0.7%)	12.0%	7.7%	(1.1%)
10.3%	6.8%	(1.6%)	9.9%	6.4%	(1.5%)
12.0%	8.2%	(1.3%)	12.3%	8.3%	(1.7%)
10.7%	7.3%	(2.2%)	10.2%	6.9%	(2.1%)

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004					פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')				
רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	רבעון שני 2020	רבעון שלישי 2020	רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	רבעון שני 2020	רבעון שלישי 2020
1.6%	3.6%	(10.4%)	6.8%	3.7%	1.7%	3.9%	(10.3%)	6.4%	3.7%
1.3%	3.3%	(10.7%)	6.5%	3.4%	1.3%	3.3%	(10.5%)	6.3%	3.5%
0.9%	3.4%	(10.8%)	6.5%	3.8%	1.0%	3.7%	(10.8%)	6.2%	3.8%
0.6%	3.1%	(11.1%)	6.3%	3.5%	0.6%	3.1%	(10.9%)	6.1%	3.6%

רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):

רבעון שלישי 2019	רבעון רביעי 2019	רבעון ראשון 2020	רבעון שני 2020	רבעון שלישי 2020	2019	1-9/2019	1-9/2020
791	3,320	(12,973)	6,596	3,936	10,624	7,305	(2,441)
363	578	228	207	224	1,723	1,146	659

רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו
למבטוחים לאחר דמי ניהול

דמי ניהול

2.6 תחום ביטוח בריאות

בתקופה המדווחת וברבעון המדווח חלה ירידה במכירות חדשות של מוצרי הבריאות של החברה לעומת התקופות המקבילות אשתקד. הירידה נובעת ממוצרי הסיעוד אשר החברה בחרה להפסיק ולשווק החל בחודש נובמבר 2019 ומקיטון במכירות חדשות של מוצר תאונות אישיות בעקבות עדכון שביצעה החברה באופן שיווק המוצר וכן חוזר הממונה בנושא מוצר תאונות אישיות מחודש יוני 2020. ביתר מוצרי החברה חלה עליה מסוימת במכירות החדשות.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכון עליה בשיעורי הביטולים ראה באור 7.ב.3.ב.36 לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2019.

היקף הפעילות ברבעון המדווח ובתקופה המדווחת

הפרמיות שהורווחו ברוטו בביטוח בריאות הסתכמו בכ-412 מיליון ש"ח ברבעון המדווח בדומה לרבעון המקביל אשתקד. בתקופה המדווחת הסתכמו הפרמיות בכ-1,243 מיליון ש"ח לעומת כ-1,197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-4%.

העלייה בפרמיות בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובעת בעיקרה מגידול בפרמיות ביטוחי פרט, בשל השפעת המכירות החדשות בניכוי ביטולים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח ובתקופה המדווחת

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בסך כ-36 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך כ-283 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בתקופה המדווחת נרשם רווח כולל בסך כ-208 מיליון ש"ח לעומת הפסד כולל בסך כ-165 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בהפסד הכולל ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד הושפע בעיקרו מירידה של עקום הריבית ברבעון המקביל אשתקד שהביאה לגידול בעתודות ביטוח סיעודי בסך של כ-347 מיליון ש"ח לפני מס לעומת גידול בעתודות בסך של כ-96 מיליון ש"ח לפני מס ברבעון המדווח כאמור בסעיף 2.2 לעיל. מנגד חל קיטון בהכנסות הריאליות מהשקעות העומדות כנגד ההתחייבויות הביטוחיות. בתוצאות החיתומיות חל שיפור ברבעון המדווח שהתרכז בעיקרו בביטוח מחלות קשות בשל קיטון בתביעות.

המעבר מהפסד כולל בתקופה המקבילה אשתקד לרווח כולל בתקופה המדווחת הושפע בעיקרו מקיטון בעתודות בביטוח סיעודי בתקופה המדווחת בסך של כ-151 מיליון ש"ח לפני מס, וזאת לעומת גידול בעתודות בסך של כ-347 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט ראה באור 9 לדוחות הכספיים וסעיף 2.3 לעיל. מנגד, נרשמו הפסדי השקעות ריאליים בהכנסות הריאליות מהשקעות העומדות כנגד ההתחייבויות הביטוחיות בתקופה המדווחת לעומת רווחי השקעות ריאליים בתקופה המקבילה אשתקד.

בתוצאות החיתומיות, חל שיפור קל בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר התרכז בביטוח סיעודי ובביטוחי מחלות קשות בעקבות קיטון בתביעות. השיפור האמור קוזז בחלקו בשל הרעה בביטוחי תאונות אישיות ובביטוחי הקולקטיבים בשל גידול בתביעות.

2.7 תחום ביטוח כללי

בתקופה המדווחת חלה ירידה בפרמיות לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת על רקע משבר הקורונה והתחרות בביטוחי הרכב. בביטוחי הרכב הירידות חלו בעיקרן בחודש אפריל 2020, ולאחר מכן חלה התאוששות במכירות ביטוחי הרכב. בביטוחי רכוש אחר וחבויות חלה ירידה במכירות ובהיקף הכיסוי המשפיעים על גובה הפרמיות עקב עלייה במספר העסקים שנסגרו ו/או נקלעו לקשיים כלכליים וקיטון משמעותי במספר העסקים החדשים שנפתחו.

על מנת להתמודד עם הירידה במכירות, הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר ההתפתחות בהיקף המכירות והגבייה ומקדישה משאבים ניכרים בהיבטי השיווק, תוך הגברת מאמצי המכירות ומתן הנחות והטבות לשימור לקוחות.

היקף הפעילות ברבעון המדווח ובתקופה המדווחת

הפרמיות ברוטו בביטוח כללי הסתכמו בכ-526 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-487 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-8%. בתקופה המדווחת הסתכמו הפרמיות ברוטו בכ-1,840 מיליון ש"ח לעומת כ-1,895 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-3%.

בתקופה המדווחת חלה ירידה בפרמיות בביטוחי הרכב אשר הושפעה בעיקרה מקיטון בפרמיה הממוצעת ברכב רכוש לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון המדווח נרשמה יציבות בסך הפרמיות של ביטוחי הרכב לעומת הרבעון המקביל אשתקד. מנגד, בביטוחי רכוש אחר וחבויות חלה עלייה בפרמיות בתקופה המדווחת וברבעון המדווח מול התקופות המקבילות אשתקד אשר נבעה בעיקרה משינוי במועדי חידוש והפקה של פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים מול התקופות המקבילות אשתקד וקוזזה בחלקה בשל הפסקת ביטוח העסקים שנסגרו ו/או נקלעו לקשיים כלכליים.

בחודש ספטמבר 2020 נמסר לחברה על אי זכייתה במכרז לביטוח רכב לעובדי המדינה לשנת 2021. להערכת החברה אי הזכייה במכרז האמור לא תשפיע מהותית על רווחיותה של החברה.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל בסך כ-81 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-74 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח הכולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו כתוצאה מהפחתת ההפרשה כנגד תביעות שיבוב של המל"ל בהתאם לפסקי דין האמורים בסעיף 1.2.6 לעיל, בעקבות כך הפחיתה החברה סך של כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, כאשר מזה כ-51 מיליון ש"ח בענף רכב חובה וכ-7 מיליון ש"ח בענפי החבויות. בנוסף, עלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים ברבעון המדווח, הביאה להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-10 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, לעומת הגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-9 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ברבעון המקביל אשתקד. מנגד, חלה ירידה ניכרת ברווחי השקעות ריאליים ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בתוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) חל שיפור בעיקר בשל צמצום בהפסד החיתומי בענפי רכב חובה והחבויות, אשר קוזז בחלקו בשל הרעה בתוצאות בביטוח רכב רכוש בשל שחיקת תעריפים.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות לפי ענפים:

בענף רכב חובה - חל צמצום בהפסד החיתומי בשל התפתחות שלילית שנרשמה בניסיון התביעות שהובילה לקיטון בהערכה האקטוארית בגין שנות חיתום ותיקות ברבעון המקביל אשתקד, וזאת בהשוואה לרבעון המדווח.

בענף רכב רכוש - חלה ירידה בתוצאות החיתומיות אשר הושפעה בעיקרה משחיקת תעריפים.

בענפי רכוש (ללא רכב) - חל שיפור מסוים בתוצאות החיתומיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בענפי החבויות - חל צמצום בהפסד החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, שהתבטא בעיקרו בביטוח אחריות כלפי צד ג' ובביטוח אחריות מעבידים, לרבות בשנת החיתום השוטפת.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס בתקופה המדווחת

בתקופה המדווחת נרשם רווח כולל בסך כ-99 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-350 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה ברווח הכולל בתקופה המדווחת הושפעה בעיקרה מקיטון ניכר ברווחי השקעות ריאליים בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד וכן מפסיקת בית המשפט העליון בעניין ריבית המשמשת להיוון תגמולי ביטוח בשל נזק לגוף בניזיקין, לפיה שיעור הריבית לצורך היוון קצבה שנתית יעמוד על 3%. החברה עדכנה את אומדניה בגין השפעת האמור ובהתאם לכך הקטינה את ההפרשות בסך של כ-140 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, מתוכן בענף רכב חובה כ-95 מיליון ש"ח ובענפי חבויות כ-45 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כמו כן, בתקופה המדווחת, בהתאם לפסק דין של בית המשפט העליון בעניין ריבית ההיוון בשיבוב תביעות ביטוח של המל"ל כאמור לעיל, הפחיתה החברה הפרשה בסך כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס בענפי רכב חובה והחבויות. בנוסף, עליה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר, ובהתחשב בפער בין השווי ההוגן והערך בספרים של הנכסים הלא סחירים, הביאה בתקופה המדווחת להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בענפי החבויות בסך של כ-45 מיליון ש"ח בשייר לפני מס, לעומת גידול בהתחייבויות הביטוחיות האמורות בסך של כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כמו כן, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות, הביאו לקיטון בעתודות ביטוח כללי ולגידול ברווח לפני מס בסך של כ-11 מיליון ש"ח.

התוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות ריאליות מהשקעות וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) נותרו ברמה דומה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר בענפי רכב חובה וחבויות נרשם צמצום בהפסד החיתומי ואילו בביטוח רכב רכוש וביטוחי רכוש אחרים חל קיטון בתוצאות החיתומיות.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות לפי ענפים:

בענף רכב חובה - חל צמצום בהפסד החיתומי בשל התפתחות שלילית שנרשמה בניסיון התביעות שהובילה לקיטון בהערכה האקטוארית בגין שנות חיתום ותיקות בתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בהשוואה לתקופה המדווחת.

בענף רכב רכוש - חלה ירידה בתוצאות החיתומיות אשר הושפעה בעיקרה משחיקת תעריפים שקוזזה בחלקה בשל ירידה בהיקף התביעות.

בענפי רכוש (ללא רכב) - חלה הרעה בתוצאות החיתומיות לעומת התקופה המקבילה, וזאת בעיקר בשל נזקי חורף שאירעו בתקופה המדווחת.

בענפי החבויות - חל צמצום בהפסד החיתומי לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שהתבטא בעיקרו בביטוח אחריות כלפי צד ג' וביטוח אחריות מעבידים, לרבות בשנת החיתום השוטפת.

להלן נתונים בדבר מדדי רווחיות חיתומית – Loss Ratio ("LR") ו-Combined Ratio ("CR") - בענפי הרכוש (באחוזים)^{15,14}:

ענפי הרכוש (ללא רכב)			ענף רכב רכוש			
2019	1-9/2019	1-9/2020	2019	1-9/2019	1-9/2020	
44.7	42.8	55.8	67.0	66.8	66.9	Ratio Loss ברוטו
46.4	46.9	52.8	67.1	66.9	66.7	Ratio Loss שייר
72.9	71.4	84.0	87.7	87.8	89.7	Ratio Combined ברוטו
83.6	84.9	90.2	88.0	88.0	89.7	Ratio Combined שייר

2.8 נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכם בכ-120 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2019. היקף הנכסים הושפע מגידול בצבירות נטו בתיק הנכסים המנוהלים אשר קוזזו על ידי הפסדי השקעות בשוקי ההון.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכמה בכ-895 מיליוני ש"ח, לעומת כ-714 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2019 וכ-850 מיליון ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2019. העלייה בפרמיה לגבייה ביום 30 בספטמבר 2020 לעומת 30 בספטמבר 2019 הושפעה ממועדי חידוש ההפקה של מספר עסקים גדולים בביטוח כללי.

יתרת ההון ליום 30 בספטמבר 2020 הסתכמה בכ-5,943 מיליוני ש"ח לעומת כ-5,970 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019. השינוי בהון נובע בעיקרו מהפסד כולל בסך כ-26 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת.

לפירוט בנוגע לתוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2), ראה סעיף 3.2 להלן ובאור 6 לדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושווי המזומנים הסתכמו בכ-11.5 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2020 לעומת כ-17.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2019. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו (המושפעת בעיקרה מעיתוי קנייה או מכירה של השקעות פיננסיות) אשר קוזזה בחלקה בשל עלייה במזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון (הלואה לרכישה חוזרת "ריפו"), לפירוט ראה את דוח תזרימי המזומנים לדוחות הכספיים של החברה.

¹⁴ Loss Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח לבין הפרמיות שהורווחו. Combined Ratio מוגדר כיחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות לבין הפרמיות שהורווחו.

¹⁵ הנתונים אינם כוללים הפחתה שיטתית של נכסים בלתי מוחשיים ניתנים לזיהוי שנוצרו ברכישת תיק אליהו 1959.

2.9.

מקורות מימון			במיליוני ש"ח
31/12/2019	30/9/2019	30/9/2020	
5,168	5,153	6,710	התחייבויות פיננסיות
4,854	4,851	4,860	הלוואות לזמן ארוך (בעיקר הון רובד 2)
		1,038	הלוואות לזמן קצר ⁽¹⁾
314	302	812	אחרים ⁽²⁾

(1) יתרות האשראי לזמן קצר ליום 30 בספטמבר 2020 כוללות הלוואה לרכישה חוזרת ("ריפו") בסך כ-1,038 מיליון ש"ח.

(2) היתרה כוללת בעיקרה נגזרים המשקפים את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח ולמניות חו"ל.

3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1 סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה¹⁶.

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחיסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - במהלך התקופה המדווחת, בעקבות משבר נגיף הקורונה חלה ירידה ניכרת בפעילות הגלובאלית לרבות בסחר העולמי. התפשטות המשבר הביאה לתגובה חדה של הבנקים המרכזיים והממשלות. מרבית הבנקים הפחיתו את הריביות בחדות ונקטו במגוון צעדי הרחבה ואספקת נזילות לשווקים. כמו כן ממשלות במדינות רבות מפעילות תכניות סיוע רחבות היקף על מנת למתן את פגיעת המשבר ולתמרץ את הפעילות הכלכלית. כתוצאה מכך ולאור הירידה בהיקפי התחלואה והקלת מדיניות הסגרים, הכלכלה העולמית הציגה שיפור במהלך הרבעון המדווח. לפרטים נוספים, ראה סעיף 1.2.1 (א) לעיל.

המשק הישראלי - משבר הקורונה קטע את מגמת הצמיחה ובעקבותיו חלה ירידה בתוצר. משבר הקורונה הביא להתכווצות ניכרת בהיקף הפעילות הכלכלית ולזינוק חד במספר דורשי העבודה. במהלך הרבעון השלישי, לאחר הסגר הראשון ובטרם הטלת הסגר השני, רשם המשק הישראלי התאוששות מהירה בפעילות הכלכלית, אולם הטלת הסגר השני בחודש ספטמבר, בעקבות הגידול בתחלואה, הובילה שוב לירידה חדה בביקושים.

על פי אומדן ראשון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון השלישי של שנת 2020¹⁷ ברבעון המדווח התוצר המקומי הגולמי עלה בכ-37.9% בחישוב שנתי לעומת הרבעון השני בו חלה התכווצות משמעותית, אך ירד בכ-1.4% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. השינויים בתוצר המקומי הגולמי בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2020 הושפעו ממשבר הקורונה ונקיטת הצעדים של הממשלה לבלימת התפשטות הנגיף. בסיכומה של התקופה המדווחת התוצר ירד בכ-3.0% בחישוב שנתי לעומת התקופה המקבילה אשתקד, זאת לעומת עלייה של כ-3.4% בשנת 2019 כולה. בתוצר המקומי לנפש חלה עלייה של כ-35.7% ברבעון המדווח במונחים שנתיים לאחר ירידה של 30.8% ברבעון השני של השנה וירידה של כ-8.7% ברבעון הראשון של השנה, וזאת לאחר עלייה של כ-1.5% בשנת 2019 כולה.

שוק העבודה - על פי דיווחי הלשכה המרכזית לסטטיקה, טרם הטלת הסגר השני, שיעור האבטלה (הכולל בלתי מועסקים / נעדרו זמנית מעבודתם בשל נגיף הקורונה או הפסיקו לעבוד בגלל פיטורין/סגירת מקום העבודה ממרץ 2020) התייצב על כ-12%-11%, אך במחצית השניה של חודש ספטמבר, עם הטלת הסגר השני במשק, שיעור האבטלה עלה לכ-20%.

בשכר הריאלי חלה עלייה של כ-7% בחודשים ינואר-אוגוסט 2020 לעומת ממוצע שנת 2019. עלייה זו הינה על רקע אחוזי האבטלה הגבוהים שהתמקדו בבעלי משכורות נמוכות יחסית במשק.

¹⁶ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

¹⁷ לפי אומדן החשבונות הלאומיים לרבעון השלישי של שנת 2020 שפורסם ביום 16 בנובמבר 2020.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

בתקופה המדווחת חלה טלטלה בשווקי ההון בארץ ובעולם על רקע משבר הקורונה, תוך ירידות שערים חדות במדדי המניות המובילים בעולם ברבעון הראשון של שנת 2020 ועליה בתנודתיות ובסיכון. צעדי המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים בעולם הביאו במהלך הרבעונים השני והשלישי של שנת 2020 לעליות בשווקי המניות שקיזזו חלקית את הירידות האמורות, אם כי שווקי ההון נותרו תנודתיים. להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

שינוי במדדי שוק ההון	1-9.2020	7-9.2020
אינפלציה (מדד ידוע)	(0.6%)	0.1%
אינפלציה (מדד בגין)	(0.7%)	0.1%
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	2.3%	(0.5%)
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	0.4%	(1.2%)
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	(1.7%)	4.2%
מדד ת"א 35 (ריאלי)	(21.8%)	(2.6%)
מדד ת"א 90 (ריאלי)	(4.3%)	11.7%
מדד ת"א 125 (ריאלי)	(16.3%)	1.4%
מדד MSCI (נומינלי)	(0.0%)	7.7%
מדד NASDAQ100 (נומינלי)	30.7%	12.4%
מדד JONES DOW (נומינלי)	(2.7%)	7.6%
שער הדולר (נומינלי)	(0.4%)	(0.7%)

ריבית - לאחר שבחודש אפריל 2020 בנק ישראל הוריד את הריבית המוניטרית בכ-0.15%, בחודש ספטמבר 2020 עמדה הריבית על 0.1%, לעומת ריבית של 0.25% בחודש דצמבר 2019. הריבית הריאלית בסוף התקופה המדווחת הייתה בשיעור של כ-0.2% לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.6% בדצמבר 2019.

אגרות חוב ממשלתיות - ברבעון המדווח חלו עליות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות והצמודות בכל הטווחים. בסיכומה של התקופה המדווחת, נרשמו ירידות בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות ומנגד עליות בתשואות לפדיון של האג"ח הצמודות, למעט בטווח הארוך.

אגרות חוב קונצרניות - ברבעון המדווח חלה ירידה בתשואות לפדיון של האג"ח הקונצרניות בשל ירידה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות. עם זאת, בסיכומה של התקופה המדווחת נרשמה עלייה בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרני על רקע העלייה במרווח הסיכון ועליה בתשואות לפדיון של חלק מהאג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח.

לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים. לפרטים נוספים בדבר השפעת הריבית על העתודות בביטוח חיים וכן על העודף/גירעון בקרנות הפנסיה, ראה סעיף 1.2.2 לעיל.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

מדד המחירים לצרכן בגין חודש אוקטובר 2020 עלה בכ-0.3%. בחודש נובמבר 2020, על רקע הבחירות לנשיאות ארה"ב וקבלת תוצאות חיוביות בפיתוחי חיסון לקורונה, חלו עליות בשערי המניות בארץ ובחול"ל.

3.2. משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי 2 וזאת בהתאם להוראות יישום שפורסמו בחודש יוני 2017 ועידכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר הסולבנסי"). לפרטים נוספים ראה דוח יחס כושר פירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2019 שפורסם באתר החברה וכן באור 6 לדוח הכספי, וסעיף 4.1 להלן.

יחס כושר פירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2019

נתוני יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2019 חושבו בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 כפי שנקללו בחוזר הסולבנסי. נתוני יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר 2018 חושבו בהתאם להוראות הממונה כפי שנקללו בחוזר ביטוח 9-1-2017 מיום 1 ביוני 2017. להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של החברה:

יחס כושר פירעון כלכלי (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2018	ליום 31.12.2019	
מבוקר**, *	מבוקר***, *	
13,666	16,000	הון עצמי
(1,022)	-	חריגה ממגבלות כמותיות
12,644	16,000	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
8,336	11,125	הון נדרש לכושר פירעון
4,308	4,875	עודף
152%	144%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותית שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון

13,666	16,000	הון עצמי לעניין הון עצמי נדרש לכושר פירעון
(268)	-	פדיון מכשירי הון
(754)	-	חריגה ממגבלות כמותיות
12,644	16,000	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
4,308	4,875	עודף
152%	144%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

* המונח "מבוקר" מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

** כל הנתונים המתייחסים ליום 31 בדצמבר 2018, מוצגים בהתחשב בהוראות המעבר כפי שהיו בתוקף לאותו מועד.

*** יחס כושר הפירעון המוצג כולל את סכום הניכוי בתקופת הפריסה לאחר פקטור של 80%. ללא הפעלת הפקטור היה עומד יחס כושר הפירעון של החברה על 160%.

סף הון (MCR) (במיליוני ש"ח):

ליום 31.12.2018	ליום 31.12.2019	
מבוקר	מבוקר*	
2,228	2,781	סף הון (MCR)
8,921	11,319	הון עצמי לעניין סף הון

* כולל השפעה הנובעת מסכום הניכוי בתקופת הפריסה לאחר פקטור של 80% בסעיפים הרלוונטיים ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים לעומת שנת 2018

מצב ההון של החברה בשנת 2019 הושפע באופן מהותי מהתפתחויות אקסוגניות לפעילות החברה אשר כללו בעיקר שינויים בעקום הריבית, תשואות בשווקים ועדכון לוחות תמותה. בנוסף הושפע מצב ההון מהפעילות העסקית השוטפת של החברה, מעדכון הנחות דמוגרפיות ועדכוני מודל שוטפים.

ירידת עקום הריבית במהלך שנת 2019 ועדכון לוחות התמותה שפורסמו בחודש יולי 2019 השפיעו לרעה על מצב ההון של החברה והובילו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות במוצרי החיסכון הישנים ומוצרי סיעוד וכן לגידול בדרישות ההון של חלק מהתרחישים הביטוחיים. כמו כן, לעדכון מחקר ביטולים היתה השפעה לרעה בשנת 2019. רווחי השקעות תרמו להגדלת הרווח בשנת 2019 ולגידול בגביית דמי ניהול עתידיים בשל הגידול בצבירות כספי החיסכון. עם זאת הגידול בצבירות, בגין רווחי השקעות בתקופה זו, הוביל לעליה בהתחייבויות הביטוחיות לתשלומי גמלה נדחים. תוצאות שנת 2019 כוללות הגדלת ההון הכלכלי בגין ניכוי בתקופת הפריסה מעתודות הביטוח (לאחר הפעלת פקטור של 80%), בניכוי גידול במיסים הנדחים.

על פי הוראות הממונה, חוזר ה-LAT, האמור בסעיף 1.2.3 לעיל, ייושם לראשונה, לעניין חישוב יחס כושר פירעון, בדוח ליום 31 בדצמבר 2020. יישום זה צפוי להשפיע לרעה על יחס כושר הפירעון של החברה. אולם, מאחר

שהחברה בחרה בחלופת פריסת הניכוי עד לשנת 2032, אזי ליישום חוזר ה-LAT לא צפויה להיות השפעה מהותית על יחס כושר הפירעון הכולל את יישום הוראות המעבר בתקופת הפריסה.

דוח יחס כושר פירעון הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה ליום 31 בדצמבר 2019. לפיכך, הדוח לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות. עם זאת, נציין כי על רקע משבר הקורונה, והשפעת המשבר הן על משתני שוק והן על הפעילות העסקית, החברה ביצעה הערכה ליחס כושר פירעון ליוני 2020. על פי הערכה זו לחברה כרית הון הולמת לספיגת הפסדים נכון ליוני 2020. זאת בין היתר בהתבסס על העדכון הצפוי בסכום הפריסה בהתאם לקריטריונים שהוגדרו מראש לרבות שינויים במשתני שוק ואחרים, אשר כפוף לאישור הממונה. למידע נוסף בקשר להשלכות משבר נגיף הקורונה ראה באור 1 ו-10 לדוחות הכספיים וכן סעיף 1.2.1 לעיל.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב. למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות (במיליוני ש"ח):

יום 31.12.2018	יום 31.12.2019	
מבוקר*	מבוקר*	
נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:		
		הון עצמי
13,666	12,073	
(175)	-	חריגה ממגבלות כמותיות
13,491	12,073	הון עצמי לענין הון נדרש לכושר פירעון ⁽¹⁾
12,539	13,362	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
952	(1,289)	עודף (גירעון)
108%	90%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותית שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

		הון עצמי
13,666	12,073	
(268)	-	פדיון מכשירי הון
13,398	12,073	הון עצמי לענין הון נדרש לכושר פירעון
859	(1,289)	עודף (גירעון)
107%	90%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון ביחס ליעד הדירקטוריון:

		יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי שקבע הדירקטוריון ⁽²⁾
103%	106%	
(501)	(2,053)	עודף (חסור) הון ביחס ליעד

* המונח "מבוקר" מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

⁽¹⁾ סכום זה אינו כולל הפחתה של 35% מהפרש מקורי בחברה מנהלת בסך כ-64 מיליוני ש"ח בשנת 2019.

⁽²⁾ יעד זה מתבסס על מדיניות ההון שנקבעה על בסיס חוזר הסולבנסי הקודם ותיבחן מחדש לאור עדכון חוזר הסולבנסי כאמור (להרחבה ראה דוח סולבנסי מיום 31.12.2019)

יצוין, כי ביום 15 באוקטובר 2020 שלח הממונה לחברה מכתב בנושא אישור הניכוי בתקופת הפריסה אשר בו הוא מצוין כי נוכח החשש כי קיימת פגיעה בניהול התקין של החברה אשר עלולה להשפיע על יכולת בניית ההון הנדרש במהלך תקופת הפריסה, סכום הניכוי בתקופת הפריסה לא יעלה על 80% מסכום הניכוי הבסיסי אשר אושר ע"י הממונה. מגבלה זו תחול לכל הפחות עד להשלמת הליך הביקורת שמקיימת רשות שוק ההון בנושא הממשל

התאגידי בחברה ותיקון הליקויים הנדרשים, ובכל מקרה עד אשר תוסר מגבלה זו ע"י הממונה, לפרטים ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 18 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא 2020-01-1047128), וסעיף 6.1 להלן.

לפרטים נוספים ראו דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 אשר פורסם באתר האינטרנט של החברה.

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

4. שינויים מהותיים בהסדרים רגולטורים ותחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. חלק מההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופת הדוח, החל מינואר 2020 ועד למועד פרסום הדוח התקופתי, נכללו בדוח התקופתי. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי ועד למועד פרסום דוח זה.

4.1. הסדרים תחיקתיים המתייחסים לגופים מוסדיים והוראות כלליות

4.1.1. תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

ביום 14 באוקטובר 2020 פרסם הממונה את תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2 ("התיקון"). התיקון האמור, כולל עדכונים בהוראות הנוגעות לחישוב יחס כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח אשר מטרתם הינה התאמה להוראותיה העדכניות של הדירקטיבה האירופית בנושא משטר כושר פירעון (EC/2009/138) ("הדירקטיבה"), ובכללן, להוראה לפיה תתאפשר פריסה של הגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו בעבר עד שנת 2032.

בנוסף, מאז כניסתן לתוקף של הדירקטיבה וההוראות הנלוות לה, נערכו בהן שינויים מעת לעת. הוראות החוזר תוקנו על בסיס שינויים אלה, ככל שהם רלוונטיים לשוק המקומי, ובכלל זאת נקבע בתיקון כי יש להתאים את תדירות חישוב ה-MCR למועדי חישוב ה-SCR כיוון שחישוב ה-MCR מתבסס על רכיבים בחישוב ה-SCR, וכי ההון נדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח שיחושב על נתוני 31 בדצמבר 2024 ואילך לא יפחת מ-SCR.

לפרטים נוספים ראה דוח יחס כושר פירעון כלכלי של מגדל ביטוח לימים 31 בדצמבר 2019 אשר פורסם באתר האינטרנט של מגדל ביטוח.

4.1.2. עדכון הוראות לעניין דין וחשבון לציבור- גילוי אודות יחס כושר פירעון כלכלי - חוזר 2020-1-17

עודכן מבנה הגילוי בדוח הדירקטוריון ובדוח יחס כושר פירעון כלכלי כך שיינתן גילוי לעניין יחס כושר הפירעון הכלכלי הכולל את יישום הוראות המעבר שנקבעו לתקופת הפריסה. לפרטים נוספים אודות חוזר הסולבנסי ראו סעיף 3.2 להלן.

4.1.3. טיוטת תיקון לחוזר צירוף לביטוח

ביום 29 ביולי 2020 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר צירוף לביטוח (בפסקה זו: "הטייטה"). מטרת התיקונים המובאים במסגרת הטייטה הינם הגברת שקיפות והוגנות בהליך צירוף לביטוח ומתן אפשרות למועמדים לביטוח לקבל החלטה מושכלת המתאימה ביותר לצרכיהם.

במסגרת הטייטה מוצע, בין היתר, להטיל הוראות המחייבות את סוכן הביטוח לגלות למועמדים לביטוח, במהלך הליך הצירוף, כי עיקר הכנסותיו של סוכן הביטוח הן מחברות ביטוח מסוימות והוא מציע למבוטח את המוצרים מחברות אלו בלבד, ולא מתוך כלל המוצרים הקיימים בשוק הביטוח. כמו כן מוצע להטיל על סוכן הביטוח ליידע את המועמד לביטוח בדבר מספר החברות המציעות את המוצר הביטוחי בו המועמד מתעניין.

בנוסף, מוצע לאסור את התניית הליך הצירוף לביטוח ואת הליך התאמת הצרכים בכך שהמועמד לביטוח יישאר מבוטח לתקופת ביטוח קצובה או שאינה קצובה, אשר כתוצאה ממנה, ככל שהמבוטח ביקש במהלך תקופת הביטוח לבטל את הפוליסה או לעבור לחברה אחרת, סוכן הביטוח גבה ממנו דמי ביטול.

החברה בוחנת את הוראות הטיטה אולם בשלב זה טרם יכולה להעריך את השפעתה.

4.1.4 טיטת תיקון לעניין אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים

בחודש ספטמבר 2020 פרסם הממונה טיטת תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים (בפסקה זו "הטיטה"). חוק הפיקוח קובע שהמפקח יאשר מינוי של נושא משרה וכן של מספר בעלי תפקידים נוספים בגוף מוסדי. לצד זאת, החוזר קובע את אופן הדיווח ביחס לאותם נושאי משרה ובעלי תפקידים בעת הגשת בקשת אישור מינוי כאמור וכן קובע חובת דיווח לממונה גם על בעלי תפקידים נוספים שאינם טעונים אישור מראש ומסדיר את האופן שבו יש לדווח על מינויים ואת המידע שיש למסור בעניינם.

בטיטה, מסדיר הממונה את אופן הדיווח ומסירת הודעה על מינוי דירקטור לתקופה נוספת, אשר תימסר לממונה לאחר כל אסיפה שנתית שבה מונה דירקטור כאמור. כמו כן, נקבע בטיטה חובת דיווח, אחת לשלוש שנים, בהתאם לחובת הדיווח הקיימת בעת אישור מינוי לראשונה של כהונה, וזאת כפי שנכתב בדברי ההסבר של הטיטה, על מנת לאפשר לממונה לעקוב אחר שינויים שחלים לגבי כשירותו והתאמתו של דירקטור מדי שנה ולהפעיל את סמכותו מתוקף סעיף 41 יא) לחוק הפיקוח להתנגד למינוי נושאי משרה, ככל שימצא לנכון.

4.1.5 הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון מס 10) (הארכת תקופת התיישנות), התש"ף 2020

ביום 28 ביולי 2020, הונחה על שולחן הכנסת לקריאה ראשונה הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 10) (הארכת תקופת התיישנות), התש"ף-2020 (בפסקה זו: "הצעת החוק"). במסגרת הצעת החוק, מוצע כי בפוליסות מסוג ביטוח חיים, ביטוח מפני מחלות ואשפוז וביטוח סיעודי, תוארך תקופת התיישנות לשבע שנים (חלף שלוש שנים), וזאת במטרה לאפשר למוטבים ו/או למבוטחים לממש את זכויותיהם. בנוסף, מוצע לקבוע כי עם פנייתו הראשונה של המבוטח או המוטב לקבלת תגמולי הביטוח, חברת הביטוח תודיע לו באופן ברור ובולט לעין מהי תקופת התיישנות ומתי נעצר מניין תקופת התיישנות במענה על פנייתו זו, ובכל הודעה לעניין אותה פנייה. כן מוצע, כי בשנה האחרונה לתקופת התיישנות ובנוסף, שלושה חודשים לתקופת התיישנות, תתריע חברת הביטוח בפני מבוטח או מוטב, על משמעות סיום תקופת התיישנות אף אם מתנהל משא ומתן בין המבוטח או המוטב לחברת הביטוח.

להצעת החוק האמורה, עלולה להיות השפעה על עלויות התביעות של החברה אך בשלב מקדמי זה טרם ניתן להעריך את השפעת ההצעה האמורה על תוצאות החברה.

4.2 הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

4.2.1 עדכון החוזר המאוחד - הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT)

בחודש יוני 2020, פורסם עדכון לחוזר המאוחד בנושא הקצאת נכסים שאינם בשווי הוגן בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה (LAT). הוראות החוזר בנושא מדידת התחייבויות, עוסקות בזכאות חברת ביטוח להתייחס לפער שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן של הנכסים שאינם רשומים בדוח הכספי בשווי הוגן (למעט אג"ח מיועדות) בעת בדיקת נאותות העתודה (להלן: "UGL"). בהתאם להוראות האמורות, ככל שקיימת מגבלה חיצונית לגבי חלוקת הנכסים לכיסוי עתודות מסוימות, תבוצע ההקצאה להתחייבויות מסוימות על בסיס מגבלות אלו. אחרת, תבוצע הקצאה כאמור על בסיס נוהל הקצאה מתועד שייקבע בחברה. מטרת החוזר לספק הבהרות לאופן ישום התייחסות לעניין ה-UGL.

לפירוט לרבות השלכות על החברה, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

4.2.2 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) התש"ף-2020

ביום 11 ביוני 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) התש"ף-2020 (בפסקה זו: "התקנות"). מטרת התקנות הינה מניעת פגיעה בכיסויים הביטוחיים של עובדים רבים אשר הוצאו לחל"ת או שצומצמה או הסתיימה העסקתם, וכן מניעת הפגיעה ביכולתם של אותם עובדים שהופחת שכרם לרכוש כיסויים ביטוחיים בעתיד בעת הגדלת שכרם חזרה. במסגרת התקנות, נקבע בין היתר, כי ניתן לנכות את עלות

הכיסוי הביטוחי מיתרתו הצבורה של עמית/ מבטח לשם שמירת אותו כיסוי ביטוחי, אלא אם הורה העמית/ המבטח אחרת, וזאת למשך תקופה שאינה עולה על 12 חודשים (במקום 5 חודשים) מן החודש שבו הסתיימה תקופת ההפקדות כאמור. בדומה, נקבע גם כי עמית/ מבטח ששכרו המבטח הופחת, רשאי להורות במהלך תקופה בת שלושה חודשים שתחילתה במועד הפחתת שכרו, לנכות מיתרתו הצבורה או להפקיד סכום בגובה עלות כיסוי ביטוחי בעד כיסוי ביטוחי לסיכוי מוות, כיסוי ביטוחי לסיכוי נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום, לשם שמירת אותו כיסוי ביטוחי שלו היה זכאי אלמלא הופחת שכרו המבטח, וזאת למשך 12 חודשים או לתקופה שבה הופחת שכרו המבטח כאמור, המוקדם מבין השניים. התקנות תחולנה על עמיתים/ מבטחים עם כיסוי ביטוחי בקרן הפנסיה/ פוליסות ביטוח ביום פרסום התקנות, ועד ליום 31 בדצמבר 2020.

להערכת החברה, מימוש הנחיות הוראת השעה מסייע להמשך שימור הכיסויים הביטוחיים של עמיתיה/ מבטחיה תוך גביית עלויות הסיכון מהצבירה.

4.2.3 תיקון פקודת מס הכנסה (הוראת שעה) - משיכת כספים מקרן השתלמות

ביום 29 ביולי 2020 פורסם חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (בפסקה זו: "הוראת השעה"). במסגרת הוראת השעה, נכלל בין היתר, תיקון 253 לפקודת מס הכנסה בקשר עם הנושא שבנדון (בפסקה זו: "התיקון"). מטרת התיקון היא לסייע לעובדים אשר נפלטו משוק העבודה ולעצמאים שנקלעו לקושי כלכלי, ולאפשר להם למשוך כספים מקרן ההשתלמות שלהם בפטור ממס אף על פי שלא הגיעה נקודת הזמן למשיכת הכספים, וזאת בלי לפגוע בוותק של כספי העובד או העצמאי שנותרו בקרן ההשתלמות לאחר המשיכה.

בהתאם לתיקון, עמית בקרן השתלמות יהיה רשאי לבצע משיכה של עד 7,500 ש"ח בחודש בפטור ממס, בתקופה שמיום 10 באוגוסט 2020 ועד ליום 9 בפברואר 2021, בפטור ממס כאמור לעיל, בהתקיים אחד מהתנאים הבאים: (1) העמית או בן זוגו פוטרו או הוצאו לחל"ת מיום 1 במרס 2020 ועד ליום הגשת בקשת המשיכה; או אם (2) הכנסתו החייבת החודשית של העמית או בן זוגו מיגיעה אישית (כהגדרת המונח בפקודת מס הכנסה) מיום 1 במרס 2020 ועד לחודש לפני שהוגשה הבקשה, פחתה מהכנסה חייבת החודשית הממוצעת של מי מהם בשנת 2019.

יצוין כי בתקופה שחלפה ממועד תחילת הוראת השעה, לא נצפתה השפעה מהותית שלה על היקף המשיכות מקרנות ההשתלמות אשר בניהול החברה.

4.2.4 תיקון לחוזר דמי ניהול במכשירי חיסכון פנסיוני - הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה

בחודש ספטמבר 2020 פרסם הממונה תיקון לחוזר דמי ניהול במכשירי חיסכון פנסיוני - הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה. בהתאם לחוזר המקורי רשאי גוף מוסדי להציע לעמית דמי ניהול הנמוכים מדמי הניהול המרביים הקבועים בחוק ובלבד שההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך תקופה של חמש שנים. על אף האמור, נקבעו בחוזר מקרים בהם רשאי הגוף המוסדי לעלות את דמי הניהול בטרם חלפו חמש שנים. אחד מאותם מקרים הוא אם חלפו מעל שישה חודשים מהפסקת תשלומים לחיסכון המועברים לקופת הגמל עבור העמית שלא אירעה בשל המעביד.

לאור משבר נגיף הקורונה והמצב בו מצוי המשק, לעובדים רבים הופסקו ההפקדות השוטפות לחיסכון פנסיוני לתקופה ארוכה הצפויה לעלות על שישה חודשים.

במסגרת התיקון עודכנה הוראת החוזר, לזמן מוגבל ונקבע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להעלות את שיעור דמי הניהול לפני תום תקופת ההנחה, בעקבות הפסקת תשלומים לחיסכון המועברים לקופת הגמל עבור העמית שלא אירעה בשל המעביד, רק לאחר שחלפו 12 חודשים ממועד הפסקת התשלומים לחיסכון. ההוראה הזמנית תחול על עובדים אשר הופסקו בגינם הפקדות מיום 1 במרס 2020 ועד ליום 31 באוקטובר 2020. יצוין כי במקרה שבו הופסקו ההפקדות במהלך חודש אוקטובר 2020 ההוראה תחול על העמית, וההנחה בדמי הניהול תישמר למשך 12 חודשים.

4.2.5 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון) התש"פ-2020

בחודש ספטמבר 2020, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התש"ף – 2020 (להלן בפסקה זו: "התקנות"). מטרת התקנות לאפשר לעמיתים שהגיעו לגיל פרישה, לנייד כספים המופקדים בקופת גמל להשקעה שברשותם, לקופת גמל לקצבה על מנת שיוכלו למשוך קצבה מכספים אלו ולמצות את הטבות המס הגלומות בקופת הגמל האמורה. בנוסף, מתירות התקנות נידוד כספים גם לעמיתים שאינם זכאים לקצבת זקנה, מקופת גמל להשקעה אחת,

לקופת גמל להשקעה אחרת. העברת כספים מקופת גמל להשקעה, תיעשה למסלול השקעה המיועד למקבלי קצבה בקופה המקבלת, בהתאם לבחירתו של העמית, לשם קבלת קצבה בלבד. יצוין כי בתקופה שחלפה ממועד תחילת התקנות, לא נצפתה השפעה מהותית שלה על היקף הניודים מקופות הגמל להשקעה אשר בניהול החברה או אליהן.

4.2.6 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2020**

בחודש ספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2020 (להלן בפסקה זו: "התקנות"). התקנות מאריכות את הוראת השעה הקובעת תקרה להיקף הוצאות מסוימות שאותן ניתן לגבות כהוצאות ישירות, מיום 31 בדצמבר 2019 ליום 28 בפברואר 2021.

בנוסף, התקנות מטילות על גוף מוסדי חובה ליידע אדם המעוניין להצטרף כעמית או כמבוטח לקופת גמל, כי נוסף על דמי הניהול שישולמו על ידו, ייגבו מנכסי הקופה גם הוצאות ישירות בהתאם לתקנות אלה וכן את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו בשנה החולפת מנכסי הקופה. בנוסף, גוף מוסדי מחויב לדווח לעמית או למבוטח את שיעור ההוצאות הישירות שנגבו מנכסי הקופה, וכן את סוגי ההשקעות שבגינם הוא גבה הוצאות ישירות מנכסי הקופה ואת התשואה בניכוי הוצאות ישירות, כל זאת במסגרת דיווחי קופת הגמל שנשלחים לעמית ולמבוטח.

4.2.7 **מסמך התייעצות פניונית 2025 וטיטות חוזרים ביחס להעברת מידע וכספים בשוק החיסכון הפניונית**

בחודש אוקטובר 2020 פרסם הממונה מסמך התייעצות ושלוש טיטות חוזרים נלווים (מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפניונית, אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל וחובת שימוש במערכת סליקה פניונית מרכזית). ההסדרה המוצעת במסמך התייעצות האמור וטיטות החוזרים הנלוות לו נועדה להבטיח את יכולתו של הפרט למיציא זכויותיו הפניוניות, וזאת באמצעות יעול תהליכי העברת המידע בין הגורמים הרלוונטיים, הבטחת שלמות התהליכים וסנכרון מלא בין הגורמים השונים הפועלים בשוק החיסכון הפניונית. לצורך כך, טיטות החוזרים האמורות, מציעות לקבוע תהליכי עבודה שיביאו לשיפור משמעותי בתשתיות העברת המידע והכספים בשוק החיסכון הפניונית, לפישוט תהליכים המרכזיים המתנהלים כיום בשוק החיסכון הפניונית, לטיוב נתונים במערכות המידע של הגופים המוסדיים ולקידום תהליכים דיגיטליים.

ככל שהשינויים העומדים בבסיס טיטות החוזרים האמורות, יתקבלו, יחויבו הגופים המוסדיים בקיצור משמעותי של לוחות הזמנים לביצוע פעולות שונות והעברת מידע במסגרת תהליכי העבודה הנוגעים לחיסכון הפניונית, ובפרט תידרש מגדל ביטוח לשינוי בתהליכי העבודה ותשתיות המיכון הנוגעים לתחום החיסכון הפניונית.

4.2.8 **בקשה לקבלת מידע (RFI) לצורך בדיקת רקע אודות ספקי שירות ותוכנה לתפעול מוצרים פניוניים**

ביום 9 בנובמבר 2020 פרסם הממונה בקשה לקבלת מידע וולנטרית בקשר עם אספקת תוכנה לתפעול וניהול מוצרים פניוניים, זאת על מנת לבחון את אופיו של המענה הנדרש ליעול ולקידום מערכי התפעול בגופים המוסדיים. במסגרת הפרסום נמסר, כי הרשות בוחנת את הקמתה של תשתית מחשוב ואספקת שירותי תפעול למוצרים פניוניים ומוצרים נוספים בגופים המוסדיים לניהול זכויות החוסכים ("לשכת מחשוב"), בכפוף להוראות הדין. לשכת המחשוב התפעולית תהא מערכת המנהלת את פעילות הליבה של הגוף המוסדי בתחום הביטוח והחיסכון, לאורך כל מחזור חיי המוצר ותקופת החיסכון של הפרט.

הרשות מעוניינת לקדם הקמה של לשכת מחשוב כאמור על מנת, בין היתר, לקדם תחרות בשוק התפעול הפניונית באמצעות הסרת חסם המיומנות התפעולית הנדרש כיום ולצורך שיפור של רמת השירותים הניתנים לחוסך לרמה דיגיטלית ושקיפות נתונים בכל נקודת זמן.

4.3 **הסדרים תחיקתיים בביטוח בריאות**

4.3.1 **חוזר ביטוח תאונות אישיות**

בחודש יוני 2020 פורסם חוזר ביטוח תאונות אישיות (להלן בסעיף זה: "החוזר"). מטרת החוזר הינה הבטחת הליך מכירה הוגן לצד הוראות לניסוח תכנית ביטוח שיבטיחו כיסוי ראוי בקרות מקרה הביטוח, וזאת בשים לב לממצאים שעלו מביקורות שערך הממונה ופניות ציבור בעניין. במסגרת החוזר, נקבע בין היתר: (1) רובד בסיסי הכולל כיסוי מוות, נכות צמיתה, אשפוז, שברים, כוויות ימי החלמה; (2) הגדרת

"תאונה" תורחב; (3) ככלל, תקופת הביטוח תהא לשנתיים ותחודש בהסכמת המבוטח; (4) מכירת ביטוח תאונות אישיות תיעשה בנפרד ממכירת פוליסות אחרות ותוך הצגת נתונים בדבר פוליסות תאונות אישיות הקיימות ברשות המועמד לביטוח; (5) קביעת הוראות ייחודיות ליישוב תביעות נכות צמיתה מתאונה בפוליסות תאונות אישיות; (6) פעולות הצירוף יבוצעו אל מול המועמד לביטוח במישרין על ידי חברת ביטוח או על ידי בעל רישיון.

בחודש יוני 2020 פרסם הממונה תיקון לחוזר חידוש חוזה ביטוח (להלן בסעיף זה: "התיקון"). מטרת התיקון היא להחיל את החוזר (כהגדרתו לעיל) על פוליסות תאונות אישיות בעלות תקופת ביטוח בת שנתיים לכל היותר (בהתאם לאמור בחוזר). בהתאם לתיקון, חוזר חידוש חוזה ביטוח יחול על ביטוח תאונות אישיות מסוג פרט, למעט ביטוח מוות ונכות מתאונה, המשווקים כהרחבה לביטוח חיים סיכון בלבד. הוראות החוזר תכנסנה לתוקפן ביום 1 בפברואר 2021.

כתוצאה מהחוזר ומהתיקון לעיל, החברה פועלת בהתאם למתווה של הממונה.

4.3.2 שימוש בשאלות חיתום הקשורות לנגיף הקורונה - עדכון

בחודש אוקטובר 2020 ובהמשך למכתב שנשלח במרס 2020 פרסם הממונה עדכון על כך שחברת ביטוח רשאית להוסיף להצהרת בריאות עליה מתבקש לחתום מועמד לביטוח שאלות הנוגעות לנגיף הקורונה בהצהרות הבריאות והכל בהתאם להוראות הדין כל עוד השאלות כאמור יהיו הוגנות, לא ייצרו אפליה פסולה בין מבוטחים ולא ימנעו נגישות לביטוח לאוכלוסיות רחבות. כמו כן, ניתנו דוגמאות לשאלות ראויות ושאין ראויות.

החברה פועלת לישום האמור, זאת גם בדומה לפרקטיקה המקובלת של מבטחי המשנה במסגרת ניהול סיכונים מגפת הקורונה.

4.4 הסדרים תחיקתיים בביטוח כללי

4.4.1 חריגים בתכניות ביטוח הנוגעים לסיכונים הנובעים ממגפת הקורונה

בחודש נובמבר 2020 פרסם הממונה מכתב לגופים המוסדיים לקראת חידוש חוזה ביטוח המשנה של חברות הביטוח, במסגרתו נקבעו עקרונות לקביעת חריגים בתכנית ביטוח, הנוגעים לסיכונים הנובעים מפנדמיה. ההסדרה מאפשרת להוסיף חריגים כאמור, בכפוף לאישור הממונה, לפוליסות בביטוח כללי, אשר תסיר את החשיפה התיאורטית של החברה לתביעות אלו. כמו כן, נקבעה חובת גילוי נאות ייעודית אודות ההחרגות הנ"ל עד ליום 31 בדצמבר 2022 וחובת פירוט של נתונים שונים, המפורטים במכתב, במסגרת הגשת תכנית הביטוח לאישור הממונה.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1 הליך ביקורת מנהלית – ממשל תאגידי

(א) ביום 23 באפריל 2020 קיבל דירקטוריון מגדל אחזקות החלטה לסיים את כהונתו של מר ניר גלעד כמנכ"ל מגדל אחזקות ואת כהונתו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון החברה; למנות את מר מרדכי רוזן לדירקטור במגדל אחזקות ובכפוף לאי התנגדות הממונה כדירקטור בחברה, כאשר מר רוזן נתן את הסכמתו לכהן כיו"ר הדירקטוריון של החברה, ככל שיבחר לתפקיד זה על ידי דירקטוריון החברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה; וכן למנות את מר רן עוז, מנכ"ל החברה, כמנכ"ל מגדל אחזקות. בהמשך לשיבת הדירקטוריון האמורה לעיל, שלח הממונה, באותו היום, מכתב לדירקטוריון החברה, במסגרתו ציין כי נוכח חשש לפגיעה בהתנהלות התקינה של החברה, הוא מודיע כי הפסקת כהונתו של יו"ר דירקטוריון ו/או מנכ"ל החברה בתקופה שעד תום 2020, ייראו על ידי הממונה כפעולות הפוגעות בניהול התקין של החברה כמשמעותה בסעיף 65 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 ("סעיף 65 לחוק", "החוק"). כמו כן, הממונה הורה לחברי דירקטוריון החברה להודיע לו באופן מדי על פרסום סדר יום לשיבות הדירקטוריון ככל שנושאים אלו ייכללו בה. ביום 27 באפריל 2020 החליט דירקטוריון מגדל אחזקות, לאחר דיון במכתב האמור, כי לא יפעל בניגוד לו וביקש לפעול לקיום דיון עם הממונה בנושא. לאור האמור, הדירקטוריון החליט, באותו שלב, לא לקדם גם את ביצוע החלטתו הנוגעת להחלפת מנכ"ל מגדל אחזקות. לפירוט ראה דוחות מיידים של מגדל אחזקות מיום 23 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-036640 ו-2020-01-036673) ומיום 30 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-042498).

(ב) ביום 14 ביולי 2020, התקבל בחברה מכתב הממונה הממוען לחברי דירקטוריון החברה ("מכתב הממונה"). הממונה מצביע במכתבו על שורה של סוגיות ודפוסי התנהלות המהווים לדעתו פגיעה בניהול התקין של החברה כמשמעות המונח בסעיף 65 לחוק ומשכך הוא הורה לחברה לתקן פגמים אלה באופן

הבא: מר שלמה אליהו אינו רשאי להמשיך ולכהן במקביל כדירקטור במגדל אחזקות ובחברה; ככל שמר שלמה אליהו יבחר להמשיך ולכהן כדירקטור בחברה, יהא עליו לקבוע את משרדיו מחוץ למשרדי החברה. להרחבה בעניין זה ראה דוח מיידי של מגדל אחזקות מיום 15 ביולי 2020 (אסמכתא 068140-01-2020). דירקטוריון החברה דן במכתבו של הממונה, בין השאר לאור שתי חוות דעת משפטיות חיצוניות בנושא המציגות עמדה משפטית שונה מהעמדה המובעת במכתב הממונה. לא נתקבלו החלטות.

(ג) בהמשך למכתב הממונה, ערכה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ("רשות שוק ההון") ביקורת מנהלית בחברה לפי סעיפים 49 ו-49 לחוק בנושא ממשל תאגידי ובמסגרתה הומצאו לרשות שוק ההון מידע ומסמכים הנוגעים לחברה, לרבות פרוטוקולים של ישיבות דירקטוריון החברה וועדותיו ופרוטוקולים של דיוני הדירקטוריון של מגדל אחזקות. נציגים מטעם הרשות הגיעו למשרדי החברה וקיבלו לבקשתם מסמכים וחומרים שונים, לרבות תכתובות דוא"ל. בנוסף, נושאי משרה בהווה ובעבר הוזמנו לתשאול. לפרטים ראה דיווחים מידים של מגדל אחזקות מימים: 9 בספטמבר 2020 (מס' אסמכתא 099501-01-2020), 16 בספטמבר 2020 (מס' אסמכתא: 093082-01-2020) ו-24 בספטמבר 2020 (מס' אסמכתא: 095884-01-2020).

(ד) ביום 6 באוקטובר 2020 הודיע הממונה לחברי דירקטוריון מגדל אחזקות וחברי הדירקטוריון של החברה, כי על רקע האמור לעיל, יש להימנע מכל פעולה שיש בה ניגוד עניינים בין מילוי תפקידם בחברה לבין כל תפקיד אחר, יש להימנע מביצוע כל פעולה שעלולה לפגוע ביציבות הניהולית של החברה, ובכלל זה מינויים של דירקטורים חדשים לדירקטוריון החברה, חידוש מינויים של דירקטורים מכהנים וכל שינוי אחר בהרכב הדירקטוריון, והכל עד לסיום הליך הביקורת והחקירה המנהלית שרשות שוק ההון מקיימת בנושא הממשל התאגידי בחברה ומתן הוראות בהתאם, אלא אם התקבל אישור מקדמי של הממונה. לפרטים ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 7 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 100150-01-2020).

(ה) ביום 16 באוקטובר 2020 שלח הממונה לחברה טיוטת אישור לניכוי בעתודות הביטוח בתקופת הפריסה כפי שהוגדרה בעדכון הוראות החוזר המאוחד לענין יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2. לצד זאת, הודיע הממונה לחברה כי על רקע האמור לעיל, בכוונתו לקבוע, במסגרת אישור סכום הניכוי לתקופת הפריסה בקשר עם יישום משטר כושר הפירעון מבוסס סולבנסי 2, כי סכום הניכוי בכל מועד חישוב לא יעלה על 80% מסכום הניכוי הבסיסי וזאת לכל הפחות עד לסיום הביקורת המנהלית, מילוי ההוראות שיינתנו בעקבות הליך הביקורת ותיקון הליקויים, ובכל מקרה כל עוד לא הורה הממונה אחרת. לפרטים, ראה דיווח מיידי של מגדל אחזקות מיום 18 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 104128-01-2020).

(ו) ביום 4 בנובמבר 2020, התקבלה מהרשות טיוטת דוח ביקורת להתייחסות ("טיטוט דוח ביקורת") הכוללת ממצאים ביחס לשורה של ליקויים בממשל התאגידי של החברה, אשר סווגו למספר תחומים: מעורבות תדירה של מר שלמה אליהו, בעל השליטה במגדל אחזקות, בניהולה השוטף של החברה; תפקוד ועבודת הדירקטוריון; מעורבותו של דירקטוריון מגדל אחזקות בניהול החברה ותפקוד ועדת הביקורת וועדת האיתור. טיוטת דוח הביקורת כוללת פירוט ביחס לשורה של צעדים נדרשים לשם תיקון הליקויים המפורטים במסגרת התחומים האמורים ובכללם הגברת עצמאות הדירקטוריון וועדותיו ושיפור אפקטיביות מנגנוני הבקרה והפיקוח ("הצעדים הנדרשים"). לפרטים, ראה דיווח של מגדל אחזקות מיום 5 בנובמבר 2020 (מס' אסמכתא 110437-01-2020). החברה מקיימת דיונים על טיוטת הדוח ותמסור לממונה את התייחסותה.

(ז) בהמשך לדרישה מיום 23 באוגוסט 2020 שהגיש בעל מניות במגדל אחזקות מהמגדל אחזקות להגשת תביעה כנגד בעל השליטה במגדל אחזקות, הוגשה ביום 22 בנובמבר 2020 לבית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תביעה נגזרת כנגד מגדל אחזקות וכנגד מר שלמה אליהו ("בקשת האישור"). בקשת האישור הינה בהמשך למכתב הממונה ולטיטוט דוח הביקורת ועילותיה הפרה של חובת האמונים של מר אליהו בכובעו כדירקטור במגדל אחזקות ובחברה, הפרת חובת הזהירות, הפרת חובת ההגינות כבעל השליטה במגדל אחזקות וכן גרימה וסיוע להפרת חובת אמונים של דירקטורים בשתי החברות האמורות, אשר גרמו נזק למגדל אחזקות בסך כולל של 332.8 מיליון ש"ח. ראה דיווחים מיום 24 באוגוסט 2020 (מס' אסמכתא 092631-01-2020) ומיום 23 בנובמבר 2020 (מס' אסמכתא 117151-01-2020).

בקשה נוספת של בעל מניות אחר בנושאים אלו שהוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים ובמסגרתה בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות, תשנ"ט-1999 כנגד מגדל אחזקות וכנגד החברה, נמחקה באישור בית המשפט (ראה דיווחים מיידיים של מגדל אחזקות מיום 18 בנובמבר 2020 (מס' אסמכתא: 115486-01-2020 ו-115819-01-2020)).

ביום 30 בספטמבר 2020 החליט דירקטוריון מגדל אחזקות להקים ועדה בלתי תלויה אשר תבחן ותדון בתביעות בנושא זה. הרכב הוועדה הינו: יו"ר הוועדה - כב' השופט (בדימוס) יורם דנצינגר; פרופ' רוני עופר וגב' לינדה בן שושן, המכהנת כדח"צ במגדל אחזקות. לפרטים ראה דיווחים מידיים של מגדל אחזקות מימים: 1 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-097966) ו-25 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-106516).

5.2 שינויים בהרכב הדירקטוריון בחברה

(א) ביום 6 באפריל 2020 התחדשה כהונתה של גב' מירב בן כנען הלר כדירקטורית בלתי תלויה בחברה לאחר שהתקבלה הודעת הממונה לפיה הוא אינו מתנגד לחידוש הכהונה האמורה. לפרטים ראו דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 6 באפריל 2020 (מס' אסמכתאות: 2020-01-032191 ו-2020-01-030438).

(ב) ביום 12 באוגוסט 2020 הודיע ד"ר גבריאל פיקר, המכהן כדירקטור במגדל אחזקות ובחברה, על התפטרותו מתפקידו כדירקטור בחברה אשר תיכנס לתוקף עם מינוי של דירקטור אחר במקומו. מר פיקר מצייין כי התפטרותו הינה נוכח חוסר אמון, שהחריף לאחרונה, בינו (ודירקטורים בחברה) לבין יו"ר דירקטוריון החברה, מר ניר גלעד ועל רקע הוראת הממונה מיום 23 באפריל 2020 בקשר עם המשך כהונתו של מר גלעד. בהמשך לאמור לעיל, מר מרדכי (מוטי) רוזן ("מוטי רוזן") מונה לדירקטור בחברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה. לפרטים, ראה דוחות מידיים של מגדל אחזקות מימים: 13 באוגוסט 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-078196 ומס' אסמכתא: 2020-01-078595). ביום 13 באוקטובר 2020 לאחר שהתקבל אישור היעדר התנגדות של הממונה למינוי של מר מוטי רוזן ביום 12 באוקטובר 2020, הודיע הממונה למגדל אחזקות ולחברה כי אישור זה נשלח עקב תקלת תוכנה וכי על רקע האמור בסעיף 5.1 לעיל, ומבלי להתייחס לבקשת המינוי לגופה, החברה נדרשת להשהות את מינוי של מר מוטי רוזן וכי בכונתו של הממונה לשקול את הבקשה שנית, ככל שהדבר יהיה רלבנטי, בין היתר בכפוף למסקנות הליך הביקורת המנהלית. ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 13 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-111783).

(ג) ביום 15 באוקטובר 2020 אשרה האסיפה הכללית של החברה את מינויים של ה"ה אריה מינטקביץ, עזריאל מוסקוביץ, חיים רמון ומוטי רוזן לדירקטורים בחברה. כמו כן, אשרה האסיפה הכללית את מינוי של מר כרמי גילון לדירקטור בחברה, במקומו של מר ניר גלעד. מינוי של מר גילון ייכנס לתוקף עם סיום כהונתו של מר גלעד כדירקטור בחברה. כהונתו של מר גלעד כדירקטור בחברה תסתיים ביום 31 בדצמבר 2020 (כאמור במכתב הממונה) או ביום בו הממונה יאשר מינוי יו"ר דירקטוריון חדש לחברה (שייבחר על ידי דירקטוריון החברה), לפי המאוחר. מינויים של ה"ה מרדכי רוזן וכרמי גילון ככופים לאי התנגדות הממונה. מר שלמה אליהו ביקש שלא למנותו מחדש לדירקטוריון החברה ולפיכך חדל מלכהן כדירקטור בחברה החל מיום 15 באוקטובר 2020. לפרטים, ראו דיווחים מידיים של החברה מיום 15 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתאות: 2020-01-103474 ו-2020-01-103477).

(ד) ביום 22 באוקטובר 2020 קבלו חברי הדירקטוריון מכתב התראה בטרם נקיטת הליכים משפטיים מטעם ב"כ של מר ניר גלעד, המכהן כמנכ"ל מגדל אחזקות ויו"ר דירקטוריון החברה בקשר עם ההחלטה מיום 15 באוקטובר 2020 בדבר סיום כהונתו של מר גלעד. לטענת מר גלעד החלטה זו הינה בניגוד לדיון, לרעת החברה ויש בה משום הפרה בוטה של הסכם העסקתו של מר גלעד, ולכן אין בכונתו להשלים עימה והוא ינקוט בכל הצעדים הנדרשים, לרבות נקיטת הליכים משפטיים כדי לבטל את ההחלטה. לפרטים, ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 25 באוקטובר 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-106759).

(ה) ביום 17 בנובמבר 2020 התקבל מכתב הממונה ובו הוא הודיע כי ידון בבקשות החברה לאישור דירקטורים לא מוקדם משום הצעדים הנדרשים (ראה בסעיף 5.1(ו) לעיל). כמו כן, הממונה מבהיר במכתבו, כי לעמדתו, מר מרדכי רוזן ראוי לשמש כדירקטור בגוף מוסדי ואין באירועים הנוגעים למר מרדכי רוזן והנכללים בסיטוט דוח הביקורת עילה שלא לאשר את מינויו. ראה דיווח מידי של מגדל אחזקות מיום 18 בנובמבר 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-115534).

5.3 נושאי משרה בחברה

(א) ביום 26 באפריל 2020 החל מר גיא פישר לכהן בתפקיד מנהל חטיבת השקעות של החברה. במקביל, החל מהמועד האמור, חדל לכהן מר אסף שוהם כמנהל חטיבת השקעות של החברה. לפירוט, ראה דוחות מידיים של מגדל אחזקות מיום 20 באפריל 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-039441 ומס' אסמכתא: 2020-01-039390).

(ב) ביום 1 באפריל 2020 החל מר שלמה נחום לכהן כמנהל חטיבת ביטוח כללי בחברה, לאחר שביום 31 במרס 2020, חדלה הגברת נטע איכר לכהן כמנהלת תחום ביטוח כללי בחברה. לפירוט, ראו דוחות מידיים

של מגדל אחזקות מיום 19 בפברואר 2020 (מס' אסמכתאות: 2020-01-017451 וכן 2020-01-017454) ומיום 15 במרץ 2020 (מס' אסמכתא: 2020-01-024498).

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בקרות ונהלים לגבי הגילוי - הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל החטיבה הפיננסית של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי - במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2020, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

7. אירועים לאחר תקופת הדיווח

לפרטים בדבר אירועים מהותיים נוספים לאחר תקופת הדיווח, ראה באור 10 לדוחות הכספיים וסעיף 1.2.1 לעיל. בדבר התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1 לעיל.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

רן עוז

מנכ"ל

ניר גלעד

יו"ר הדירקטוריון

25 בנובמבר 2020

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הצהרה (certification)

אני, רן עוז, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר 2020

רן עוז, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, יוסי בן ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר 2020

יוסי בן ברוך, מנהל חטיבת פיננסים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.
2-2

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ
תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר 2020
בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2020

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5 תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
6 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
7 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
12 תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
 באורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
15 כללי
16 בסיס עריכת הדוחות הכספיים
17 עיקרי המדיניות החשבונאית
19 עונתיות
20 מגזרי פעילות
43 ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה
46 מכשירים פיננסיים
58 התחייבויות תלויות
96 אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
99 אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח
100 דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
101 נספח א' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
108 נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
110 מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן – הקבוצה), הכולל את הדוח על המצב הכספי התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2020 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ-1,209 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2020, וחלקה של הקבוצה ברווח הינו כ-259 אלפי ש"ח וכ-125 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
25 בנובמבר 2020

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			נכסים
818,532	805,320	847,393	נכסים בלתי מוחשיים
2,086 ^(*)	2,218 ^(*)	1,784	נכסי מסים נדחים
2,046,859	2,066,780	1,996,536	הוצאות רכישה נדחות
1,152,721	1,174,876	1,087,284	רכוש קבוע
26,627	157,977	24,691	השקעות בחברות כלולות
6,899,180	6,710,627	6,911,415	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
839,317	814,745	845,338	נדל"ן להשקעה - אחר
1,037,881	1,014,545	1,174,419	נכסי ביטוח משנה
240,249	265,027	172,222	נכסי מסים שוטפים
1,213,054	1,835,462	2,279,241	חייבים ויתרות חובה
714,038	849,514	894,769	פרמיות לגביה
98,208,830	92,023,021	101,096,463	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
11,850,557	11,313,909	15,317,408	נכסי חוב סחירים
25,480,449	25,006,973	25,253,753	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	790,795	361,876	מניות
2,608,904	2,676,540	2,651,282	אחרות
40,450,632	39,788,217	43,584,319	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
13,983,926	14,804,052	9,606,194	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
3,244,777	3,464,978	1,850,551	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
-	206,065	-	נכסים המוחזקים למכירה
<u>170,878,709</u>	<u>165,983,424</u>	<u>172,372,619</u>	סך הכל נכסים
<u>120,216,470</u>	<u>115,211,101</u>	<u>119,812,241</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2019 2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון והתחייבויות
			הון
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
886,399	979,614	883,476	קרנות הון
^(*) 4,565,402	^(*) 4,407,338	4,540,815	עודפים
5,964,146	5,899,297	5,936,636	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
5,956	9,707	6,054	זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>5,970,102</u>	<u>5,909,004</u>	<u>5,942,690</u>	סך הכל הון
			התחייבויות
^(*) 37,686,473	^(*) 37,087,594	38,937,922	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
119,387,098	114,957,631	118,526,605	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
^(*) 446,813	^(*) 398,991	283,324	התחייבויות בגין מסים נדחים
306,507	392,518	313,133	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
37,732	23,671	18,376	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,876,315	2,061,424	1,640,640	זכאים ויתרות זכות
<u>5,167,669</u>	<u>5,152,591</u>	<u>6,709,929</u>	התחייבויות פיננסיות
<u>164,908,607</u>	<u>160,074,420</u>	<u>166,429,929</u>	סך הכל התחייבויות
<u>170,878,709</u>	<u>165,983,424</u>	<u>172,372,619</u>	סך הכל הון והתחייבויות

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

יוסי בן ברוך מנהל חטיבת פיננסים	רן עוז מנכ"ל	ניר גלעד יו"ר דירקטוריון	25 בנובמבר 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
------------------------------------	-----------------	-----------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2019	2020	2019	2020	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
13,709,274	3,431,174	3,225,599	10,219,670	9,651,310	פרמיות שהורווחו ברוטו
754,829	183,426	179,284	565,265	579,407	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,954,445	3,247,748	3,046,315	9,654,405	9,071,903	פרמיות שהורווחו בשייר
14,878,994	1,451,669	4,763,136	10,230,030	(920,567)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,191,387	481,792	338,980	1,494,893	996,481	הכנסות מדמי ניהול
331,229	78,907	65,686	263,714	246,236	הכנסות מעמלות
127,998	8,245	8,865	29,468	26,760	הכנסות אחרות
30,484,053	5,268,361	8,222,982	21,672,510	9,420,813	סך הכל הכנסות
^c 28,089,504	^c 5,555,002	7,490,131	^c 20,189,197	7,668,671	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
395,037	90,041	113,735	268,147	434,320	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
27,694,467	5,464,961	7,376,396	19,921,050	7,234,351	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,803,323	434,837	417,343	1,333,480	1,368,274	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
973,918	253,249	230,661	743,625	716,402	הוצאות הנהלה וכלליות
19,263	3,803	4,260	13,050	13,958	הוצאות אחרות
172,510	43,397	43,970	127,489	130,842	הוצאות מימון
30,663,481	6,200,247	8,072,630	22,138,694	9,463,827	סך הכל הוצאות
14,706	2,521	(107)	11,020	(1,405)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(164,722)	(929,365)	150,245	(455,164)	(44,419)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
^c (29,674)	^c (316,425)	48,966	^c (176,972)	(23,961)	מסים (הטבת מס) על ההכנסה
(135,048)	(612,940)	101,279	(278,192)	(20,458)	רווח (הפסד) לתקופה
(137,414)	(613,552)	100,934	(280,395)	(22,406)	מיוחס ל:
2,366	612	345	2,203	1,948	בעלי המניות של החברה
(135,048)	(612,940)	101,279	(278,192)	(20,458)	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח (הפסד) לתקופה
^c (0.74)	^c (3.29)	0.55	^c (1.50)	(0.12)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
^c (0.07)	^c (0.33)	0.06	^c (0.15)	(0.01)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

* יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2019	2020	2019	2020	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
(135,048)	(612,940)	101,279	(278,192)	(20,458)	רווח (הפסד) לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר					
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד					
1,089,122	279,898	31,162	881,100	94,875	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר
(551,192)	(50,775)	(119,303)	(186,380)	(273,103)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
63,011	26,566	16,915	47,673	173,061	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
(1,595)	(450)	(135)	(1,419)	(50)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
(205,409)	(87,377)	24,375	(253,762)	1,693	השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה
545	155	46	485	17	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר
394,482	168,017	(46,940)	487,697	(3,507)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד					
(7,901)	(21,479)	(12,898)	(30,718)	(3,335)	הפסד אקטוארי בגין תוכניות הטבה מוגדרת
486,290	486,290	-	486,290	-	הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע
-	-	-	-	758	הערכה מחדש בגין שערוך רכוש קבוע שהועבר לנדל"ן להשקעה
(109,386)	(104,593)	4,263	(101,569)	1,000	השפעת המס
369,003	360,218	(8,635)	354,003	(1,577)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
763,485	528,235	(55,575)	841,700	(5,084)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
628,437	(84,705)	45,704	563,508	(25,542)	רווח (הפסד) כולל לתקופה
מיוחס ל:					
626,220	(85,270)	45,371	561,371	(27,510)	בעלי המניות של החברה
2,217	565	333	2,137	1,968	זכויות שאינן מקנות שליטה
628,437	(84,705)	45,704	563,508	(25,542)	רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

		מיוחס לבעלי מניות החברה								
		קרנות הון								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	תרגום של פעילויות חוץ			עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
				הערכה מחדש	אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				
5,970,102	5,956	5,964,146	4,565,402 [*]	377,916	(1,223)	435,268	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)
(20,458)	1,948	(22,406)	(22,406)	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לתקופה
(5,084)	20	(5,104)	(2,181)	584	(33)	(3,474)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(25,542)	1,968	(27,510)	(24,587)	584	(33)	(3,474)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
(1,870)	(1,870)	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות
<u>5,942,690</u>	<u>6,054</u>	<u>5,936,636</u>	<u>4,540,815</u>	<u>378,500</u>	<u>(1,256)</u>	<u>431,794</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

(* יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה								
		סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון			עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
				הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				
										יתרה ליום 1 בינואר 2019
5,698,168	10,242	5,687,926	5,058,228 ^(*)	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	(מבוקר)
(278,192)	2,203	(280,395)	(280,395) ^(*)	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לתקופה
841,700	(66)	841,766	(20,495)	374,564	(934)	488,631	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
563,508	2,137	561,371	(300,890)	374,564	(934)	488,631	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
(350,000)	-	(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז
(2,672)	(2,672)	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות
										יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
<u>5,909,004</u>	<u>9,707</u>	<u>5,899,297</u>	<u>4,407,338</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,107)</u>	<u>528,367</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	(בלתי מבוקר)

(* יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון			חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה		
				הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה				עסקה עם בעל שליטה
5,898,856	7,591	5,891,265	4,448,504	378,500	(1,167)	478,645	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 ביולי 2020 (בלתי מבוקר)
101,279	345	100,934	100,934	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה
(55,575)	(12)	(55,563)	(8,623)	-	(89)	(46,851)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו ממס
45,704	333	45,371	92,311	-	(89)	(46,851)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
(1,870)	(1,870)	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות
5,942,690	6,054	5,936,636	4,540,815	378,500	(1,256)	431,794	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה								
		סה"כ	יתרת עודפים	קרנות הון				חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
				הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה			
אלפי ש"ח										
5,993,709	9,142	5,984,567	5,035,189 ^(*)	3,352	(812)	360,055	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 ביולי 2019 (בלתי מבוקר)
(612,940)	612	(613,552)	(613,552) ^(*)	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לתקופה
528,235	(47)	528,282	(14,299)	374,564	(295)	168,312	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממש
(84,705)	565	(85,270)	(627,851)	374,564	(295)	168,312	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
<u>5,909,004</u>	<u>9,707</u>	<u>5,899,297</u>	<u>4,407,338</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,107)</u>	<u>528,367</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

		מיוחס לבעלי מניות החברה								
		קרנות הון								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	יתרת עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילויות חוץ אלפי ש"ח	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה	
										יתרה ליום 1 בינואר 2019
5,698,168	10,242	5,687,926	5,058,228 [†]	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	(מבוקר)
(135,048)	2,366	(137,414)	(137,414) [†]	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) לתקופה
763,485	(149)	763,634	(5,412)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
628,437	2,217	626,220	(142,826)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל
(350,000)	-	(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(6,503)	(6,503)	-	-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות
										יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
5,970,102	5,956	5,964,146	4,565,402	377,916	(1,223)	435,268	21,368	53,070	512,345	(מבוקר)

(* יישום למפרע, ראה באור 3.א. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		נספח	
	2019	2020	2019	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר					
	אלפי ש"ח					
4,621,694	(2,253,678)	(3,019,637)	6,021,870	(6,657,405)	א	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(990)	(393)	-	(992)	(8)		השקעה בחברות כלולות
425,574	125	-	500	625		תמורה ממימוש השקעה בחברה כלולה
(21,422)	(2,674)	(9,907)	(16,758)	(16,383)		בניכוי עלויות עסקה
(154,886)	(26,908)	(46,977)	(104,430)	(112,347)		השקעה ברכוש קבוע
9,172	269	314	9,025	489		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
1,164	57	-	707	140		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
125	9	67	103	130		תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
258,737	(29,515)	(56,503)	(111,845)	(127,354)		תמורה ממימוש רכוש קבוע
						מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
						תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	5,552	-	1,037,075		התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
250,000	-	-	250,000	-		תמורה מהנפקת אגרות חוב
(835)	-	-	(835)	-		בניכוי הוצאות הנפקה
-	-	-	-	(278)		פירעון הלוואות מבנקים ואחרים
(31,643)	(8,533)	(7,449)	(23,791)	(22,037)		פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
(517,860)	-	-	(517,860)	-		פדיון אגרות חוב
(6,503)	-	-	(2,672)	-		דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה
(350,000)	(350,000)	-	(350,000)	-		דיבידנד
(656,841)	(358,533)	(1,897)	(645,158)	1,014,760		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(213,317)	(45,514)	2,790	(214,267)	(1,959)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
4,010,273	(2,687,240)	(3,075,247)	5,050,600	(5,771,958)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
13,218,430	20,956,270	14,531,992	13,218,430	17,228,703	ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
17,228,703	18,269,030	11,456,745	18,269,030	11,456,745	ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
(135,048) ^ט	(612,940) ^ט	101,279	(278,192) ^ט	(20,458)
(14,706)	(2,521)	107	(11,020)	1,405
(11,926,432)	(1,099,754)	(4,168,023)	(8,197,466)	1,928,452
(444,451)	(26,591)	(198,043)	(196,519)	(292,526)
(1,245,190)	(128,312)	(320,340)	(980,436)	(788,262)
(136,244)	13,284	2,249	(10,046)	57,755
(339,455)	(126,741)	10,428	(371,752)	156,963
11,618	3,219	3,380	8,117	9,355
1,815	-	803	1,519	2,789
154	(2)	182	181	855
(84,048)	-	-	-	-
(306,611)	-	(9,252)	(138,131)	16,476
(17,105)	-	4,418	(1,498)	8,087
91,529	20,545	28,420	61,985	85,459
133,786	36,240	29,978	104,208	90,699
15,979,338	2,493,611	4,488,491	11,549,871	(860,493)
^ט 2,190,338	^ט 464,496	251,395	^ט 1,591,459	1,251,449
(38,438)	12,284	(25,751)	(15,102)	(136,538)
(24,089)	2,406	(9,145)	(44,010)	50,323
^ט (29,674)	^ט (316,425)	48,966	^ט (176,972)	(23,961)
(362,044)	(282,437)	(36,515)	(341,971)	(53,686)
-	-	24,975	-	24,975
(3,667,214)	(2,193,144)	(1,708,027)	(548,692)	(6,078,454)
(132,065)	(110,667)	(6,028)	(123,100)	(11,430)
234,290	(628,205)	(1,564,534)	1,080,426	(3,457,278)
21,840	43,288	53,288	(113,636)	(180,731)
578,925	(809,235)	99,156	(42,762)	(1,066,959)
200,903	143,280	(836,222)	312,574	(151,763)
(27,725)	19,712	506	35,469	3,291
(5,312)	-	-	(5,312)	-
643,733	(2,471,669)	(3,835,138)	3,427,384	(9,413,748)
(163,330)	-	-	(96,619)	(96,416)
2,945,845	521,167	350,700	2,007,181	1,882,976
(110,653)	(44,389)	(93,348)	(90,743)	(87,845)
1,441,147	354,153	456,870	1,052,859	1,078,086
4,621,694	(2,253,678)	(3,019,637)	6,021,870	(6,657,405)

רווח (הפסד) לתקופה
 פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
 חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו
 הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות אחרות
 הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
הפסד (רווח) ממימוש
 נכסים בלתי מוחשיים
 רכוש קבוע
 חברות מוחזקות ונכסים מוחזקים למכירה
 שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים
 תלויי תשואה
 שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
פחת והפחתות
 רכוש קבוע
 נכסים בלתי מוחשיים
 שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 תלויי תשואה
 שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 שאינם תלויי תשואה
 שינוי בנכסי ביטוח משנה
 שינוי בהוצאות רכישה נדחות
 מסים (הטבת מס) על ההכנסה
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים
תלויי תשואה
 רכישת נדל"ן להשקעה
 תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
 רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר
 רכישת נדל"ן להשקעה
 מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
 פרמיות לגביה
 חייבים ויתרות חובה
 זכאים ויתרות זכות
 התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
 נכסים המוחזקים למכירה
 סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים
 מפעילות שוטפת
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור
 ריבית ששולמה
 ריבית שהתקבלה
 מסים ששולמו, נטו
 דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
 תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

⁽¹⁾ תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנמבעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.
 * יישום למפרע, ראה באור 3.א.
 הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

10,564,992	16,728,618	10,688,462	10,564,992	13,983,926
2,653,438	4,227,652	3,843,530	2,653,438	3,244,777
<u>13,218,430</u>	<u>20,956,270</u>	<u>14,531,992</u>	<u>13,218,430</u>	<u>17,228,703</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

13,983,926	14,804,052	9,606,194	14,804,052	9,606,194
3,244,777	3,464,978	1,850,551	3,464,978	1,850,551
<u>17,228,703</u>	<u>18,269,030</u>	<u>11,456,745</u>	<u>18,269,030</u>	<u>11,456,745</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי המזומנים

16,803	907	-	9,379	26,683
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,870</u>	<u>-</u>	<u>1,870</u>

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן
להשקעה כנגד זכאים

דיבידנד שהוכרז

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 30 בספטמבר 2020 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "החברה האם"). מגדל אחזקות נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - "אליהו הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (להלן - "אליהו 1959") המחזיקה כ-68% מהון המניות של החברה. כפי שנמסר לחברה על ידי אליהו 1959:

- בחדש ספטמבר 2017 ביצעה אליהו הנפקות הנפקה פרטית של אגרות חוב לטווח ארוך למשקיעים מסווגים אשר נרשמו למסחר בבורסה במסגרת רצף המוסדיים. במסגרת ההנפקה, אליהו הנפקות הנפיקה, ללא תמורה לרוכשי אגרות החוב, אופציות לרכישת 159,900 אלפי מניות החברה מידי אליהו הנפקות, בשלוש סדרות שוות בכמותן, אשר יהיו ניתנות למימוש במשך שנתיים, שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה ממועד העברת המניות לאלהו הנפקות. בחדש ספטמבר 2019 פקעה הסדרה הראשונה ובחדש ספטמבר 2020 פקעה הסדרה השנייה מבין השלוש.

- מר שלמה אליהו הינו בעל השליטה הסופי בחברה, בחברה האם ובאליהו 1959, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ, שבשליטתו.

ג. משבר נגיף הקורונה

בעקבות ההתפרצות של נגיף הקורונה (COVID-19) בסוף שנת 2019, והתפשטותו למדינות רבות בעולם, חלה ירידה חדה בהיקפי הפעילות הכלכלית והוכרזו מגבלות על תנועה ותעסוקה באזורים רבים בעולם ובישראל. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2020 רשם המשק הישראלי התאוששות בפעילות הכלכלית, אולם הטלת הסגר השני במהלך חודש ספטמבר 2020, הובילה לירידה בפעילות במשק.

התקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 התאפיינה בתנודתיות רבה בשווקים הפיננסיים. העלויות בשווקים הפיננסיים שחלו ברבעונים השני והשלישי הביאו לכך שבתקופה של תשעה חודשים הסתכמו רווחי השקעות בתיק הנוסטרו כולל אג"ח מיועדות בסך של כ-885 מיליון ש"ח לפני מס וסך של כ-162 מיליון ש"ח לפני מס בתיק הנוסטרו ללא אג"ח מיועדות. כמו כן, העלויות ברבעונים השני והשלישי קיזזו בצורה ניכרת את ההפסדים שנרשמו ברבעון הראשון ביתר תיקי ההשקעות שבניהול הקבוצה.

אומדן דמי הניהול המשתנים שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה ריאלית חיובית מצטברת, הסתכם ליום 30 בספטמבר 2020 בכ-150 מיליון ש"ח לפני מס.

להתפתחויות לאחר תאריך המאזן ראה באור 10.

לפירוט בדבר מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק ראה באור 36.ב.1 לדוחות השנתיים ובאור 3.א. להלן.

בהתאם לתהליכי העבודה של החברה בדבר שערור נכסים לא סחירים, הערכות שווי ממעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים בגין נדל"ן להשקעה, מתקבלות פעמיים בשנה. לגבי כמחצית מתיק הנדל"ן להשקעה מתקבלות הערכות שווי בתום המחצית הראשונה ולגבי כמחצית מהתיק בתום כל שנה. כמו כן, החברה מעדכנת הערכות שווי בגין נכסים שחל בהם שינוי המשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות.

מרבית נכסי הנדל"ן להשקעה של החברה הינם בנייני משרדים. מבחינה שערך החברה ובהתאם למכתבים שהתקבלו ממעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, לא נמצאו אינדיקציות לשינויים בשיעורי ההיוון, והערכות השווי שנתקבלו ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 30 ביוני 2020 תקפות גם ליום 30 בספטמבר 2020. ביחס לנדל"ן מסחרי, גיבשה החברה תכנית הקלות בנוגע לתשלומי דמי השכירות וכמו כן עדכנה הערכת שווי עבור נדל"ן מסחרי שהתקבלו אינדיקציות שליליות מהותיות לגביו. סך ההשפעה של הערכות השווי שביצעה החברה ותכנית ההקלות קיבלה ביטוי בדוחות כספיים אלה.

גם ביחס להשקעות פיננסיות לא סחירות אחרות, לרבות קרנות השקעה ונדל"ן חו"ל, פעלה החברה על פי תהליכי עבודה בדבר שערור נכסים לא סחירים ובחנה, תוך שימוש במידע הזמין ביותר שברשותה, את הצורך בירידת ערך בהשקעות בהן נתגלו סממנים לירידת ערך והן קיבלו ביטוי בדוחות הכספיים.

הקבוצה ביצעה בחינת סממנים לירידת ערך של יחידות מניבות מזומנים אשר מוקצה להן מוניטין ליום 30 בספטמבר 2020. בהתאם לבחינה, לא נמצאו סממנים המעידים על הצורך בבחינת ירידת ערך.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. משבר נגיף הקורונה (המשך)

במגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 חלה ירידה של כ-5% בפרמיות השוטפות בפוליסות ביטוח חיים וכן ירידה בדמי הגמולים בגמל בסך של כ-9% וירידה של כ-1% בדמי הגמולים בפנסיה, לעומת תקופה מקבילה אשתקד. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 חלה ירידה של כ-8% בפרמיות השוטפות בפוליסות ביטוח חיים וכן ירידה בדמי הגמולים בגמל בסך של כ-10% וירידה של כ-1% בדמי הגמולים בפנסיה, לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

כמו כן, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, בעיקר בחודש מרס 2020, חלה עליה בפדיונות בפוליסות חסכון פרט ובקרנות השתלמות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. החל מחודש מאי 2020, עם התאוששות שוק ההון, נעצר הגידול בבקשות הפדיון.

במגזר ביטוח כללי, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, חלה ירידה בפרמיות לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בביטוחי הרכב הירידות חלו בחודש אפריל 2020, ולאחר מכן חלה התאוששות במכירות ביטוחי הרכב. בביטוחי רכוש אחר וחבויות חלה ירידה במכירות ובהיקף הכיסי המשפיעים על גובה הפרמיות עקב עלייה במספר העסקים שנסגרו ו/או נקלעו לקשיים כלכליים וקישון משמעותי במספר העסקים החדשים שנפתחים לעומת התקופות המקבילות אשתקד.

התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, נותרה ללא שינוי מהותי בפרמיות ביטוחי רכב לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בביטוחי רכוש אחר וחבויות חלה עלייה בפרמיות אשר נבעה בעיקרה משינוי במועדי חידוש והפקה של פוליסות בהן הכיסי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים וקוזזה בחלקה בשל הפסקת ביטוח העסקים שנסגרו ו/או נקלעו לקשיים כלכליים.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכת של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות השנתיים. לעניין עדכון ההנחות ושיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, ראה באור 9.

ג. בוצע סיווג פנימי בתוך מרכיבי באור 2.ג.5 ובאור 2.ב.7. לסיווגים לא הייתה השפעה על ההון, על הרווח והפסד ועל הרווח הכולל.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות השנתיים המאוחדים, למעט המפורט להלן.

א. יישום למפרע בעקבות שינוי מדיניות יזום בדבר אופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות

ביום 29 במרס 2020 פורסם חוזר ביטוח 5-1-2020 "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT)", להלן - "חוזר ה-LAT". בהתאם לחוזר החברה תיאמה, בדרך של יישום למפרע, את דוחותיה הכספיים לימים 1 בינואר 2019, 30 בספטמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2019, ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019, על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת השינוי בטיפול החשבונאי, באופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות, באמצעות יישומו מאז ומעולם.

החוזר קבע כי בדיקת ה-LAT תחושב תוך קיבוץ מוצרי ביטוח חיים (למעט מוצרי סיעוד) וזאת במקום חישוב עבור כל מוצר ביטוח חיים בנפרד, כפי שהיה נהוג עד כה. שינוי זה מאפשר להביא בחשבון במבחן גם סוגי פוליסות שהונפקו המגלמות רווח, ולא רק כאלו המגלמות הפסד.

שינוי זה צפוי להביא לשיקוף כלכלי טוב יותר של ההון בדוחות הכספיים, לצד הקטנת תנודתיות היתרה בדוחות הכספיים של חברות הביטוח, אשר מקשה על ניתוח תוצאותיהן בראיית מבטחים, חוסכים, משקיעים, מבטחי משנה ומשתמשים נוספים בדוחות הכספיים. תנודתיות היתר נובעת ברובה מהשפעת התנודתיות בעקום הריבית בסביבת ריבית נמוכה.

כתוצאה מהאמור לעיל, חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים אשר יוחסו בדוחות הכספיים לשנת 2019, לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין חישוב ה-LAT, ייוחס החל משנת 2020, לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בגין חישוב ה-LAT. לפרטים נוספים ראה באור 2.א.9 (ב).

השפעת השינוי כאמור על הדוחות הכספיים של החברה הינה כדלקמן:

בדוחות המאוחדים על המצב הכספי

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השינוי אלפי ש"ח	כפי שדווח בעבר
----------------------------	--------------------	-------------------

יום 31 בדצמבר 2019		
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
37,686,473	(929,629)	38,616,102
2,086	(27,420)	29,506
446,813	290,420	156,393
<u>4,565,402</u>	<u>611,789</u>	<u>3,953,613</u>
		עודפים

יום 30 בספטמבר 2019		
		התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
37,087,594	(837,303)	37,924,897
398,991	251,067	147,924
<u>4,407,338</u>	<u>551,029</u>	<u>3,856,309</u>
		עודפים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. יישום למפרע בעקבות שינוי מדיניות יזום בדבר אופן בדיקת נאותות העתודות בביטוח חיים ובביטוח בריאות (המשך)

דוחות רווח או הפסד ביניים מאוחדים

כמוצג בדוחות כספיים אלו	השינוי אלפי ש"ח	כפי שדווח בעבר	
<u>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019</u>			
28,089,504	(764,449)	28,853,953	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(29,674)	261,365	(291,039)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(135,048)	503,084	(638,132)	רווח (הפסד) לתקופה
(0.74)	2.70	(3.44)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
(0.07)	0.27	(0.34)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
<u>לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019</u>			
20,189,197	(672,123)	20,861,320	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(176,972)	229,799	(406,771)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(278,192)	442,324	(720,516)	רווח (הפסד) לתקופה
(1.50)	2.42	(3.92)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
(0.15)	0.24	(0.39)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
<u>לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019</u>			
5,555,002	(213,048)	5,768,050	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(316,425)	72,841	(389,266)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(612,940)	140,207	(753,147)	רווח (הפסד) לתקופה
(3.29)	0.80	(4.09)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
(0.33)	0.08	(0.41)	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק - שיעור השינוי בריבית

להלן השינוי לבאור 1.36.א) לדוחות השנתיים בדבר מבחני רגישות לסיכוני שוק, שיעור השינוי בריבית, בעקבות היישום למפרע:

רווח כולל לאחר מס כפי שדווח בעבר	השינוי אלפי ש"ח	רווח כולל לאחר מס לאחר השינוי	
741,159	(163,521)	577,638	שינוי שיעור הריבית ב-1%
(953,612)	215,627	(737,985)	שינוי שיעור הריבית ב-1%

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. תקנים חדשים שטרם הגיע מועד יישומם

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בהמשך לאמור בבאור 2. כה לדוחות השנתיים, בחודש יוני 2020 פורסם תיקון לתקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח, במסגרתו ניתנה בין היתר דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ליום 1 בינואר 2023. בהתאם ל"מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שהתפרסמה בחודש יוני 2020, מועד היישום לראשונה של התקן בישראל יחול החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
	%	

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום

			30 בספטמבר 2020
(0.4)	(0.6)	(0.7)	30 בספטמבר 2019
(7.1)	0.5	0.6	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

			30 בספטמבר 2020
(0.7)	0.1	0.1	30 בספטמבר 2019
(2.4)	(0.7)	(0.3)	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

(7.8)	0.3	0.6
-------	-----	-----

באור 4 - עונתיות

א. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 5 - מגזרי פעילות

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנוהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שישומו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
9,651,310	-	-	-	1,709,032	1,243,089	6,699,189	פרמיות שהורווחו ברוטו
579,407	-	-	-	340,390	90,273	148,744	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
9,071,903	-	-	-	1,368,642	1,152,816	6,550,445	פרמיות שהורווחו בשייר
(920,567)	(20,196)	56,274	(201)	(590)	(17,115)	(938,739)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
996,481	-	-	-	-	-	996,481	הכנסות מדמי ניהול
246,236	(104,063)*	-	244,580	58,007	8,251	39,461	הכנסות מעמלות
26,760	(2,292)	-	28,683	369	-	-	הכנסות אחרות
9,420,813	(126,551)	56,274	273,062	1,426,428	1,143,952	6,647,648	סך הכל ההכנסות
7,668,671	-	-	-	1,224,045	557,571	5,887,055	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
434,320	-	-	-	292,810	58,716	82,794	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
7,234,351	-	-	-	931,235	498,855	5,804,261	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,368,274	(108,816)	-	92,536	334,681	378,483	671,390	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
716,402	(9,304)	41,146	116,819	45,957	63,001	458,783	הוצאות הנהלה וכלליות
13,958	-	3,684	2,676	4,425	-	3,173	הוצאות אחרות
130,842	(14,099)	130,207	3,917	2,649	447	7,721	הוצאות מימון
9,463,827	(132,219)	175,037	215,948	1,318,947	940,786	6,945,328	סך הכל ההוצאות
(1,405)	-	(10)	228	(446)	-	(1,177)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(44,419)	5,668	(118,773)	57,342	107,035	203,166	(298,857)	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(7,794)	-	588	(118)	(7,745)	5,173	(5,692)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(52,213)	5,668	(118,185)	57,224	99,290	208,339	(304,549)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
118,526,605	-	-	-	-	2,492,274	116,034,331	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
38,937,922	-	-	-	5,319,013	2,266,490	31,352,419	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 75,832 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 16,416 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 11,815 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סך הכל	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							פרמיות שהורווחו ברוטו
10,219,670	-	-	-	1,755,235	1,197,252	7,267,183	
565,265	-	-	-	338,937	71,910	154,418	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
9,654,405	-	-	-	1,416,298	1,125,342	7,112,765	פרמיות שהורווחו בשייר
10,230,030	(21,547)	199,934	76	139,554	234,983	9,677,030	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,494,893	-	-	-	-	-	1,494,893	הכנסות מדמי ניהול
263,714	(109,796) [*]	-	252,749	61,952	8,254	50,555	הכנסות מעמלות
29,468	(2,130)	2,996	25,779	507	-	2,316	הכנסות אחרות
21,672,510	(133,473)	202,930	278,604	1,618,311	1,368,579	18,337,559	סך הכל ההכנסות
20,189,197	-	-	-	1,173,494	1,201,669	17,814,034 ^{***}	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
268,147	-	-	-	151,178	58,033	58,936	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
19,921,050	-	-	-	1,022,316	1,143,636	17,755,098	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,333,480	(110,593)	-	89,281	339,625	357,784	657,383	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
743,625	(9,275)	33,308	138,281	46,115	64,251	470,945	הוצאות הנהלה וכלליות
13,050	-	1,234	3,264	5,532	-	3,020	הוצאות אחרות
127,489	(15,477)	128,714	2,122	227	387	11,516	הוצאות מימון
22,138,694	(135,345)	163,256	232,948	1,413,815	1,566,058	18,897,962	סך הכל ההוצאות
11,020	-	6,916	378	(806)	-	4,532	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(455,164)	1,872	46,590	46,034	203,690	(197,479)	(555,871)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
1,196,546 ^{**}	-	575,287	(1,288)	145,931	32,514	444,102	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
741,382	1,872	621,877	44,746	349,621	(164,965)	(111,769)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
114,957,631	-	-	-	-	2,727,745	112,229,886	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
37,087,594	-	-	-	5,295,634	1,465,519	30,326,441 ^{***}	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^{*} נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 76,552 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 19,904 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 13,340 אלפי ש"ח.

^{**} כולל סך של כ-486 מיליון ש"ח שנובע משערוך קרקע ובנייני משרדים בבעלות. סכום זה יוחס למגזרי הפעילות השונים בהתאם לשייך הנכסים.

^{***} יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							פרמיות שהורווחו ברוטו
3,225,599	-	-	-	573,817	411,760	2,240,022	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
179,284	-	-	-	116,376	24,320	38,588	פרמיות שהורווחו בשייר
3,046,315	-	-	-	457,441	387,440	2,201,434	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,763,136	(6,711)	75,524	42	32,288	113,319	4,548,674	הכנסות מדמי ניהול
338,980	-	-	-	-	-	338,980	הכנסות מעמלות
65,686	(29,602)	-	77,042	17,830	938	(522)	הכנסות אחרות
8,865	(956)	-	9,607	214	-	-	
8,222,982	(37,269)	75,524	86,691	507,773	501,697	7,088,566	סך הכל ההכנסות
							תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
7,490,131	-	-	-	354,399	406,509	6,729,223	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
113,735	-	-	-	54,600	18,464	40,671	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
7,376,396	-	-	-	299,799	388,045	6,688,552	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
417,343	(30,018)	-	24,434	113,520	122,884	186,523	הוצאות הנהלה וכלליות
230,661	(3,288)	12,985	45,008	15,037	19,065	141,854	הוצאות אחרות
4,260	-	833	945	1,475	-	1,007	הוצאות מימון
43,970	(4,674)	43,835	1,283	759	193	2,574	
8,072,630	(37,980)	57,653	71,670	430,590	530,187	7,020,510	סך הכל ההוצאות
							חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(107)	-	(2)	73	(81)	-	(97)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
150,245	711	17,869	15,094	77,102	(28,490)	67,959	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(84,259)	-	(45,182)	(566)	4,335	(7,070)	(35,776)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
65,986	711	(27,313)	14,528	81,437	(35,560)	32,183	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
118,526,605	-	-	-	-	2,492,274	116,034,331	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
38,937,922	-	-	-	5,319,013	2,266,490	31,352,419	

* נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 21,505 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 4,843 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 3,254 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
 ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019

סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							אלפי ש"ח
3,431,174	-	-	-	588,262	410,403	2,432,509	פרמיות שהורווחו ברוטו
183,426	-	-	-	116,020	21,266	46,140	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,247,748	-	-	-	472,242	389,137	2,386,369	פרמיות שהורווחו בשייר
1,451,669	(7,176)	43,851	(23)	23,828	38,734	1,352,455	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
481,792	-	-	-	-	-	481,792	הכנסות מדמי ניהול
78,907	(37,249)	-	82,057	21,531	1,039	11,529	הכנסות מעמלות
8,245	(707)	-	8,767	185	-	-	הכנסות אחרות
5,268,361	(45,132)	43,851	90,801	517,786	428,910	4,232,145	סך הכל ההכנסות
5,555,002	-	-	-	413,282	599,043	4,542,677	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
90,041	-	-	-	45,592	19,198	25,251	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,464,961	-	-	-	367,690	579,845	4,517,426	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
434,837	(37,923)	-	14,998	114,372	120,637	222,753	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
253,249	(3,106)	10,558	59,376	15,537	20,791	150,093	הוצאות הנהלה וכלליות
3,803	-	1	951	1,844	-	1,007	הוצאות אחרות
43,397	(5,129)	44,045	717	(8)	128	3,644	הוצאות מימון
6,200,247	(46,158)	54,604	76,042	499,435	721,401	4,894,923	סך הכל ההוצאות
2,521	-	1,429	122	(60)	-	1,030	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(929,365)	1,026	(9,324)	14,881	18,291	(292,491)	(661,748)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
720,050	-	392,235	(796)	55,623	9,926	263,062	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(209,315)	1,026	382,911	14,085	73,914	(282,565)	(398,686)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
114,957,631	-	-	-	-	2,727,745	112,229,886	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
37,087,594	-	-	-	5,295,634	1,465,519	30,326,441	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 26,799 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 6,768 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 3,682 אלפי ש"ח.

(**) כולל סך של כ-486 מיליון ש"ח שנובע משערוך קרקע ובנייני משרדים בבעלות. סכום זה יוחס למגזרי הפעילות השונים בהתאם לשיור הנכסים.

(***) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)
ב. מגזר בר דיווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
סך הכל	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר אלפי ש"ח						
13,709,274	-	-	-	2,333,452	1,610,868	9,764,954
754,829	-	-	-	462,604	94,472	197,753
12,954,445	-	-	-	1,870,848	1,516,396	9,567,201
14,878,994	(29,152)	352,445	245	191,862	363,470	14,000,124
2,191,387	-	-	-	-	-	2,191,387
331,229	(152,832)	-	336,523	83,798	575	63,165
127,998	(4,514)	58,875	33,943	727	-	38,967
30,484,053	(186,498)	411,320	370,711	2,147,235	1,880,441	25,860,844
28,089,504	(1,200)	-	-	1,587,085	1,877,528	24,626,091 (**)
395,037	-	-	-	219,181	93,725	82,131
27,694,467	(1,200)	-	-	1,367,904	1,783,803	24,543,960
1,803,323	(154,497)	-	150,667	448,911	478,127	880,115
973,918	(12,847)	67,684	154,180	60,832	84,713	619,356
19,263	-	3,944	4,285	7,007	-	4,027
172,510	(21,026)	173,275	2,710	1,319	699	15,533
30,663,481	(189,570)	244,903	311,842	1,885,973	2,347,342	26,062,991
14,706	-	8,217	513	(633)	-	6,609
(164,722)	3,072	174,634	59,382	260,629	(466,901)	(195,538)
1,077,735	-	503,302	(1,411)	143,188	29,072	403,584
913,013	3,072	677,936	57,971	403,817	(437,829)	208,046
119,387,098	-	-	-	-	2,475,827	116,911,271
37,686,473	-	-	-	5,189,354	2,210,090	30,287,029 (**)

(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 109,365 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 26,157 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 17,310 אלפי ש"ח.
(**) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
6,699,189	-	-	6,699,189	פרמיות שהורוחו ברוטו
148,744	-	-	148,744	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
6,550,445	-	-	6,550,445	פרמיות שהורוחו בשייר
(938,739)	117	493	(939,349)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות
996,481	83,542	254,252	658,687	הכנסות מדמי ניהול
39,461	-	-	39,461	הכנסות מעמלות
6,647,648	83,659	254,745	6,309,244	סך הכל הכנסות
5,887,055	-	-	5,887,055	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
82,794	-	-	82,794	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,804,261	-	-	5,804,261	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
671,390	34,133	88,079	549,178	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
458,783	40,551	143,272	274,960	הוצאות הנהלה וכלליות
3,173	3,020	-	153	הוצאות אחרות
7,721	-	-	7,721	הוצאות מימון
6,945,328	77,704	231,351	6,636,273	סך הכל הוצאות
(1,177)	-	-	(1,177)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(298,857)	5,955	23,394	(328,206)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(5,692)	(738)	(2,860)	(2,094)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(304,549)	5,217	20,534	(330,300)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
7,267,183	-	-	7,267,183	פרמיות שהורוחו ברוטו
154,418	-	-	154,418	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
7,112,765	-	-	7,112,765	פרמיות שהורוחו בשייר
9,677,030	1,265	4,828	9,670,937	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,494,893	85,524	263,810	1,145,559	הכנסות מדמי ניהול
50,555	-	-	50,555	הכנסות מעמלות
2,316	-	-	2,316	הכנסות אחרות
18,337,559	86,789	268,638	17,982,132	סך הכל הכנסות
17,814,034	-	-	17,814,034 [†]	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
58,936	-	-	58,936	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
17,755,098	-	-	17,755,098	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
657,383	37,822	95,099	524,462	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
470,945	44,817	143,439	282,689	הוצאות הנהלה וכלליות
3,020	3,020	-	-	הוצאות אחרות
11,516	-	-	11,516	הוצאות מימון
18,897,962	85,659	238,538	18,573,765	סך הכל הוצאות
4,532	-	-	4,532	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(555,871)	1,130	30,100	(587,101)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
444,102	890	3,165	440,047	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(111,769)	2,020	33,265	(147,054)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

† יישום למפרע, ראה באור 3.א.

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,240,022	-	-	2,240,022	פרמיות שהורווחו ברוטו
38,588	-	-	38,588	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,201,434	-	-	2,201,434	פרמיות שהורווחו בשייר
4,548,674	919	3,095	4,544,660	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
338,980	28,031	86,925	224,024	הכנסות מדמי ניהול
(522)	-	-	(522)	הכנסות מעמלות
7,088,566	28,950	90,020	6,969,596	סך הכל הכנסות
6,729,223	-	-	6,729,223	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
40,671	-	-	40,671	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,688,552	-	-	6,688,552	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
186,523	11,284	25,284	149,955	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
141,854	12,796	46,038	83,020	הוצאות הנהלה וכלליות
1,007	1,007	-	-	הוצאות אחרות
2,574	-	-	2,574	הוצאות מימון
7,020,510	25,087	71,322	6,924,101	סך הכל הוצאות
(97)	-	-	(97)	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
67,959	3,863	18,698	45,398	רווח לפני מסים על ההכנסה
(35,776)	(287)	(1,244)	(34,245)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
32,183	3,576	17,454	11,153	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,432,509	-	-	2,432,509	פרמיות שהורווחו ברוטו
46,140	-	-	46,140	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,386,369	-	-	2,386,369	פרמיות שהורווחו בשייר
1,352,455	164	728	1,351,563	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
481,792	28,761	89,679	363,352	הכנסות מדמי ניהול
11,529	-	-	11,529	הכנסות מעמלות
4,232,145	28,925	90,407	4,112,813	סך הכל הכנסות
4,542,677	-	-	4,542,677 ^ע	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
25,251	-	-	25,251	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,517,426	-	-	4,517,426	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
222,753	12,554	32,016	178,183	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
150,093	14,243	50,345	85,505	הוצאות הנהלה וכלליות
1,007	1,007	-	-	הוצאות אחרות
3,644	-	-	3,644	הוצאות מימון
4,894,923	27,804	82,361	4,784,758	סך הכל הוצאות
1,030	-	-	1,030	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(661,748)	1,121	8,046	(670,915)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
263,062	(352)	(1,351)	264,765	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על
(398,686)	769	6,695	(406,150)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

* יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,764,954	-	-	9,764,954	פרמיות שהורווחו ברוטו
197,753	-	-	197,753	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
9,567,201	-	-	9,567,201	פרמיות שהורווחו בשייר
14,000,124	1,662	5,843	13,992,619	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,191,387	114,919	353,120	1,723,348	הכנסות מדמי ניהול
63,165	-	-	63,165	הכנסות מעמלות
38,967	-	-	38,967	הכנסות אחרות
25,860,844	116,581	358,963	25,385,300	סך הכל הכנסות
24,626,091	-	-	24,626,091 ^(*)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
82,131	-	-	82,131	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
24,543,960	-	-	24,543,960	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
880,115	50,093	125,068	704,954	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
619,356	58,571	193,728	367,057	הוצאות הנהלה וכלליות
4,027	4,027	-	-	הוצאות אחרות
15,533	-	-	15,533	הוצאות מימון
26,062,991	112,691	318,796	25,631,504	סך הכל הוצאות
6,609	-	-	6,609	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(195,538)	3,890	40,167	(239,595)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
403,584	2,225	7,766	393,593	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
208,046	6,115	47,933	153,998	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020							
פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי פוליסות ללא מרכיב חסכון			מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	שאינו תלוי תשואה		עד שנת 2003	עד שנת 1990	
			תלוי תשואה	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח		
6,700,088	23,756	493,471	4,174,896	-	1,781,950	226,015	פרמיות ברוטו
329,082	-	-	317,114	11,968	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
758,009	-	-	359,168	(4,097)	286,982	115,956	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
5,939,743	8,475	240,579	3,691,323	(3,403)	1,026,407	976,362	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(52,688)	-	-	(48,478)	(4,219)	9	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(330,300)	11,170	89,126	(114,960)	6,519	(281,851)	(40,304)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019							
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990	
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
7,268,070	27,458	471,718	4,673,141	-	1,848,147	247,606	פרמיות ברוטו
453,957	-	-	405,172	48,785	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
1,801,581	-	-	373,748	60,167	794,106	573,560	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
17,626,181	29,797	183,469	7,552,162	49,430 ^(*)	7,786,843	2,024,480 ^(*)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
187,853	-	-	157,326	30,412	115	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(147,054)	1,883	137,169	(13,123)	(11,742) ^(*)	(119,765)	(141,476) ^(*)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביטוחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020						
פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			פוליסות ללא מרכיב חסכון			
מסנת 2004			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			
עד שנת 1990	עד שנת 2003	תלוי תשואה	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי	סה"כ
		שאינו תלוי תשואה	בלתי מבוקר אלפי ש"ח			
66,128	585,629	-	1,418,571	163,896	4,861	2,239,085
-	-	114	103,332	-	-	103,446
18,187	104,189	(1,956)	122,029	-	-	242,449
408,984	3,232,362	778	2,932,894	87,885	2,619	6,665,522
-	9	100	63,592	-	-	63,701
11,266	(24,633)	(1,036)	(26,370)	46,371	5,555	11,153

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלוי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019							
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004				
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990	
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
2,431,513	5,107	161,853	1,562,635	-	620,117	81,801	פרמיות ברוטו
152,772	-	-	152,760	12	-	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
726,762	-	-	134,056	32,747	254,665	305,294	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
4,499,921	5,081	50,912	1,962,371	26,197 ^(*)	1,682,888	772,472 ^(*)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
42,756	-	-	26,461	16,242	53	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
(406,150)	2,627	62,868	1,212	(10,201) ^(*)	(151,707)	(310,949) ^(*)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביטוחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
 2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990
מבוקר אלפי ש"ח						
9,764,898	30,586	635,478	6,309,543	-	2,461,474	327,817
פרמיות ברוטו						
648,641	-	-	552,503	96,138	-	-
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח						
2,570,038	-	-	490,096	77,283	1,255,142	747,517
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול						
24,380,715	33,830	245,730	10,472,870	39,112 ^(*)	11,174,416	2,414,757 ^(*)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו						
245,376	-	-	219,985	25,298	93	-
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה						
153,998	7,111	211,483	(23,995)	22,130 ^(*)	(66,289)	3,558 ^(*)
סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים						

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א.

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מביחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
 המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל.
 בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,240,832	6,998	881,367	3,918	348,549	פרמיות ברוטו
557,571	7,849	441,521	6,786	101,415	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
208,339	(4,168)	88,268	(2,267)	126,506	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 748,364 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 140,001 אלפי ש"ח.

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,198,421	28,602	847,927	4,315	317,577	פרמיות ברוטו
1,201,669	17,423	439,439	9,135	735,672	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(164,965)	(1,069)	135,459	(3,423)	(295,932)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 732,370 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 144,159 אלפי ש"ח.

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
410,953	619	294,400	1,161	114,773	פרמיות ברוטו
406,509	1,046	142,577	2,666	260,220	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(35,560)	(793)	50,290	(1,052)	(84,005)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 248,278 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 46,741 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.3. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
410,961	13,148	288,313	1,379	108,121	פרמיות ברוטו
599,043	5,571	143,490	2,952	447,030	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(282,565)	974	47,716	(1,410)	(329,845)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 253,883 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 47,578 אלפי ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
סה"כ	אחר ^(*)		סיעודי		
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,610,852	37,070	1,137,508	5,782	430,492	פרמיות ברוטו
1,877,528	22,742	619,591	11,531	1,223,664	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(437,829)	(816)	155,813	(4,008)	(588,818)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח בריאות

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 983,540 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 191,038 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	ענפי חביונות אחרים ^(*)	סה"כ
385,964	660,497	479,619	314,183	1,840,263
5,129	5,283	245,826	108,235	364,473
380,835	655,214	233,793	205,948	1,475,790
(22,181)	(59,234)	(9,048)	(16,685)	(107,148)
358,654	595,980	224,745	189,263	1,368,642
(566)	(196)	562	(390)	(590)
-	6	47,098	10,903	58,007
174	48	23	124	369
358,262	595,838	272,428	199,900	1,426,428
317,140	401,591	260,042	245,272	1,224,045
12,389	4,063	141,367	134,991	292,810
304,751	397,528	118,675	110,281	931,235
37,381	123,644	119,383	54,273	334,681
10,468	13,426	11,824	10,239	45,957
1,142	1,965	701	617	4,425
964	226	757	702	2,649
354,706	536,789	251,340	176,112	1,318,947
(211)	(58)	(27)	(150)	(446)
3,345	58,991	21,061	23,638	107,035
(3,659)	(1,009)	(467)	(2,610)	(7,745)
(314)	57,982	20,594	21,028	99,290
2,160,411	529,152	608,449	2,021,001	5,319,013
2,071,915	526,643	255,577	1,490,854	4,344,989

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-98% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 ענפי חביונות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	ענפי חבויות אחרים ^(*)	סה"כ
410,739	694,047	487,948	301,858	1,894,592
6,233	5,084	250,585	86,225	348,127
404,506	688,963	237,363	215,633	1,546,465
(42,998)	(46,597)	(11,768)	(28,804)	(130,167)
361,508	642,366	225,595	186,829	1,416,298
70,114	16,068	4,902	48,470	139,554
-	-	48,803	13,149	61,952
252	58	23	174	507
431,874	658,492	279,323	248,622	1,618,311
322,163	432,294	201,189	217,848	1,173,494
10,997	2,308	95,445	42,428	151,178
311,166	429,986	105,744	175,420	1,022,316
36,218	122,314	122,809	58,284	339,625
11,018	12,923	11,693	10,481	46,115
1,447	2,465	849	771	5,532
999	257	(1,736)	707	227
360,848	567,945	239,359	245,663	1,413,815
(400)	(91)	(39)	(276)	(806)
70,626	90,456	39,925	2,683	203,690
72,391	16,561	6,952	50,027	145,931
143,017	107,017	46,877	52,710	349,621
2,206,562	568,779	589,310	1,930,983	5,295,634
2,101,054	566,144	249,380	1,532,868	4,449,446

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	ענפי חבויות אחרים ^(*)	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח				
93,338	159,803	154,366	118,953	526,460
1,710	1,419	75,104	50,297	128,530
91,628	158,384	79,262	68,656	397,930
24,727	42,626	(3,320)	(4,522)	59,511
116,355	201,010	75,942	64,134	457,441
15,945	3,459	1,630	11,254	32,288
-	(16)	15,345	2,501	17,830
97	31	16	70	214
132,397	204,484	92,933	77,959	507,773
77,937	140,837	70,434	65,191	354,399
2,219	960	35,663	15,758	54,600
75,718	139,877	34,771	49,433	299,799
12,819	41,981	43,238	15,482	113,520
3,438	4,309	3,922	3,368	15,037
348	605	281	241	1,475
308	70	151	230	759
92,631	186,842	82,363	68,754	430,590
(31)	(18)	(9)	(23)	(81)
39,735	17,624	10,561	9,182	77,102
2,305	315	115	1,600	4,335
42,040	17,939	10,676	10,782	81,437
2,160,411	529,152	608,449	2,021,001	5,319,013
2,071,915	526,643	255,577	1,490,854	4,344,989

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	ענפי חבויות אחרים ^(*)	סה"כ
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
96,701	158,123	137,063	95,129	487,016
2,077	1,110	60,731	36,930	100,848
94,624	157,013	76,332	58,199	386,168
25,102	55,228	(78)	5,822	86,074
119,726	212,241	76,254	64,021	472,242
12,430	2,185	522	8,691	23,828
-	-	17,844	3,687	21,531
92	20	8	65	185
132,248	214,446	94,628	76,464	517,786
126,489	137,622	61,964	87,207	413,282
1,132	498	25,618	18,344	45,592
125,357	137,124	36,346	68,863	367,690
11,142	38,602	45,282	19,346	114,372
3,663	4,358	3,913	3,603	15,537
462	774	337	271	1,844
329	82	(660)	241	(8)
140,953	180,940	85,218	92,324	499,435
(33)	(2)	(3)	(22)	(60)
(8,738)	33,504	9,407	(15,882)	18,291
27,807	5,843	2,686	19,287	55,623
19,069	39,347	12,093	3,405	73,914
2,206,562	568,779	589,310	1,930,983	5,295,634
2,101,054	566,144	249,380	1,532,868	4,449,446

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	ענפי חבויות אחרים ^(*)	סה"כ
מבוקר				
אלפי ש"ח				
484,927	835,639	633,942	376,500	2,331,008
9,687	6,127	331,953	117,616	465,383
475,240	829,512	301,989	258,884	1,865,625
(8,783)	24,238	13	(10,245)	5,223
466,457	853,750	302,002	248,639	1,870,848
96,544	20,465	7,835	67,018	191,862
-	-	66,017	17,781	83,798
364	77	34	252	727
563,365	874,292	375,888	333,690	2,147,235
458,866	575,697	283,340	269,182	1,587,085
12,106	2,725	143,172	61,178	219,181
446,760	572,972	140,168	208,004	1,367,904
46,967	160,848	162,798	78,298	448,911
14,444	17,142	15,503	13,743	60,832
1,786	3,116	1,133	972	7,007
1,276	318	(1,181)	906	1,319
511,233	754,396	318,421	301,923	1,885,973
(316)	(67)	(30)	(220)	(633)
51,816	119,829	57,437	31,547	260,629
71,592	15,140	6,775	49,681	143,188
123,408	134,969	64,212	81,228	403,817
2,191,422	496,532	589,436	1,911,964	5,189,354
2,093,438	494,794	242,642	1,502,485	4,333,359

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה

א. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העיסוקית כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית.

ב. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

ג. משטר הון רגולטורי החל על החברה

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום כפי שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן - "חוזר סולבנסי").

1. יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (מכשיר הון רובד 2, הון משני מורכב והון שלישי מורכב).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

(א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2019 - 75% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2018 - 70%); יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2019.

2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה"). חלופה זו אפשרית רק החל מהדיווח ליום 31 בדצמבר 2019.

החברה בחרה בחלופה השנייה וזאת לאחר שקיבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.

ביום 15 באוקטובר 2020 שלח הממונה להחברה מכתב בנושא אישור הניכוי בתקופת הפריסה אשר בו הוא מציין כי נוכח החשש כי קיימת פגיעה בניהול התקין של החברה אשר עלולה להשפיע על יכולת בניית ההון הנדרש במהלך תקופת הפריסה, סכום הניכוי בתקופת הפריסה לא יעלה על 80% מסכום הניכוי הבסיסי אשר אושר ע"י הממונה. מגבלה זו תחול לכל הפחות עד להשלמת הליך הביקורת שמקיימת רשות שוק ההון בנושא הממשל התאגידי בהחברה, מילוי הוראות שיינתנו בעקבות הליך הביקורת ותיקון הליקויים שיימצאו בו ובכל מקרה עד אשר תוסר מגבלה זו ע"י הממונה.

(ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

ד. הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2019 ואילך

בהתאם לחוזר המאוחד יכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. אולם, במכתבים ששלח הממונה למנהלי חברות הביטוח, שהאחרון שבהם הינו מיום 22 בספטמבר 2020 (להלן - "המכתב") נקבע שעל אף האמור בחוזר המאוחד, מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ודיווח קבצי דיווח סולבנסי לממונה ליום 31 בדצמבר 2019, יהיה ביום 29 באוקטובר 2020. כמו כן פוטר המכתב את החברות מחישוב ומפרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2020.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

ה. יחס כושר הפירעון ומדיניות ההון של החברה

1. בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2019, שפורסם ביום 29 באוקטובר 2020, לחברה עודף הון בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה.

מצב ההון של החברה ב- 2019 הושפע באופן מהותי מהתפתחויות אקסוגניות לפעילות החברה אשר כללו בעיקר שינויים בעקום הריבית, תשואות בשווקים ועדכון לוחות תמותה. בנוסף הושפע מצב ההון מהפעילות העסקית השוטפת של החברה, מעדכון הנחות דמוגרפיות ועדכוני מודל שוטפים.

ירידת עקום הריבית במהלך שנת 2019 ועדכון לוחות התמותה שפורסמו בחודש יולי 2019 השפיעו לרעה על מצב ההון של החברה והובילו לגידול בהתחייבויות הביטוחיות במוצרי החסכון הישנים ומוצרי סיעוד וכן לגידול בדרישות ההון של חלק מהתרחישים הביטוחיים. כמו כן, לעדכון מחקר ביטולים היתה השפעה לרעה בשנת 2019.

רווחי השקעות תרמו להגדלת הרווח בשנת 2019 ולגידול בגביית דמי ניהול עתידיים בשל הגידול בצבירות כספי החסכון. עם זאת, הגידול בצבירות בגין רווחי השקעות בתקופה זו, הוביל לעליה בהתחייבויות הביטוחיות לתשלומי גמלה נדחים.

תוצאות 2019 כוללות הגדלת ההון הכלכלי בגין ניכוי בתקופת הפריסה מעתודות הביטוח (לאחר הפעלת פקטור של 80% כאמור לעיל), בניכוי גידול במיסים הנדחים.

יחס כושר פירעון של החברה ללא התחשבות בהוראות המעבר נמוך מ- 100%.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות והנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

בדיקתו של רואה החשבון בדוח המיוחד לא כללה את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2019, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר פירעון בגין סיכוני ביטוח חיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה, בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי, כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון. כמו כן מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחישיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

דוח יחס כושר פירעון, ליום 31 בדצמבר 2019, הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה לאותו יום. לפיכך, דוח זה לא עודכן להשלכות נגיף הקורונה אם וככל שאלו קיימות, ראה גם באור 1.

בתקופה שלאחר יום 31 בדצמבר 2019 ועד למועד פרסום דוח זה, חלו שינויים נוספים העלולים להשפיע לרעה על יחס כושר הפירעון של החברה וביניהם המשך הירידה בעקום הריבית.

2. מדיניות ניהול ההון של החברה וכללי סף לחלוקה

בחודש נובמבר 2018 קבע דירקטוריון החברה, על בסיס מודל הסולבנסי הקיים, יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי 2 (להלן - "יעד הון"). יעד ההון יעלה בהדרגה בכ-3% כל שנה, החל מ-100% נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ועד לשיעור של 120% ב-31 בדצמבר 2024 (תום תקופת הפריסה).

ביום 30 במאי 2019 החליט דירקטוריון החברה על השלמת מדיניות ניהול ההון ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה ונקבעו כללי סף מינימליים לחלוקה. בהתאם, נקבע כי חלוקת רווחים תיבחן על בסיס עמידה בתנאי "מדרגות סף". מדרגות הסף לבחינת חלוקה יהיו בכל שלב, עמידה, על בסיס דיווח סולבנסי אחרון, לאחר החלוקה, ביעד ההון אשר נקבע לסוף השנה בה מבוצעת החלוקה. הובהר כי אין בכללי סף אלו משום אימוץ מדיניות דיבידנד לפיה רווח העולה על מדרגות הסף בהכרח יחולק, כולו או חלקו.

כאמור, מדיניות ההון וכללי הסף לחלוקה נקבעו על בסיס משטר הסולבנסי הקיים. החברה בוחנת את מדיניות ההון שלה, בהתאם לעדכון החוזר והחלופה השנייה שבחרה החברה ליישם כאמור.

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.2 וסעיף 4.1 בדוח הדירקטוריון וכן דוחות יחס כושר פירעון כלכלי של החברה לימים 31 בדצמבר 2018 ו-31 בדצמבר 2019 שפורסמו באתר האינטרנט של החברה.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)1. דרישות ההון מחברות מנהלות

דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

2. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

לעניין מדיניות ניהול ההון ביחס לחלוקת דיבידנד בתקופת הפריסה, ראה סעיף ה.2 לעיל.

בהתאם ליחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2019, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, לחברה יחס כושר פירעון כלכלי הנמוך מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב כאמור.

מכשירים פיננסיים - באור 7

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר 2019 מבוקר	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2020	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
6,899,180	6,710,627	6,911,415	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות</u>
37,664,983	37,176,712	34,623,231	נכסי חוב סחירים
14,570,459	14,247,459	15,330,641	נכסי חוב שאינם סחירים *
19,175,654	17,847,473	22,030,635	מניות
26,797,734	22,751,377	29,111,956	השקעות פיננסיות אחרות
98,208,830	92,023,021	101,096,463	סך הכל השקעות פיננסיות
13,983,926	14,804,052	9,606,194	מזומנים ושווי מזומנים
1,124,534	1,673,401	2,198,169	אחר
<u>120,216,470</u>	<u>115,211,101</u>	<u>119,812,241</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
323,589	323,055	317,096	* מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
<u>388,238</u>	<u>395,267</u>	<u>354,075</u>	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מכשירים פיננסיים (המשך) - באור 7

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
34,623,231	-	6,875,918	27,747,313	השקעות פיננסיות
15,013,545	6,242,349	8,771,196	-	נכסי חוב סחירים
22,030,635	2,538,968	-	19,491,667	נכסי חוב שאינם סחירים
29,111,956	8,011,493	18,190	21,082,273	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>100,779,367</u>	<u>16,792,810</u>	<u>15,665,304</u>	<u>68,321,253</u>	סך השקעות פיננסיות
ליום 30 בספטמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
37,176,712	-	4,681,303	32,495,409	השקעות פיננסיות
13,924,404	5,002,588	8,921,816	-	נכסי חוב סחירים
17,847,473	2,229,784	-	15,617,689	נכסי חוב שאינם סחירים
22,751,377	5,476,397	334,129	16,940,851	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>91,699,966</u>	<u>12,708,769</u>	<u>13,937,248</u>	<u>65,053,949</u>	סך השקעות פיננסיות
ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
37,664,983	-	4,620,238	33,044,745	השקעות פיננסיות
14,246,870	5,425,156	8,821,714	-	נכסי חוב סחירים
19,175,654	2,364,001	-	16,811,653	נכסי חוב שאינם סחירים
26,797,734	6,725,598	301,649	19,770,487	מניות
				השקעות פיננסיות אחרות
<u>97,885,241</u>	<u>14,514,755</u>	<u>13,743,601</u>	<u>69,626,885</u>	סך השקעות פיננסיות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
14,514,755	6,725,598	2,364,001	5,425,156	-	יתרה ליום 1 בינואר 2020
					סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:
(71,313)	35,332	(125,623)	18,978	-	ברוח והפסד ^(*)
3,237,617	1,633,017	315,939	1,288,661	-	השקעות
(224,473)	(209,124)	(15,349)	-	-	מימושים
(490,446)	-	-	(490,446)	-	פדיונות
(173,330)	(173,330)	-	-	-	העברות מתוך רמה 3
<u>16,792,810</u>	<u>8,011,493</u>	<u>2,538,968</u>	<u>6,242,349</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020
					מתוכם ^(*)
					סך רווחים (הפסדים) לתקופה
					שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים
					המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר
<u>(75,903)</u>	<u>23,660</u>	<u>(125,574)</u>	<u>26,011</u>	<u>-</u>	2020
					המעבר מתוך רמה 3 נובע מהנפקה.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,114,261	4,528,940	1,854,124	3,731,197	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
					סך הפסדים שהוכרו:
(791,903)	(431,159)	(237,008)	(123,736)	-	ברוח והפסד ^(*)
3,826,346	1,474,667	649,387	1,702,292	-	השקעות
(132,770)	(96,051)	(36,719)	-	-	מימושים
(307,165)	-	-	(307,165)	-	פדיונות
<u>12,708,769</u>	<u>5,476,397</u>	<u>2,229,784</u>	<u>5,002,588</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
					מתוכם ^(*)
					סך הפסדים לתקופה שטרם
					מומשו בגין נכסים פיננסיים
					המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר
<u>(775,571)</u>	<u>(424,312)</u>	<u>(236,684)</u>	<u>(114,575)</u>	<u>-</u>	2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
15,790,355	7,635,255	2,389,622	5,765,478	-	יתרה ליום 1 ביולי 2020
					סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:
					ברוח והפסד ^(*)
346,507	325,402	(38,567)	59,672	-	השקעות
968,993	283,193	188,604	497,196	-	מימושים
(183,175)	(182,484)	(691)	-	-	פדיונות
(79,997)	-	-	(79,997)	-	העברות מתוך רמה 3
(49,873)	(49,873)	-	-	-	
<u>16,792,810</u>	<u>8,011,493</u>	<u>2,538,968</u>	<u>6,242,349</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020
					<u>מתוכם</u> ^(*)
					סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר 2020
<u>347,006</u>	<u>305,500</u>	<u>(33,900)</u>	<u>75,406</u>	<u>-</u>	

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,421,708	5,202,655	2,266,101	4,952,952	-	יתרה ליום 1 ביולי 2019
					סך הפסדים שהוכרו:
					ברוח והפסד ^(*)
(330,129)	(153,622)	(84,267)	(92,240)	-	השקעות
869,432	481,174	55,364	332,894	-	מימושים
(61,224)	(53,810)	(7,414)	-	-	פדיונות
(191,018)	-	-	(191,018)	-	
<u>12,708,769</u>	<u>5,476,397</u>	<u>2,229,784</u>	<u>5,002,588</u>	<u>-</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
					<u>מתוכם</u> ^(*)
					סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר 2019
<u>(332,167)</u>	<u>(148,806)</u>	<u>(90,215)</u>	<u>(93,146)</u>	<u>-</u>	

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח					
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד					
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב		
			שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	
מבוקר אלפי ש"ח					
10,114,261	4,528,940	1,854,124	3,731,197	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019
					סך הפסדים שהוכרו:
(696,411)	(476,217)	(133,169)	(87,025)	-	ברוח והפסד ^(*)
5,841,498	2,785,780	702,853	2,352,865	-	השקעות
(172,712)	(112,905)	(59,807)	-	-	מימושים
(571,881)	-	-	(571,881)	-	פדיונות
<u>14,514,755</u>	<u>6,725,598</u>	<u>2,364,001</u>	<u>5,425,156</u>	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
					^(*) מתוכם
					סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2019
<u>(661,645)</u>	<u>(470,154)</u>	<u>(129,555)</u>	<u>(61,936)</u>	-	

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020		2019	2020
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
30,415,558	30,269,881	30,788,110	22,614,668	22,170,389	22,625,524
2,633,498	2,592,249	2,389,047	2,411,607	2,381,051	2,205,992
641,663	650,453	582,175	454,174	455,533	422,237
3,275,161	3,242,702	2,971,222	2,865,781	2,836,584	2,628,229
33,690,719	33,512,583	33,759,332	25,480,449	25,006,973	25,253,753
			48,082	49,302	51,746

אגרות חוב ממשלתיות - אג"ח מיועדות *

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד מוצגים כהלואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים פקדונות בבנקים סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

* השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים ההוגן. היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 30 בספטמבר 2020				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,317,408	-	2,857,436	12,459,972	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
361,876	67,067	-	294,809	מניות
2,651,282	1,735,950	1,793	913,539	אחרות
<u>18,330,566</u>	<u>1,803,017</u>	<u>2,859,229</u>	<u>13,668,320</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,313,909	-	556,342	10,757,567	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
790,795	67,142	-	723,653	מניות
2,676,540	1,295,386	58,978	1,322,176	אחרות
<u>14,781,244</u>	<u>1,362,528</u>	<u>615,320</u>	<u>12,803,396</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,850,557	-	530,922	11,319,635	נכסי חוב סחירים
-	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	68,887	-	441,835	מניות
2,608,904	1,502,482	18,894	1,087,528	אחרות
<u>14,970,183</u>	<u>1,571,369</u>	<u>549,816</u>	<u>12,848,998</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
1,571,369	1,502,482	68,887	-	-
				יתרה ליום 1 בינואר 2020
(80,545)	(74,554)	(5,991)	-	-
49,711	45,540	4,171	-	-
337,507	337,507	-	-	-
(41,085)	(41,085)	-	-	-
(33,940)	(33,940)	-	-	-
1,803,017	1,735,950	67,067	-	-
				יתרה ליום 30 בספטמבר 2020
				סך הפסדים שהוכרו: ברווח והפסד * ברווח כולל אחר השקעות מימושים העברות מתוך רמה 3
(88,824)	(82,833)	(5,991)	-	-
				יתרה ליום 30 בספטמבר 2020
				מתוכם * סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר 2020

המעבר מתוך רמה 3 נובע מהנפקה.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות בלתי מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
1,145,186	1,070,326	74,860	-	-
				יתרה ליום 1 בינואר 2019
(33,517)	(33,546)	29	-	-
(90,410)	(82,295)	(8,115)	-	-
390,796	390,428	368	-	-
(49,527)	(49,527)	-	-	-
1,362,528	1,295,386	67,142	-	-
				יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
				סך רווחים (הפסדים) שהוכרו: ברווח והפסד * ברווח כולל אחר השקעות מימושים
(33,771)	(33,800)	29	-	-
				יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
				מתוכם * סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 30 בספטמבר 2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,767,680	1,697,738	69,942	-	-
(29,841)	(25,310)	(4,531)	-	-
45,441	43,785	1,656	-	-
64,218	64,218	-	-	-
(34,716)	(34,716)	-	-	-
(9,765)	(9,765)	-	-	-
<u>1,803,017</u>	<u>1,735,950</u>	<u>67,067</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
(22,367)	(17,836)	(4,531)	-	-

יתרה ליום 1 ביולי 2020

סך הפסדים שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

השקעות

מימושים

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 30 בספטמבר

* מתוכם

סך הפסדים לתקופה שטרם

מומשו ברווח והפסד בגין

נכסים פיננסיים המוחזקים נכון

ליום 30 בספטמבר 2020

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,266,069	1,194,877	71,192	-	-
(12,886)	(12,893)	7	-	-
(35,861)	(31,811)	(4,050)	-	-
145,446	145,453	(7)	-	-
(240)	(240)	-	-	-
<u>1,362,528</u>	<u>1,295,386</u>	<u>67,142</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
(12,528)	(12,535)	7	-	-

יתרה ליום 1 ביולי 2019

סך רווחים (הפסדים) שהוכרו:

ברוח והפסד *

ברוח כולל אחר

השקעות

מימושים

יתרה ליום 30 בספטמבר

* מתוכם

סך רווחים (הפסדים) לתקופה

שטרם מומשו ברווח והפסד

בגין נכסים פיננסיים המוחזקים

נכון ליום 30 בספטמבר 2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות מבוקר אלפי ש"ח	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
1,145,186	1,070,326	74,860	-	-
				יתרה ליום 1 בינואר 2019
(55,231)	(53,948)	(1,283)	-	-
(70,638)	(65,583)	(5,055)	-	-
602,451	602,086	365	-	-
(50,399)	(50,399)	-	-	-
1,571,369	1,502,482	68,887	-	-
				יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
				^(*) מתוכם
(36,795)	(35,512)	(1,283)	-	-
				סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2019

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פרוט התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020		2019	2020
	שווי הוגן		ערך בספרים		
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
4,288	4,219	4,077	4,292	4,253	4,139
5,355,909	5,377,965	5,269,378	4,914,683	4,938,080	4,945,989
5,360,197	5,382,184	5,273,455	4,918,975	4,942,333	4,950,128
145,301	138,837	668,368	145,301	138,837	668,368
50,852	39,983	40,454	50,852	39,983	40,454
-	-	1,038,068	-	-	1,038,068
196,153	178,820	1,746,890	196,153	178,820	1,746,890
5,556,350	5,561,004	7,020,345	5,115,128	5,121,153	6,697,018
			117,441	122,511	102,842
			64,900	91,073	89,931
			5,167,669	5,152,591	6,709,929

(א) התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
 הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב")^(*)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת

(ב) התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 סך הכל

התחייבויות בגין חכירה
 בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת בדוח על
 המצב הכספי בסעיף זכאים

סך התחייבויות פיננסיות

^(*) השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד. היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 30 בספטמבר 2020			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
708,822	22,682	333,338	352,802
708,822	22,682	333,338	352,802

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 30 בספטמבר 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
178,820	9,083	14,002	155,735
178,820	9,083	14,002	155,735

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
196,153	17,134	145,790	33,229
196,153	17,134	145,790	33,229

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטת הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

ה. הנפקות

לא היו הנפקות בתקופת הדוח שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020.

באור 8 - התחייבויות תלויות

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ותובענות מהותיות אחרות ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל ענין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל נוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר ביהמ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי ביהמ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי ביהמ"ש והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפשרה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית), המפורטים בסעיפים 40-45 בטבלה שלהלן, הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח ביטוח חיים נ' החברה וחברות נוספות	גביית מרכיב בפרמיה המכונה "ת-שנתיות" שלא כדין ביחס לרכיבים ו/או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	ביום 29 ביולי 2016 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו ביום 15 בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על ההחלטה הנ"ל לביהמ"ש העליון. ביום 2 באפריל 2017 קיבל ביהמ"ש העליון את הבקשה שהגישו החברה ויתר חברות הביטוח לעיכוב ביצוע וקבע כי הדיון בפני ביהמ"ש המחוזי יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 31 במאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור שהגישו החברות על אישור התביעה כתביעה ייצוגית, ובהתאם ביטל את החלטת ביהמ"ש המחוזי על אישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2018 הוגשה בקשה לדיון נוסף בתיק. במסגרת זו הוגשה גם בקשה של עמותת נציגי ציבור להצטרף לדיון הנוסף כ"דיד בית המשפט". ביום 2 ביולי 2019 קיבל בית המשפט העליון את הבקשה לקיום דיון נוסף בפסק הדין והורה על קיומו בפני הרכב של 7 שופטים. היועץ המשפטי לממשלה התבקש לשקול להתייבב בהליך. בקשת עמותת נציגי הציבור להצטרף להליך כ"דיד בית המשפט" תידון בפני ההרכב. ביום 10 בנובמבר 2019 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך וביום 2 בפברואר 2020 הגיש את עמדתו, לפיה ככל שהפרשנות של המאסדר את הנחיותיו אפשרית לפי כללי הפרשנות המקובלים (לשונית ותכליתית) יינתן לה משקל בכורה, אלא אם מתקיימים שיקולים שונים המחייבים להפחית ממשקל זה (כגון מקרים של חוסר עקביות של המאסדר, השתרשות פרשנות בשוק וכו'). יציין, כי בתובענה דנן, עמדת המאסדר, כפי שהוגשה בערכאה הדיונית, הייתה כי אין מניעה לגבות את רכיב התת שנתיות ביחס לרכיבי הגבייה. ביום 26 ביולי 2020 התקיים דיון בבית המשפט העליון בפני הרכב מורחב וכעת הצדדים ממתינים לפסק דין.	כ-2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה הינה הערכאה בה הוגש במקור ההליך.

2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.

3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כפי שהתבקש בבקשת האישור שהוגשה לראשונה בהליך, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה אלא אם צוין אחרת.

4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה המקורית. אלא אם צוין אחרת הסכומים נקובים בקירוב.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴	
2	4/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי החזרת פרמיות לאחר הפסקת ביטוח במהלך החודש, כאשר הפרמיה נגבית מראש בתחילת החודש ו/או החזרת פרמיה בערכים נומינליים (ללא הפרשי הצמדה וריבית). במסגרת הסעדים נכללה בקשה להחזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו ממבוטחים שלא כדין וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ולהשיב למבוטחים דמי ביטוח מיום היווצרות הזכות להחזר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבוטח של מי מהמשיבות שהפוליסה שלו (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר) הופסקה בין אם עקב ביטולה ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	ביום 23 ביוני 2015 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית, ביחס לסעד של השבה של דמי ביטוח שנגבו בגין התקופה שלאחר הפסקת הכיסוי הביטוחי בפוליסות ביטוח (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר), הכוללות הוראה הקובעת כי הביטול ייכנס לתוקף באופן מיידי; וביחס למקרים בהם פוליסת הביטוח התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח; וכן ביחס לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק חוזה הביטוח בגין דמי ביטוח שהוחזרו למבוטחים בערך נומינלי עקב ביטול הפוליסה שלהם או שקיבלו החזר תגמולי ביטוח בערך נומינלי, בהתאמה, במהלך 7 שנים לפני מועד הגשת הבקשה (18 באפריל 2010) ועד ליום 14 במרס 2012.	כ-225 מיליון ש"ח (לתקופה של 10 שנים).	
					ביום 13 בספטמבר 2016 הוגש לביהמ"ש הסכם פשרה הכולל הוראה לפיה על החברה ויתר המשיבות להעביר לתרומה 80% מסכום ההחזר שימצא על ידי בודק, וכן התייחסות לגבי אופן ההתנהלות בעתיד. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור ביהמ"ש. ביום 2 במרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסכם הפשרה בה פרט את הסתייגויותיו ביחס אליו, והחברה הגישה תגובתה ביחס אליה. ביום 14 ביוני 2017 ניתנה החלטת בית משפט למינוי בודק להסכם הפשרה. הבודק טרם השלים את עבודתו. עם סיום הליך הבדיקה, עתיד הבודק להגיש לבית המשפט את עמדתו ביחס למתווה הבדיקה וביצועה.		

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
3	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה", העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מהפרמיה המשולמת, ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה. התובעים מציינים בבקשת האישור, כי ביום 12 באפריל 2011 אושרה תביעה ייצוגית בעילה זהה לחלוטין כנגד חברת ביטוח אחרת. יצוין, בהתייחס לתביעה זו, כי בעקבות בקשת רשות ערעור שהגישה הנתבעת לביהמ"ש העליון, הורה ביהמ"ש על ביטול החלטת האישור והחזיר את הדיון בבקשת האישור לביהמ"ש המחוזי להמשך בירור התובענה.	כל מי שהוא /או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" /או פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לביהמ"ש הסכם הפשרה שבמסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף" /"יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. סה"כ שווי הסכם הפשרה ביחס לכלל הנתבעות, כפי שהוערך על ידן, עומדת על 540 מיליון ש"ח. הסכם הפשרה שהוגש לאישור ביהמ"ש כלל גם הסכמה בנוגע לשכר הטרחה לתובע ובא כוחו בסך של כ-43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%. הבודק שמונה על ידי ביהמ"ש קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית. לשיטתו, כדי שהסדר הפשרה יהיה ראוי והוגן יש להגדיל את סך כל ההטבה לחברי הקבוצה ולהקטין את הפער בין חברי הקבוצה שיהיו מההנחה העתידית בגביית גורם הפוליסה לבין חברי הקבוצה שהפוליסות שלהם כבר יסולקו עד יום אישור הסכם הפשרה על ידי ביהמ"ש. בהתאם לכך, המליץ הבודק, כחלופה אפשרית, להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015.	כ-1,470 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח. ⁵
					ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר הפשרה לפיה אין לאשרו במתכונתו הנוכחית. היועמ"ש הצטרף לעיקריה ומסקנותיה של חוות דעת הבודק ביחס להסדר הפשרה והותיר לשיקול דעת ביהמ"ש מהו סכום הפיצוי הראוי בנסיבות אלו בהתאם לנתונים שבפניו. כן צוין בעמדת היועמ"ש, כי קיים קושי ביחס להסדר המוצע המאפשר לחברות הביטוח להמשיך בגבייה עתידית של גורם הפוליסה באופן שימנע בעתיד מחברי הקבוצה לתבוע בעניין זה, אך הותיר גם עניין זה לשיקול דעת ביהמ"ש לאור נסיבות התובענה דנן. כמו כן הביע היועמ"ש את עמדתו לפיה כל ההפחתה בגביית גורם פוליסה בעתיד צריכה להיות מופנית בשלמותה להגדלת רכיב החסכון בפוליסה וכן התייחס למספר עניינים נוספים שנדרש להסדירם במסגרת הסכם, ככל שיאושר.	
					ביום 21 בנובמבר 2016, נתן ביהמ"ש החלטה הדוחה את הסדר הפשרה ומקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע כי למרות שהממונה התיר לחברות הביטוח לכלול בפוליסות ביטוח חיים הסדר המאפשר להם לגבות את גורם הפוליסה, הן לא כללו בפוליסות הביטוח, הסדר חוזי כזה ועל כן אין בסיס משפטי לגביית גורם הפוליסה והעברת הכספים לטובת גורם הפוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים. יחד עם זאת, נקבע כי אין מקום לאישור התובענה כייצוגית ביחס לפוליסות מסוג "ריסק". ביחס לפוליסות משולבות חסכון, לעומת זאת, נקבע כי קיים בסיס לאישור ניהול התובענה כייצוגית מאחר והעברת הכספים לטובת גורם פוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים.	
					עוד קבע ביהמ"ש, כי הסדר הפשרה אינו הוגן וסביר וזאת מאחר וחלק ההחזר בגין העבר אמנם מבטיח לחברי הקבוצה הטבה בהיקף משמעותי אולם אינו הוגן וסביר בהתחשב בחישובים שערכו גורמי הפיקוח שלפיהם העריך הבודק את סך הכספים שנגבו על ידי הנתבעות בתיק בין השנים 2004 ל-2012 (ועד בכלל) בגין גורם פוליסה כדי סך המגיע לכ-700 מיליון ש"ח ("אומדן הגבייה עפ"י הבודק") וכן חלק ההנחה העתידית במסגרת הסדר הפשרה, אינו עומד גם בדרישות ההרתעה שכן משמעותו היא הכשרה בדיעבד ומכאן ולהבא של גביית עיקר גורם הפוליסה על חשבון רכיב החסכון. בהתאם, בקשת האישור התקבלה ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (החל מ-2004.21.4) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חסכון שנערכו בין השנים 2003-1982, אשר החסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. הסעדים הנתבעים שהוגדרו במסגרת אישור התובענה כייצוגית הינם עדכון החסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם פוליסה מכאן ואילך.	

⁵ בהתאם לכתב התביעה המתוקן שהגיש המבקש לאחר אישור התביעה כייצוגית.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	כסום התביעה ⁴
3	המשך				<p>ביום 16 במאי 2017 הגישו החברה ויתר חברות הביטוח הנתבעות בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון על החלטת ביהמ"ש לעיל. ביום 3 בספטמבר 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו בתיק. עמדת היועמ"ש תומכת בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ומקבלת את הנמקותיו.</p> <p>ביום 6 בפברואר 2019, בדיון שהתקיים, משכו מגדל ויתר חברות הביטוח הנתבעות את בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, תוך שמירת טענותיהן, והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לבירור התובענה הייצוגית.</p> <p>ההליך מצוי בשלב בירור התובענה הייצוגית. במסגרת זו, ביום 27 במרס 2019 הגיש התובע כתב תביעה מתוקן בו טען לנזק כולל לכל הענף בסך של כ-1,470 מיליון ש"ח ומתוכו ייחס לחברה סך של כ-522 מיליון ש"ח, ביום 27 ביוני 2019 הגישו הנתבעות כתב הגנה וביום 3 בנובמבר 2019 הגיש התובע כתב תשובה.</p> <p>הוגשו תצהירי עדות ראשית בתיק מטעם החברה ויתר הנתבעות והתיק קבוע לחקירות. כמו כן מגדל הודיעה על הצטרפותה להליך גישור מחוץ לכותלי בית המשפט אשר מנהלות הנתבעות הנוספות במקביל להליך המשפטי.</p>	כסום התביעה ⁴
4	5/2013 מחוזי - ת"א	מבוטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום הפרשי הצמדה וריבית ממועד קרות מקרה הביטוח ולחילופין תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח לאחר חלוף 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית אשר לא שולמו כד"ן.	כל (מבוטח, מוטב זכאי או צד שלישי) שקיבל במהלך 7 שנים שקדמו להגשת התביעה ו/או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח, מבלי שצורפה להם ריבית והצמדה כד"ן.	<p>ביום 30 באוגוסט 2015 נתן ביהמ"ש החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות), וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה ועד למועד מתן ההחלטה האמורה, ולמעט ביחס לתגמולי ביטוח ששולמו על פי פס"ד ("החלטת האישור").</p> <p>ביום 3 באוגוסט 2016 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור שהגישו הנתבעות לביהמ"ש העליון, שעיקרה השגה על קביעתו של ביהמ"ש המחוזי בהחלטת האישור, לפיה הסדר פשרה קודם שכרתה החברה בתובענה ייצוגית שהוגשה באותה עילה אינו מקים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לנתבעות הגנה, אשר בסיומו נמחקה בקשת רשות הערעור, בהמלצת ביהמ"ש העליון ובהסכמת הצדדים, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין הסופי בתביעה הייצוגית.</p> <p>שלב הבאת הראיות וחקירות המצהירים הסתיים בתיק והתיק קבוע להגשת סיכומים.</p> <p>יצוין, כי הוגשה תביעה ייצוגית נוספת כנגד החברה באותה עילת תביעה ביחס לקבוצת תובעים נוספת המתייחסת לתקופה שלאחר מועד החלטת האישור. ראה לעניין זה תביעה מס' 29 בבאור זה להלן.</p> <p>כמו כן, לעניין תשלום ריבית והפרשי הצמדה עפ"י פס"ד, ראה גם תביעה מס' 20 בבאור זה להלן.</p>	כ-503 מיליון ש"ח, מתוכם כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה ⁶ .

⁶ לפי כתב התביעה המתוקן שהוגש בהתאם להחלטת האישור.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
5	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת וכנגד ארבע חברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שיגבו מהם שלא כדין, לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבטח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנתען.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לבקשת ביהמ"ש, הועברו לרשות שוק ההון מספר שאלות להתייחסות לגבי הנושאים השנויים במחלוקת בתובענה. ביום 3 בספטמבר 2017 הוגשה עמדת הממונה בתיק בה צוין בהתאם לעמדת קרנות הפנסיה כי דמי הניהול לאחר הפרישה אינם דומים במהותם לדמי ניהול מהחסכון השוטף. בהמלצת בית המשפט הצדדים קיימו הליך גישור בתיק, אשר לא צלח. הצדדים הודיעו כי הם מוותרים על חקירות בתיק, ובהתאם התיק נקבע לסיכומים. ביום 30 באפריל, 2020 הוגשה בקשת עיון בתיק אשר נדחתה ע"י בית המשפט. ביום 18 ביוני 2020 הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטה זו. ביום 15 ביולי 2020 ניתנה החלטה לפיה בקשת רשות הערעור מצריכה תשובה. ראה גם תובענה מס' 11 בסעיף זה ותובענה מס' 3 בסעיף ג להלן.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.
6	8/2015 מחוזי - ת"א	מבטוח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	אי תשלום בונוס של השתתפות ברווחים על פי נספח לפוליסת ביטוח המכונה "כפולה" והמרתו בסכום ביטוח נוסף מבלי להודיע על כך למבוטחים; תשלום סכום נמוך בהרבה מהסכום לו זכאים המבוטחים על פי הנספח האמור; אי קביעת שיעור השתתפות של המבטוח ברווחים מידי שנה בחיי הפוליסה וקביעת שיעור אחיד ונמוך באורח בלתי סביר לשיעור השתתפות זה.	כל מי שהתקשר עם החברה ורכש ממנה פוליסת ביטוח חיים שלפיה הוא זכאי לתשלום במזומן של חלקו ברווחי הפוליסה עם הגיעו לגיל 65.	ביום 25 ביוני 2017 הורה ביהמ"ש על החלפת תובע ייצוגי, לאחר שהתובע הייצוגי הלך לעולמו. ביום 15 ביולי 2019 התקיים דיון נוסף בטרם מתן החלטה בבקשת האישור ובמסגרתו המליץ בית המשפט לצדדים לחזור ולנסות לסיים את ההליך בפשרה. הצדדים קיימו הדברות לפשרה שלא צלחה ועל כן פנו לבית המשפט למתן החלטה. ביום 14 במאי 2020 בית המשפט פרסם תמצית החלטה בבקשת האישור, לפיה ניהול התובענה כתביעה ייצוגית, אושר באופן חלקי בלבד, וזאת ביחס למבוטחים שרכשו מהחברה פוליסה לביטוח חיים עם השתתפות ברווחים לה צורף נספח "כפולה", ושזיכה אותם לקבל במזומן את הבונוס שהגדרתו בפוליסה ובנספח כפולה, בהגיע מועד תום תקופת תשלום הפרמיות בגין הפוליסה. ביחס ליתר העילות דחה בית המשפט את בקשת האישור. בנוסף, באותה החלטה הציע בית המשפט לצדדים, כי בטרם יפרסם החלטה מנומקת בכתב, יקיימו מגעים על מנת לסיים את ההליך בפשרה, בהתאם להחלטת בית המשפט הנ"ל. בהתאם להמלצת בית המשפט קיימו הצדדים משא ומתן לפשרה והגישו לבית המשפט, ביום 15 ביולי 2020, בקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 16 ביולי 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה בית המשפט לא מצא טעם לדחות את ההסדר על הסף ובהתאם לכך הורה על פרסום הודעה בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה והמצאת הבקשה לממונה וליועץ המשפטי לממשלה.	600 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
7	9/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד נ' החברה וחברות ביטוח אחרות	הפרת תנאי פוליסה עקב נקטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק מקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות בפיצוי.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט הצדדים פנו לגישור בתיק. הגישור בתיק לא צלח. התיק קבוע להגשת סיכומים בכתב בבקשת האישור. ביום 23 באפריל 2020 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט בבקשת האישור, המאשרת באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית כנגד החברה ושלוש חברות ביטוח נוספות. אישור התובענה מתייחס לכל מי שהיה מבוטח בחברה ויתר החברות, שכנגדן אושר ניהול התביעה כייצוגית, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעיים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגרים שאינה עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי ירוד, ועל אף האמור לא קיבל מהמבטחות האמורות ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי, באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 9 בספטמבר 2012, לבין מועד אישור ניהול התובענה כייצוגית. ביום 1 ביוני 2020 הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן בהתאם להחלטת האישור. הצדדים להליך, למעט החברה, פנו להליך גישור מחוץ לכותלי בית המשפט. החברה מקיימת הדברות ישירה מול התובעת לצורך בחינת אופן סיום ההליך בעניינה.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
8	9/2015 מחוזי - ת"א	עמית פנסיה נ' החברה וחברות מנהלות קרנות פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התובע הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בקשר עם בקשתו לגילוי מסמכים שנדחתה. בירור ההליך בבית המשפט המחוזי עוכב עד לקבלת החלטה בבקשת רשות הערעור. ביום 18 בדצמבר 2019 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור, למעט בכל הנוגע למסמכים הנוגעים למבקש עצמו. בהתאם, בירור בקשת האישור ממשיך להתנהל בבית המשפט המחוזי והתיק קבוע לחקירות. יצוין, כי בינואר 2017 אישרה הכנסת את תיקון 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשע"ז-2017 שקובע כי עמלת הפצה של קופות גמל לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
9	9/2015 מחוזי - מרכז	עמיתים בחברה ומגדל מקפת נ' החברה ומגדל מקפת	נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא ביהמ"ש לנכון.	כל מעמית/לקוחות החברה ו/או מקפת אשר נפגעו מהפעולות הנטענות בין השנים 2006-2011.	בקשה לסילוק על הסף שהגישה החברה נדחתה. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לאחר שנכשל הליך גישור בנושא. ביום 14 במרס 2018 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית. ביום 16 בספטמבר 2018 מגדל הגישה תגובה לבקשה המתוקנת בצירוף חוות דעת מומחה. לנוכח המלצת בית המשפט הצדדים הסכימו לקיים הליך גישור נוסף, אשר הבשיל לכדי הסכם פשרה אשר הוגש לאישור בית המשפט, ביום 22 ביוני 2020. עם קבלת הסדר הפשרה, בית המשפט הורה על פרסומו. במסגרת הסדר הפשרה הסכימו המשיבות לשלם, מבלי להודות בחבות כלשהי מצידן, סך כולל של 12 מיליון ש"ח הכולל בעיקרו פיצוי לקבוצה, גמול ושכ"ט למבקשים ובאי כוחם. הפיצוי לקבוצה יזוכה לחשבונות העמיתים. ההסכם הועבר להתייחסות היועץ המשפטי לממשלה.	הנזק לעמיתים הערך בכ-65 מיליון ש"ח.
10	1/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת"). התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל ביטוח ("תיק גרניט"). הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה הנ"ל; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל.	כל מי שהייתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הנ"ל לחוק לא קיבל מקדם קצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בפוליסה ההונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.	ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 במאי 2017 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה. ביום 22 באוגוסט נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש התובע על החלטה זו לבית המשפט העליון. בהחלטה מיום 7 בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד. ביום 4 באפריל 2018 הודיע היועמ"ש, אשר הגיש עמדה בתיק גרניט, כי החליט שלא להתייצב בתיק. התיק בשלב הסיכומים. התובע הגיש בקשה לעיכוב הליכים בתיק עד להכרעה של בית המשפט המחוזי בתיק גרניט. החברה הגישה תגובה ובה התנגדה לבקשת העיכוב הנ"ל. ביום 15 באוגוסט 2018 נתן בית הדין החלטה, לפיה, בשלב זה, לא יעוכבו ההליכים בתיק, והצדדים יגישו את סיכומיהם. ביהמ"ש ציין בהחלטתו כי לאחר הגשת הסיכומים, ככל שטרם תינתן הכרעה בתיק גרניט, הוא ישקול האם לעכב החלטתו עד להכרעה בתיק גרניט. ביום 12 במאי 2020, לאחר שהמבקש הגיש את סיכומיו בתיק ובטרם הגישה החברה את סיכומיה הורה בית הדין על עיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בתיק גרניט.	50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	1/2016 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים נ' מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל	גביית דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושארים מקרן הפנסיה וזאת מבלי לגלות לעמיתים כי ייגבו מהם דמי ניהול בקשר עם קצבאות אלה ומבלי לגלות כי יגבו בגין קצבאות אלה דמי ניהול בשיעור המקסימלי עם התחלת קבלת קצבת הנכות או השארים. זאת, בעת שמקבלי הקצבאות, אינם יכולים לנייד את יתרת החשבון האישי או את סכום עתודות הקצבאות שהקרן מחזיקה עבורם, תוך ניצול מצוקתם. הסעדים הנתבעים הינם: סעד כספי של השבה לכל אחד ממקבלי קצבאות הנכות את כל דמי הניהול שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין ולחילופין להשיב לקרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים; לאסור על גביית דמי ניהול מקצבאות נכות ושארים ולחילופין לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים ולקבעם בשיעור ראוי; לחייב את המשיבות להשיב את ההפרש למקבלי הקצבאות ו/או לקרן ולחייב את המשיבות לבצע גילוי יזום בקשר עם דמי ניהול מקצבאות אלו וכן לקבוע כי התנאי הקבוע בתקנוני הקרן המתיר להן לקבוע מעת לעת את דמי הניהול באופן חד צדדי הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות מכל מין וסוג שהוא וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שארים וכן כל עמית פעיל ו/או מבוטח ו/או חבר בקרן פנסיה חדשה שנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות נכות ושארים.	ביום 29 בינואר 2018 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.	התובעת לא העריכה בבקשת האישור את סכום התביעה הכולל לקבוצה נוכח הצורך בקבלת נתונים, אך במסגרת חוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשת האישור, העריכה כי מדובר בסכום גבוה, לכל הפחות 500 מיליון ש"ח.
12	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלים אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשרויות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכופף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים בביטוח חיים ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהובטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים בביטוח חיים אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות. (ג) כל המבוטחים אשר בדוחות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט, הצדדים מנהלים הליך גישור בפלוגתאות מוסכמות.	לא הוערך על ידי התובע.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	כסום התביעה ⁴
13	10/2016	מבוטח עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כל עמית בקרן "מגדל השתלמות" (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמוזגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 13 במאי 2018 הגישה רשות שוק ההון עמדתה בתיק המציינת כי הגופים המוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מהעמיתים גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי ובלבד שבוצע בהתאם לתקנות. ההליך מצוי בשלב הגשת הסיכומים.</p> <p>יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור" ו"הליך מקביל כנגד חברות אחרות").</p> <p>על החלטת האישור הגישו המבקשות בהליך המקביל כנגד חברות אחרות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועץ המשפטי לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייצבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועץ, בין היתר, קיים עיגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועץ סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור.</p> <p>עמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה על ידי מגדל מקפת במסגרת בקשה לעיכוב ההליכים בתיק עד להכרעה בבקשת רשות הערעור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות, כפי שנעשה במותבים אחרים בבית הדין לעבודה אשר דנים בתובענות ייצוגיות מקבילות כנגד נתבעות אחרות באותו עניין.</p> <p>התיק מצוי עדיין בשלב הגשת הסיכומים וממתין להחלטה בבקשת עיכוב ההליכים. בהקשר זה יצוין, כי בספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2020 (להלן בפסקה זו: "התקנות"). התקנות מאריכות את הוראת השעה הקובעת תקרה להיקף הוצאות מסוימות שאותן ניתן לגבות כהוצאות ישירות, מיום 31 בדצמבר 2019 ליום 28 בפברואר 2021.</p> <p>בנוסף התקנות מטילות על גוף מוסדי חובות יידוע לעמית/ מבוטח ביחס לגביית הוצאות ישירות מנכסי הקופה הן בשלב ההצטרפות והן במסגרת דיווחי קופת הגמל הרבעוניים שנשלחים.</p> <p>ראה גם תובענות מס' 15 ו-17 בסעיף זה להלן.</p>	כ-94 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	10/2016 מחוזי - מרכז	עמית בקופת גמל לקצבה נ' החברה, מגדל מקפת ומבטח סימון	טענה לסיווג שגוי של כספי תגמולים המופקדים בקופות גמל לקצבה, אשר לכאורה יוביל למיסוי יתר של הקצבה שתתקבל מקופות הגמל במועד הזכאות. הסעד המבוקש הראשי הינו צו עשה, שיוורה לחברה ולמגדל מקפת לפעול לתיקון הרישומים לשם התאמתם לדין. הסעד החלופי המבוקש הוא פיצוי בסכום שלא הוערך בבקשת האישור. כמו כן התבקש בבקשת האישור צו עשה לשינוי התנהלות המשיבות ביחס לעתיד, כך שידרשו לקבל הוראות סיווג מתאימות.	שתי תתי קבוצות: (1) לקוחות מי מהנתבעות אשר הכספים שהופקדו על ידם או עבורם פוצלו בעת ההפקדה לשתי קופות גמל לקצבה שבניהול מקפת ו/או מגדל, ואשר בשל פיצול זה כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת", כהגדרת המונח בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. (2) לקוחות מי מהנתבעות, שהם עמיתים שכירים בקופת גמל לקצבה שבניהול מגדל מקפת או החברה, אשר הפקידו לקופה כספים על חשבון מרכיב תגמולי העובד, ואשר בשל כך כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת".	ביום 25 בדצמבר 2018 קבע בית המשפט כי הסמכות העניינית לדון בתובענה היא לבית הדין האזורי לעבודה, ובהתאם הועבר הדין בבקשת האישור כנגד כל המשיבות לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. במסגרת בירור ההליך עוד טרם העברתו לבית הדין האזורי לעבודה הגישה רשות המיסים מענה לשאלות בהתאם לפניית בית המשפט אשר להערכת יועציהן המשפטיות של הנתבעות תומך בעמדתן. כמו כן ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר ביחס למרכיבי חשבון בקופות גמל אשר מתייחס למקרים נשוא התובענה אשר אף הוא לפי הערכת יועציה המשפטיות של הנתבעות, תומך בעמדתן. ביום 2 בדצמבר 2019 דחה בית הדין לעבודה את בקשת האישור כנגד מבטח סימון וקיבל את הבקשה כנגד מגדל מקפת והחברה ביחס לשתי תתי הקבוצות שעבורם הוגשה הבקשה. עילות התביעה בגין מאושרת התובענה כייצוגית: האם מוטלת על הנתבעות חובה לפעול לתיקון "שגיאת מילוי כפול של המכסה לקצבה מזכה" ביחס לחברי תת הקבוצה הראשונה? והאם מוטלת עליהן חובה לפעול לתיקון "שגיאת החישוב השנתית" ביחס לחברי תת הקבוצה השנייה? לאור החלטת האישור הגישו החברה ומגדל מקפת כתב הגנה והחל בירור התובענה לגופה. במסגרת זו קבע בית הדין, ביום 3 במרס 2020, כי יש מקום לקבל את עמדת הרגולטורים הן ביחס לסעדים המבוקשים בתובענה והן ביחס למהלכים רגולטורים חדשים, ככל שקיימים כאלה ועשויים להשליך על המשך ההתדיינות. ביולי 2020 הוגשה בקשה על ידי צד שלישי להרחבת חברי הקבוצה גם מקום שהפקדות העמיתים פוצלו לא רק אצל הנתבעות אלא גם אצל חברות ביטוח ו/או קרנות פנסיה אחרות. ביום 20 באוקטובר 2020 הגישו רשות שוק ההון ומס הכנסה את עמדתן ביחס לסוגיות בגין אושרה התביעה כייצוגית אשר בעיקרן תומכת בעמדת החברה ומגדל מקפת. בהתאם להצעת בית הדין, הצדדים נדרשים להודיע אם הם הגיעו להסדר פשרה. ככל שלא, התיק נקבע להגשת תצהירי עדות ראשית והוכחות.	לא ניתן להערכה אך מצוי בסמכותו של בית המשפט (הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח).

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסות המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי החברה (משתתף ברווחים, "יותר", "מגדלור" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בניגוד לדין /או כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לחברה לגבות הוצאות אלו.	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביהמ"ש החליט ביום 15 ביוני 2017 על העברת התיק לבית הדין לעבודה. בהחלטה מיום 19 בפברואר 2018 הפנה בית הדין לממונה מספר שאלות בנושא לקבלת התייחסותו. ביום 24 ביוני התקבל מענה לשאלות. יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט, וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה ("החלטת האישור" ו"הליך מקביל כנגד חברות אחרות").</p> <p>על החלטת האישור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הגישו המבקשות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה על הגשת תשובה בבקשה וכן הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.</p> <p>בקשה לעיכוב הליכים עד להחלטה בבקשת רשות הערעור נדחתה לנוכח הטענה כי ההליך דנן מובחן מעובדות פסה"ד במחוזי. בהתאם הצדדים הגישו סיכומים בתיק וביום 4 ביוני 2020 התקיים דיון להשלמת טיעון בעל פה. כעת, התיק ממתין להחלטה בבקשת האישור.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועץ המשפטי לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייצבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועץ המשפטי, בין היתר, קיים עיגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועץ המשפטי סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור.</p> <p>עמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה על ידי החברה בתיק זה. לאור הסוגיות המשותפות העולות בתיקים שלפניו ובהליך המקביל כנגד חברות אחרות, קבע בית המשפט, ביום 7 בספטמבר 2020, כי יש מקום לעכב את ההליכים בתיק עד מתן הכרעה בהליך המקביל כנגד חברות אחרות.</p> <p>כמו כן ביום 6 באוקטובר 2020 התקבלה בקשת המבקשים להצטרף להליך המקביל על דרך של הגשת תגובה.</p> <p>בהקשר זה יצוין, כי בספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2020 (להלן בפסקה זו: "התקנות"). התקנות מאריכות את הוראת השעה הקובעת תקרה להיקף הוצאות מסוימות שאותן ניתן לגבות כהוצאות ישירות, מיום 31 בדצמבר 2019 ליום 28 בפברואר 2021.</p> <p>בנוסף התקנות מטילות על גוף מוסדי חובות יידוע לעמית/ מבוטח ביחס לגביית הוצאות ישירות מנכסי הקופה הן בשלב ההצטרפות והן במסגרת דיווחי קופת הגמל הרבעוניים שנשלחים.</p> <p>ראה גם תובענה מס' 13 לעיל, לרבות עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה וכן תובענה מס' 17 בסעיף זה להלן.</p>	567 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
16	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנוהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין וכן על פי אותה פרקטיקה נהוגה וכתוצאה מכך לא קבלו את ההפחתה בפרמיה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, כ-62 מיליון ש"ח. בשלב דינוי ההוכחות.	
17	2/2017 מחוזי - מרכז	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל" (הוצאות ישירות), בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרומ חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין. הסעדים המבוקשים הם: (א) ליתן צו לפיו התנהלות מגדל מקפת הינה בלתי חוקית, באשר היא מפרה החוזה - התקנון בינה לבין עמיתיה; (ב) לחייב את מגדל מקפת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את הסך המצטבר שנגבה ו/או נוכח מחשבוננו בקשר עם כל סוג של הוצאה בקשר עם הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל; (ג) לחילופין לחייב את מגדל מקפת להשיב לנכסי קרן הפנסיה ולנכסי קופות הגמל את כל ההוצאות הישירות שנגבו שלא כדין ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של כספים אלה. (ד) להורות למגדל מקפת להציג באופן ברור ומפורש מעתה ואילך, בכל טופסי ההצטרפות ובכל התקנונים כי בנוסף לדמי הניהול ייגבה ו/או ינוכה סך נוסף בקשר עם הוצאת ישירות וכן לציין את השיעור המקסימלי שיגבה.	כל מי שהוא בעל זכות מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקרן הפנסיה אשר בניהולה של מגדל מקפת החל מחודש יולי 2013 ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור. וכן כל מי שהוא בעל זכות, מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקופות הגמל אשר בניהולה של מגדל מקפת בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט החליט ביום 7 במרס 2018 על העברת התיק לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 5 ביולי 2018 ביקש בית הדין שתערך פניה לממונה על מנת שיחווה את דעתו אם עמדותיו שהוצגו בתיקים האחרים באותו נושא תקפים גם לתיק זה. ביום 20 בנובמבר 2018 השיב הממונה והפנה לעמדתו שהוגשה בתיק אחר באותו נושא. יצוין, כי ביום 31 במאי 2019 אישר בית המשפט המחוזי בקשה לתביעה ייצוגית המתנהלת כנגד חברות ביטוח אחרות בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח פרט ("הליך מקביל"), וזאת, בין היתר, על יסוד הקביעה כי הפוליסות מהוות הסדר ממצה בכל הנוגע לסכומים שהחברות רשאיות לגבות מהמבוטחים ושתיקת הפוליסות בעניין זה מהווה הסדר שלילי ולא לאקונה. ("החלטת האישור" ו"הליך מקביל כנגד חברות אחרות"). על החלטת האישור הנ"ל הגישו המבקשות בהליך המקביל כנגד חברות אחרות בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אשר הורה ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו.	כ-287 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
17	המשך				<p>ביום 28 בנובמבר 2019 אושר הסדר דינוי בין הצדדים, במסגרתו ויתרו הצדדים על קיום חקירות, וחלף כך, נקבע כי יוגשו סיכומים בכתב ולאחריהם תתקיים השלמת טיעון בעל פה. ביום 6 באפריל 2020 הוחלט כי ככל שהצדדים סבורים שאין טעם בקיום ישיבת הוכחות בתיק, עליהם להגיש לבית הדין רשימת מוסכמות ופולוגתאות, שאחרת תתקיים ישיבת הוכחות.</p> <p>ביום 23 ביולי 2020 התקיים דיון בפני בית המשפט במסגרתו הוחלט כי הצדדים יקיימו הידברות ביחס לעובדות המוסכמות ויגישו לבית המשפט הודעת עדכון בנושא, לרבות אם נדרש דיון חקירות ובאילו עניינים.</p> <p>בהליך המקביל כנגד חברות אחרות הודיע היועץ המשפטי לממשלה, ביום 13 באוגוסט 2020, על התייצבותו כצד להליך, ובמקביל הגיש את עמדתו בהליך. על פי עמדת היועמ"ש, בין היתר, קיים עיגון חוזי בפוליסות הביטוח של המבקשות באותו הליך לגבות הוצאות ישירות מנכסי החוסכים, ועל-כן, לגישתו, לא קיימת אפשרות סבירה שהתובענות הייצוגיות יתקבלו. נוכח האמור, היועמ"ש סבור כי על בית המשפט לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור גופו, ולהורות על דחיית בקשות האישור.</p> <p>עמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה על ידי מגדל מקפת בתיק זה וביום 15 בספטמבר 2020 הורה בית המשפט, בהסכמת הצדדים, לעכב את ההליכים בתיק עד להכרעה בבקשת רשות הערעור בהליך המקביל כנגד חברות אחרות.</p> <p>בהקשר זה יצוין, כי בספטמבר 2020 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התש"ף-2020 (להלן בפסקה זו: "התקנות"). התקנות מאריכות את הוראת השעה הקובעת תקרה להיקף הוצאות מסוימות שאותן ניתן לגבות כהוצאות ישירות, מיום 31 בדצמבר 2019 ליום 28 בפברואר 2021.</p> <p>בנוסף התקנות מטילות על גוף מוסדי חובות יידוע לעמית/ מבוטח ביחס לגביית הוצאות ישירות מנכסי הקופה הן בשלב ההצטרפות והן במסגרת דיווחי קופת הגמל הרבעוניים שנשלחים.</p> <p>ראה גם תובענות מס' 13 ו-15 לעיל בסעיף זה.</p>	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
18	2/2017 מחוזי-ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים בחברה נ' החברה	טענה לפיה החברה גבתה דמי עריכה או כל תשלום אחר מלקוחותיה בגין העמדת הלוואות בניגוד לטיטת עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא גביית דמי טיפול בהלוואות ובניגוד להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). הסעדים המבוקשים במסגרת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הם: (א) השבת מלוא הסכומים שגבתה החברה מלקוחותיה בניגוד לדין; ו-(ב) צווים הצהרתיים המורים כי החברה פעלה שלא כדין וכי כל אדם שחויב בגין הסכומים הבלתי חוקיים, יהיה זכאי להשבה של מלוא הסכומים העודפים ששילם.	כלל הלקוחות של החברה שנטלו הלוואה ואשר חויבו בדמי עריכה או כל תשלום אחר כדמי הקמת הלוואה או כדמי טיפול בה-7 השנים האחרונות.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 23 בדצמבר 2017 פרסם הממונה הכרעה הכוללת הוראות להשבת דמי הטיפול שנגבו בגין הלוואות בתקופה של 7 שנים קודם ליום 30 בספטמבר 2017. בהכרעה זו צוין כי היא אינה חלה במקרים שבהם מוחזרים דמי הטיפול שנגבו לתיק העמיתים כפי שארע ביחס לחברה. בהמלצת בית המשפט הצדדים קיימו הליך גישור אשר בסיומו, ביום 13 בפברואר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר ביחס לחברה כולל תשלום זניח של גמול ושכ"ט למבקש ובא כוחו. ביום 18 בפברואר 2020 קבע בית המשפט, כי אין מקום לדחות את הסדר הפשרה על הסף והורה על פרסומו והעברתו ליועץ המשפטי לממשלה. טרם הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה.	כ-2 מיליון ש"ח.
					ביום 20 באוקטובר 2020 הגיש היועץ המשפטי לממשלה התנגדות לאישור הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית. ביחס להחברה טען היועץ המשפטי כי אין עילה כנגדה ומאחר וההסכם אינו כולל פיצוי, התנגד לכך שהפיצוי לציבור יהיה מעשה בית דין. ביחס לשאר החברות התנגד לכך שההחזר בגין דמי הגבייה בגין הלוואות יוחזר לקופות ולא ישירות לציבור.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עליות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
19	5/2017 מחוזי-ת"א	עובדים של מעסיקים, שהנתבעות מנהלות ההסדר שלהם נ' מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	<p>טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה (תיקונים שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) ("חוק הייעוץ"), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015 ו-2016), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.</p> <p>הנזק הנטען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם.</p> <p>הסעדים הנתבעים הינם פיצוי/השבה בגין דמי ניהול עודפים שנגבו לטענת התובעים מחברי הקבוצה וכן כל סעד אחד שייראה לביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.</p>	<p>כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהן סיפקו למעסיקי שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה ועד שהמעסיק החל לשאת בעלויות התפעול בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ.</p>	<p>בקשת האישור כוללת טענות דומות לאלו שפורטו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, קודמת בזמן, שנמחקה על-ידי ביהמ"ש ביום 28 בנובמבר 2016 לנוכח המלצתו למחוק את ההליך.</p> <p>ביום 2 באוגוסט 2017 הוגשה מטעם המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"), ולחלופין העברתה לבית הדין לעבודה ולקביעת ערובה להוצאות וכן ביום 3 בדצמבר 2017 הגישה מבטח סימון תגובה לבקשת האישור. ביום 20 באוגוסט 2018 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט כי הסמכות העניינית נתונה לבית הדין לעבודה ובהתאם הורה על העברת התיק לבית הדין לעבודה. ביום 20 בינואר 2019 בקשת הסילוק והפקדת הערובה נדחתה. ביום 25 בפברואר הגישו המשיבות בקשה לצירוף נשיאות הארגונים העסקיים כמשיבה לבקשת האישור.</p> <p>בקשה זו נדחתה. מנגד, בקשה מטעם לשכת המסחר תל אביב והמרכז להצטרף כידיד בית המשפט מיום 3 באפריל 2019 התקבלה.</p> <p>עמדת לשכת המסחר, כפי שהוגשה ביום 4 ביולי 2019 לבית המשפט תומכת בעמדת המשיבות. מכתב מטעם נשיאות הארגונים העסקיים התומכת גם היא בפרשנות המשיבות הוגש לתיק על ידי המשיבות.</p> <p>בתיק הוגשו סיכומי הצדדים והתיק כעת ממתין להחלטה בבקשת האישור. ביום 10 באפריל 2020 ניתנה החלטה המורה לצדדים להגיש השלמת טיעון ביחס לטענה בדבר קיומו של הסכם קיבוצי שהוביל לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ וביחס לקיום הליך חקירות קצר לבירור הטענות בקשר לכך.</p> <p>ביום 23 ביולי 2020 התקיים דיון בקשר עם השלמת הטיעון הנ"ל, אשר בסיומו המליץ בית הדין למבקשים להסתלק מההליך. המבקשים סירבו לקבל את המלצת בית המשפט. ביום 9 באוגוסט 2020 הגישו הצדדים השלמת טיעון נוספת וכן בקשה לקבלת עמדת הרגולטור והייעוץ המשפטי לממשלה בסוגיית המשמעות של תיקון 6 וסוגיית השתק עקב קיומו של הסכם קיבוצי.</p> <p>ביום 30 באוגוסט 2020 ניתן פסק דין הדוחה את בקשת האישור ומחייב את התובע בתשלום הוצאות. במסגרת ההחלטה בית הדין קיבל את עמדת הנתבעות בכל הסוגיות שעמדו על הפרק.</p> <p>ביום 5 באוקטובר 2020 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין לבית הדין הארצי לעבודה. ביום 27 באוקטובר 2020 הוגשה בקשה למחיקת הודעת ערעור.</p>	<p>357 מיליון ש"ח, מתוכם כ-131 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון וסוכנות לביטוח.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
20	9/2017 מחוזי-ים	מבוטח נ' החברה ו"אליהו 1959"	<p>לטענת התובעים, הנתבעות אינן מיישמות כנדרש את סעיף 5(ב) בחוק פסיקת ריבית והצמדה ואינן משלמות, כעניין של מדיניות, ריבית (לרבות ריבית פיגורים) והצמדה הנדרשים על פי אותו חוק. הסעדים העיקריים הינם: (א) הצהרה כי הנתבעות הפרו את הוראות הדין, כאשר הן לא הוסיפו לסכומי הכסף ששילמו הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה במקרים בהן הן שילמו סכומים במועד מאוחר למועד הפירעון; (ב) לחייב את הנתבעות בפיצוי בגין הנזקים שנגרמו כתוצאה מהפרה זו; (ג) לחייב את הנתבעות לתקן את מדיניותן מכאן ואילך באופן שהן יחויבו לקיים את הוראות החוק ביחס לתשלום ריבית והצמדה על תשלום חוב פסוק.</p> <p>בנוגע לחלק התביעה אשר הוגשה כנגד "אליהו 1959" בע"מ, הרי שבהתאם להסכם רכישת תיק Run Off בביטוח כללי שרכשה החברה מ"אליהו 1959", בעלת השליטה בחברה ביום 21 באפריל 2016, ככל שהתביעה נגד "אליהו 1959" כלולה בתיק ה-Run Off הרי היא מצויה באחריותה של החברה. היבטים של התביעה שאינם כלולים במסגרת תיק ה-Run Off אם וככל שיהיו לא יועברו לאחריותה של החברה. במסגרת ההסכם לרכישת תיק ה-Run Off נכללו הסדרים בנוגע לכיסוי ביטוח משנה בגין התביעות הכלולות בתיק ה-Run Off אשר נרכש וכן נכללו הסדרי שיפוי במקרים מסוימים.</p> <p>יוער כי - הודעה על כך נמסרה על ידי החברה ל"אליהו 1959".</p> <p>Run Off בביטוח כללי באליהו ראה באור 2.37.ה. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019.</p>	<p>כל מי ששולמו לו על ידי הנתבעות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרת המונח בחוק פסיקת ריבית והצמדה) והצמדה) מבלי שהתווספו לתשלום הפסוק הפרשי הצמדה וריבית ו/או ריבית צמודה.</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט המשיבות בתיק מקיימות הליך גישור, למעט החברה ואליהו 1959 אשר טרם הסכימו בשלב זה להצטרף לגישור. לנוכח התקדמות המשא ומתן בין הצדדים וגיבוש מתווה של סיום ההליך בהסדר פשרה, יש בכונת החברה ואליהו 1959 להצטרף לבקשת אישור הסדר פשרה, ככל שתוגש בתיק.</p>	<p>עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך, בכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח לצורך סמכות בית המשפט לעניין זה.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
21	10/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>לטענת התובע לפיה החברה מתעלמת מהוראות הדין לעניין הסדרת הליך השיווק והמכירה של כתבי השירות, וזאת בכך שהחברה משווקת למבוטחים תוכניות ביטוח רכב כרוש הכוללות כחלק אינהרנטי ובלתי ניתן להפרדה כתבי שירות, וזאת מבלי שהיא מציגה ללקוחות את מחיר כתבי השירות במהלך הליך השיווק והן לאחריו, ומבלי שהיא מאפשרת למבוטח לוותר על כתבי שירות ולקבל בתמורה מחיר נמוך יותר שישקף את עלות כתב השירות שהוסר; תוך יצירת התניה בפועל בין רכישת כתבי השירות לתכנית הביטוח; תוך אי מסירת מידע מהימן ושלם למבוטחים בהליך השיווק והמכירה ולאחריו; ותוך אי התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח.</p> <p>הסעדים העיקריים: (א) פיצוי ו/או השבה בגובה הסכומים ששולמו ביתר בגין כתבי השירות שנמכרו במסגרת תכנית הביטוח המקיף ו/או צד ג' לו החברה הייתה עומדת בחובותיה ע"פ דין במסגרת הליך השיווק והמכירה: עלות כתבי השירות שלא היו נרכשים כלל על ידי המבוטחים; הפער בין עלות כתבי השירות ששולמה לחברה על ידי המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח המקיף או צד ג' לבין העלות שהייתה משולמת על ידם לו היו נרכשים מצדדים שלישיים ו/או מהחברה במחיר נמוך יותר ו/או בתנאים עדיפים ולאחר עריכת סקר שוק, (ב) צו עשה שורה לחברה להציג למבוטחיה במסגרת הליך השיווק של תוכניות הביטוח לרכב (ובכלל) את מחיר כתב השירות בנפרד ממחיר פוליסת הביטוח; שלא להתנות רכישת תכנית ביטוח ברכישת כתב שירות; להורות לחברה לאפשר למבוטחיה שלא לרכוש את כתבי השירות ו/או חלקם במסגרת תכנית הביטוח תוך הפחתת עלותם מעלות תכנית הביטוח באופן שיזיל את עלות תכנית הביטוח בהתאם.</p>	<p>כל מי שרכש מהחברה כתבי שירות במסגרת פוליסת הביטוח רכוש רכב, צד ג' או מקיף, תוך שהחברה הפרה את הוראות הדין ביחס להליך השיווק והמכירה של כתבי השירות; וזאת בתקופה שהחלה 7 שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד למועד מתן פסק דין סופי בתובענה.</p>	<p>בהתאם להמלצת בית המשפט הצדדים קיימו מגעים לסיום ההליך בהסדר פשרה. המגעים נשאו פרי וביום 5 באוגוסט 2019 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, הכולל פעולות שעל החברה לבצע, לרבות החזר כספי לחלק מהמבוטחים כפי שנקבע בהסדר. ביום 6 באוקטובר 2019 הורה בית המשפט על העברת העתק מהסדר הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה ולממונה.</p> <p>ביום 20 ביולי 2020, הגיש היועץ המשפטי לממשלה התנגדות לאישור הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית, תוך שהוא מנמק את עמדתו במספר הסתייגויות, ביניהם, ביחס לגובה הפיצוי המוצע בהסכם הפשרה, היקף הזכאים לפיצוי, הרחבת הגילוי בקשר עם ההסדר ומינוי בודק חיצוני בטרם יאושר ההסדר.</p> <p>הצדדים הגישו את תגובתם להתנגדות היועץ המשפטי לממשלה והתיק קבוע לדיון.</p>	לא הוערך על ידי התובע.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
22	12/2017 מחוזי - י-ם	מועמדים שביקשו להתקבל לביטוח נ' החברה, חברות ביטוח נוספות וקופות חולים מכבי ושירותי בריאות כללית	סירוב לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטוסיטי בביטוח סיעודי; קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות; אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות עליו וכן הסירוב איננו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות (להלן: "חוק השוויון"), מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטחו), ("תקנות השוויון"). הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם: מתן צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את חוק השוויון והתקנות; מתן צו עשה המורה למשיבות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה, לקבוע נוהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידי ללא משוא פנים לבעלי מוגבלויות, על בסיס הוראות חוק השוויון; מתן צו עשה למשיבות למלא אחר הוראות הדין ואחר ההכרעה העקרונית של הממונה הקובעים הליך מסודר בכל הנוגע לסירוב להענקת ביטוח; מתן צו עשה שיוורה למשיבות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים שאוזכרו לעיל; פיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לאמור בסעיף 19 נ"א (ב) לחוק השוויון בפיצויים ללא הוכחת נזק ובמידת הצורך אף בפיצוי בנזק לא ממוני; פיצוי חברי הקבוצה בגין נזק ממוני.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהמשיבות וקיבלו מהמשיבות יחס שונה ומפלה שלא כדין ו/או לא נמסרה להם תשובה מפורטת אודות מתן היחס השונה בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביולי 2018 הגישה קופת חולים כללית בקשה למחיקת התובענה כנגדה על הסף וביום 20 באוגוסט 2018 בקשת סילוק הוגשה גם על ידי מכבי שירותי בריאות. ביום 24 באוקטובר 2018 בית המשפט המליץ לצדדים לקיים הליך הידברות, לרבות במסגרת של גישור. בהתאם לכך הצדדים קיימו ביניהם הליך הידברות. ביום 11 באפריל 2019 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה בתביעה אחרת נגד החברה שעוסקת בסוגיה דומה, התומכת בעמדת חברות הביטוח ("עמדת היועמ"ש). החברה הגישה בקשה לבית המשפט לצרף עמדה זו בתיק. ביום 19 ביוני 2019 הורה בית המשפט כי היועמ"ש יגיש את עמדתו גם בהליך זה ואפשר לו, ככל שרצה, להתייצב גם בהליך זה. ביום 8 בינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה, כי אין בכונתו להתייצב בהליך והוא מפנה לעמדת היועמ"ש שהוגשה כאמור בתיק אחר נגד מגדל. ביום 29 במרס 2020 דחה בית המשפט את בקשת המבקשים לגילוי מסמכים, ככל שהיא נוגעת לחברה תוך צידוד בעמדת חברות הביטוח כי בקשת האישור עוסקת במחלוקת משפטית - מעמדן של הנחיות מבטחי המשנה - האם הן מהוות "מידע אחר" כהגדרתו בחוק השוויון, תוך הפנייה לעמדת היועמ"ש. כמו כן, דחה בית המשפט, באותה החלטה, את בקשתן של קופות החולים לדחייה על הסף וקבע כי הבקשות לסילוק תידונה במסגרת ההחלטה בבקשת האישור. ביום 2 ביולי 2020 הגישו קופות החולים, מכבי וכללית, בקשת רשות ערעור לבית משפט העליון כנגד ההחלטה שלא לסלק את התובענה נגדן על הסף. באותו יום הוגשה גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ידי המבקשים בקשר עם ההחלטה לדחות את בקשת הגילוי מסמכים שהגישו. ביום 10 בנובמבר 2020 דחה בית המשפט העליון על הסף את בקשת רשות הערעור של קופות החולים.	לטענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי שקלים חדשים לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום המשפט המחוזי.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עלילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
23	1/2018 מחוז - מרכז	חברה לתועלת הציבור נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>אי תשלום תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים שבהם הנזקים לא תוקנו בפועל.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הם: (א) הצהרה כי הימנעות הנתבעות משלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית שלא כדין; (ב) ליתן צו המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול במסגרת תגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן; כאשר כתוצאה מכך, גם באותו המקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", יחויבו הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק, לרבות המע"מ. ובאשר לחברי תת הקבוצה לכלול בתגמולי הביטוח כאמור גם את המע"מ בשיעור שאינו מקוזז על ידי חברי תת הקבוצה; (ג) לחייב את הנתבעות בתשלום הפיצוי לחברי הקבוצה; (ד) בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בס"ק ג' לעיל, היה יפסק כי הפיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין, עותרת התובעת להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.</p>	<p>כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון.</p> <p>כמו כן, מבקשת התובעת להגדיר לקבוצה תת הקבוצה כדלקמן; כל חברי הקבוצה אשר זכאים בניכוי מס תשומות חלקי.</p> <p>תובעת להחריג מחברי הקבוצה חברים אשר זכאים בניכוי מס תשומות מלא, בשל שימוש עסקי ברכבם (כגון: בעלי מוניות, אוטובוסים או משאיות).</p>	<p>תובענה זו ובקשת האישור שנלוות לה הוגשו באותה עילה בגינה הוגשו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית קודמות כנגד הנתבעות (במסגרת ת"צ 55177-05-15) ("התביעה הקודמת") אשר נמחקה.</p> <p>החברה הגישה בקשה לסילוק של בקשת האישור על הסף ("בקשת הסילוק"). ביום 14 במאי 2018 קבע בית המשפט כי הסוגיות שהועלו בבקשת הסילוק מצריכות בירור עובדתי וראייתי, אשר מקומו בשלב הדין בבקשת האישור ולא במסגרת בקשת הסילוק.</p> <p>הסתיימו דיוני הוכחות בתיק והתיק נקבע לסיכומים.</p>	<p>להערכת התובעת הפיצוי לחברי הקבוצה מהחברה בגין כל שנה הינו בסך כ-13 מיליון ש"ח וכנגד כל החברות הינו כ-82 מיליון ש"ח לכל שנה. תקופת הפיצוי המבוקשת היא מה-4 ביוני 2001 עד פירוסם פסק הדין בעניין ע"א 1772/99 זלוצין נגד דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 203, או לחילופין למשך תקופה שמאז הגשת התביעה הקודמת שהוגשה כנגד הנתבעות באותה העילה במסגרת ת"צ 55177-05-15 או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
24	3/2018 ביה"ד האזורי לעבודה - ת"א	עמיתים של קרנות ביניהם מקפת נ' מגדל מקפת וקרנות פנסיה נוספות	טענה בדבר קיומה של חובה אקטיבית של גילוי יזום הכולל הסבר לעמיתים רווקים שביטוח שאירים הינו מוצר ביטוחי חסר כל ערך עבורם ועל כן מומלץ להם להימנע מרכישתו ומתשלום דמי ביטוח עבורו. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה כוללים: ליתן צו עשה המורה לנתבעות לזקוף לטובת קופת החסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שאירים, בתוספת התשואה שהיו חברי הקבוצה מקבלים על הכספים אלו אילו הם היו נזקפים לטובת קופת החסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שמצטרף או מצורף לקרן כי אם אין לו שאירים מוטב לו "לוותר" על רכישת ביטוח שאירים; וכן ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שהן מעבירות אותו למסלול ביטוח שאירים על פי הוראות החוזר, כי אם אין לו שאירים מוטב לו להודיע שהוא "מוותר" על רכישת ביטוח שאירים.	כל מי שאין לו שאירים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת בידי מי מהנתבעות ואשר הקרן גבתה מהם דמי ביטוח בגין ביטוח שאירים למרות שאין לו שאירים.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. דיוני חקירות המצהירים בתיק הושלמו. התיק נמצא בשלב סיכומים. ביום 7 ביולי 2020 הגישה המועצה לצרכנות בקשה להצטרף לתיק כידיד בית המשפט. על אף התנגדות הצדדים לבקשה, ביום 11 באוקטובר 2020 נעתר בית הדין לבקשת המועצה לצרכנות.	לא הוערך על ידי התובעים.
25	1/2019 מחוזי - תל אביב	מבוטחת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי דחיית תביעה בפוליסת תאונות אישיות, במקרה של אשפוז בבית חולים בעל אוריינטציה שיקומית, בהסתמך על הגדרת הפוליסה למונח בית חולים ככזה שאינו כולל ב"ח שיקומי, הינה שלא כדין. לטענת התובע מדובר בסייג לכיסוי שהוצג באופן מטעה ו/או לא נוסח כראוי.	הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה לקוחות מגדל שרכשו פוליסת בריאות מסוג תאונות אישיות ואשר תביעתם מכוח רכיב פיצוי בגין ימי אשפוז נדחתה על רקע הטענה כי "בית חולים" על פי הגדרתו בפוליסה הינו מוסד רפואי מוכר על ידי הרשויות המוסמכות בישראל או בחו"ל כבית חולים כללי בלבד, ואשר אינו מוסד שיקומי ו/או מוסד לבריאות הנפש ו/או בית החלמה ו/או בית הבראה ו/או מוסד סיעודי.	הוגשה תגובת החברה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. המבקשת חזרה בה מטענתה להטעיה אישית, ובהתאם הוחלט לוותר על חקירות. הוגשו סיכומים בבקשת האישור. התיק ממתין להחלטת בית המשפט בבקשת האישור.	בשלב זה מוערך בכ-24 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
26	4/2019 בי"ד אזורי לעבודה תל אביב	עובדת לשעבר נ' מבטח סיימון	עניינה של התובענה בטענות כי מבטח סימון משלמת הפרשות לפנסיה בחסר ושלא בהתאם לצו ההרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות ("צו ההרחבה"), אשר נטען לגביו בתובענה כי הוא חל בענף הביטוח וכן בטענה כי מבטח סיימון אינה משלמת לעובדים המקבלים עמלות ו/או שכר לפי תפוקה ("עמלות מכירה") זכויות סוציאליות בגין רכיבים אלה. הסעד העיקרי הנתבע הינו סעד כספי וכן סעד הצהרתי המורה למבטח סימון לחדול מלהפרי את זכויות חברי הקבוצה.	הקבוצות אותן מבקשת התובעת לייצג הינן כדלהלן: (1) כל עובדי מבטח סימון, אשר הועסקו מחודש מרס 2012 ואשר לא שולמו עבורם הפקדות בהתאם לצו ההרחבה, לרבות בגין עמלות מכירה, וכן לא שולמו להם זכויות סוציאליות בגין עמלות מכירה; (2) כל עובדי מבטח סימון, אשר קבלו עמלות מכירה והשכר הקובע שלהם לחופשה שנתית, מחודש מרס 2016, לא כלל רכיב זה.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבוע לחקירות המצהירים. במקביל ועד לקיום דיון ההוכחות בבית המשפט, הצדדים מנהלים ביניהם משא ומתן בדבר אפשרות לסיום ההליך בהסכמה. הליך המו"מ נמצא בשלב מתקדם לקראת גיבוש הסכם פשרה.	13 מיליון ש"ח.
27	5/2019 מחוזי - מרכז	מבטח בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה לא קיבלה אישור כנדרש בדיון לשיעור דמי הביטוח בגין השבת הכיסוי הביטוחי בביטוח מקיף לרכב לקדמותו, לאחר ששולמו תגמולי ביטוח בגין מקרה ביטוח שבו לא נגרם לרכב אבד גמור ("דמי קימום"). לחילופין טוען התובע כי הנוסחה שבה מגדל עושה שימוש לחישוב שיעור דמי הקימום, הינה בלתי סבירה בעליל או לחילופין מגדל מיישמת נוסחה זו באופן בלתי סביר בעליל.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהיו ו/או שהינם בעלי פוליסת ביטוח מקיף לרכב של מגדל אשר בתקופה של 7 השנים שקדמו להגשת התובענה, שילמו דמי קימום ו/או נגבו מהם דמי קימום.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת הליך בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הורה בית המשפט, ביום 5 בדצמבר 2019, לקבל את עמדת הממונה בשאלות השנויות במחלוקת, בהתייחס לנוסחת הגבייה של דמי הקימום.	כ-346 מיליון ש"ח או לחילופין כ-312 מיליון ש"ח או לחילופין כ-176 מיליון ש"ח.
28	5/2019 מחוזי תל-אביב	מבטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי בפוליסות הכוללות נוסחת השתתפות ברווחים עם נוסחת RM, החברה אינה משלמת את מלוא התשלומים כמתחייב מפוליסת הביטוח ומהוראות הדיון, ובכלל זאת את מלוא חלקם של המבוטחים ברווחים מכוח הפוליסות וכן בטענה להפרת חובות הגילוי והדיווח למבוטחים בקשר לפוליסה וזכויותיהם מכוחה. בבקשה, נסמך התובע על החלטה המאשרת תביעה ייצוגית כנגד חברת ביטוח אחרת לגבי פוליסות שנהוגות באותה חברה בעילות דומות. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.	הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל המבוטחים או שהיו מבוטחים בחברה, ואשר קיבלו תשלומים על פי פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים בהן מופיעה נוסחת RM.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 5 ביולי 2020 הגיש המבקש בקשה להעברת הדיון בתובענה ייצוגית אחרת שהוגשה כנגד החברה, המפורטת בסעיף 30 לטבלה זו להלן, למותב שדן בתובענה זו ולעיכוב הדיון באותה תובענה עד להחלטה בבקשתו ולחילופין לסילוק אותה בקשה בטענה שהיא חוסה תחת חברי הקבוצה שמיצגים בייצוגית זו. כמו כן ביום 12 באוגוסט 2020 הגיש המבקש בקשה לאיחוד הדיון בתובענה זו יחד עם תובענה שהגיש כנגד חברת ביטוח נוספת בטענה כי שתי התובענות עוסקות באותן סוגיות וכי המותב השיפוטי שידון בשתי תובענות אלה יהיה המותב השיפוטי שדן בתביעה הייצוגית שכבר אושרה כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר לטענת המבקש עוסקת גם היא בעילה דומה לתובענה זו. חברות הביטוח, לרבות החברה מתנגדות לבקשה זו, בין היתר, על רקע השוני בין ההליכים והתביעות.	692 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
29	6/2019 מחוזי - תל אביב	צד ג' של מבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה משלמת ריבית על תגמולי ביטוח בחלוף 30 יום מיום מסירת התביעה. מדובר בתביעת המשך לתביעה המפורטת בסעיף 4 לעיל ("התביעה הראשונה"), והיא הוגשה, כטענת המבקש, למען הזהירות בלבד למקרה שביהמ"ש ידחה את בקשתו להרחבת הקבוצה עד למועד מתן פסק הדין שם.	כל מי שקיבל ו/או יקבל, במהלך התקופה שתחילתה ביום 31 באוגוסט 2015 (לאחר מועד החלטת האישור בתובענה הראשונה) ועד למתן פסק הדין בתובענה זו, תגמולי ביטוח ממגדל לביטוח, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 3 בנובמבר 2019 הגישו החברה ויתר המשיבות בקשה לעיכוב הליכים עד למתן החלטה בתביעה הייצוגית הראשונה ביחס להרחבת הקבוצה, כמפורט לעיל. ביום 26 בדצמבר 2019 בית המשפט קבע כי בשלב זה טרם תינתן על ידו החלטה בבקשת העיכוב, ועד למתן החלטה כאמור, לא תגיש החברה תגובה לבקשת האישור. ביום 28 ביולי 2020, לאחר קדם המשפט שיתקיים, הורה בית המשפט, לבקשת המשיבות ובהסכמת המבקשים, על עיכוב הליכים בתיק עד למתן פסק דין בתביעה הראשונה. לתובענה הראשונה, ראה תובענה מס' 4 בסעיף זה לעיל.	90 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
30	6/2019	מבוטחת בפוליסת אבדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפחיתה שלא כדין מתגמולי הביטוח, המשולמים בפוליסות משתתפות ברווחים הכוללות כיסוי למקרה של אובדן כושר עבודה ו/או שחרור מתשלום פרמיה, סכומים בגין "ריבית תעריפית" החל מהתשלום ה-25. תביעה דומה הוגשה גם כנגד חברת ביטוח נוספת.	מבוטחים או שהיו מבוטחים, בפוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים, הכוללות מנגנון להצמדת תגמולי הביטוח ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה-25, אשר החברה שילמה להם תגמולי ביטוח ו/או שחררה נספחי חסכון מתשלום פרמיות, לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתה מן התשואה, החל מהחודש ה-25, ריבית, למעט מבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, אשר בפוליסות על פיהן בוטחו צוין במדויק ובהבלטה מיוחדת בסעיף ההצמדה עצמו שיעור הריבית שתנוכה, ובלבד שאין מופיעות המילים "לפיה חושב סכום הפיצוי החודשי".	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 5 ביולי 2020 הגיש מבקש שהגיש כנגד החברה בקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, המפורטת בסעיף 28 לטבלה זו לעיל, בקשה להעברת הדין בתובענה ייצוגית זו, למותב שדן בתובענה אותה הגיש ולעיכוב הדין בתובענה זו עד להחלטה בבקשתו ולחילופין לסילוק בקשת אישור זו בטענה שהיא חוסה תחת חברי הקבוצה שמיוצגים בבקשת האישור אותה הגיש.	1.5 מיליארד ש"ח.
31	7/2019	מחוזי - תל אביב	צד ג' שנפגע ממבוטח בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה	ביחס לסעדים הכספיים - כל צד שלישי שנפגע ממבוטח בחברה בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר לא שולם לו מלוא שווי החלקים שלא תוקנו, מבלי שמגדל הציגה חו"ד שמאי ערוכה כדין וכן כל מבוטח אשר מגדל הפחיתה לו משווי החלקים שלא תוקנו מבלי שצורפה חו"ד שמאי כאמור, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה או לחילופין 3 שנים.	הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהתאם להמלצת בית המשפט הצדדים בוחנים את האפשרות לפנות להליך גישור.	11.5 מיליון ש"ח.
			עניינה של התובענה בטענה כי כאשר צד ג' בוחר לממש את זכותו ולא לתקן את הרכב הנפגע, החברה מפחיתה באופן שרירותי ואחיד מסכומים שנקבעו בחוות דעת שמאי בגין חלקים שניזוקו באופן המחייב את החלפתם ואשר לא הוחלפו בפועל, שווי ניצולת השרידים, וזאת מבלי להציג חו"ד שמאי נגדית מטעמה ועל אף שאין לשרידים כל ערך.	ביחס להסדרה עתידית - כל מבוטחיה של החברה ו/או צדדים שלישיים המעורבים בתאונה עם מבוטחיה.		

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
32	2/2020	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה העלתה את דמי הניהול למבקש מעבר לשיעור שהוסכם עמו, באופן חד- צדדי, ומבלי שביקשה וקיבלה הסכמה להעלאה זו. בין אם מדובר בתקלה או בשיטת מצליח על החברה להשיב את שיעור דמי הניהול שנגבו ביתר על ידה. במסגרת הבקשה ציין, המבקש, כי בקשה לאישור בגין פרקטיקה זהה תלויה ועומדת כנגד חברת ביטוח אחרת, אשר במסגרתה הוגש לאישור בית הדין הסכם פשרה בו התחייבה אותה חברת ביטוח להשיב את שיעור דמי הניהול של חברי הקבוצה לשיעור שהוסכם עימם במקור וכן להשיב לחברי הקבוצה סך של 67.5% מסך דמי הניהול שנגבו על ידה ביתר.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנתענות הינן: עילות חוזיות של הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובות נאמנות, הטעייה והפרת חובה חקוקה.</p> <p>הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת מלוא הכספים שגבתה מגדל מחברי הקבוצה בגין דמי ניהול שנגבו מעבר לדמי ניהול שצינו במסגרת הפוליסה ו/או בניגוד להוראת הרשות המוסכמת ו/או בניגוד להוראת הדין.</p>	<p>כל לקוחות החברה בפוליסות ביטוח מנהלים, אשר נגבו מהם דמי ניהול בשיעור הגבוה מהשיעור הנקוב בפוליסה ו/או בדף פרטי הביטוח ו/או בניגוד להוראות הממונה על הביטוח במשרד האוצר (או כל רשות מוסכמת רלוונטית אחרת) ו/או בניגוד לחוק חוזה ביטוח (או כל הוראת דין רלוונטית אחרת).</p>	<p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. לא הוערך על ידי ההליך מצוי בבירור הבקשה המבקש. לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>לא הוערך על ידי המבקש.</p>
33	3/2020	מועצה ישראלית לצרכנות נ' החברה	<p>עניינה של התובענה בטענה כי החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה המובטח בנספח המצורף לפוליסה ו/או בהתאמה לו, אשר נמכר לבעלי פוליסת ביטוח מנהלים הונית, ומכוחו ניתן להמיר את סכום הביטוח ההוני בקצבה (גימלא) ששיעורה מובטח לפי מקדם קצבה. המבקשת טוענת, כי החברה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס לחלק קטן מצבירת המבוטח, ואילו ביחס למרבית הכספים היא ממירה על פי מקדם המרה חדש שלא בא זכרו בנספח - מקדם המקצץ את קצבתו של המבוטח.</p> <p>עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב והאמון מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: פיצוי בגובה הפרש בין הקצבה ששולמה בפועל לחברי הקבוצה לבין הקצבה שצריכה היתה להיות משולמת להם אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדיון; להורות למגדל לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.</p> <p>יצוין, כי תביעה זו הוגשה לאחר שתביעה באותו עניין הסתיימה בבקשת הסתלקות של המבקש ובהחלטת בית המשפט ביום 13 במרס 2020 על מחיקת התביעה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית. (ראה סעיף 1.ג. להלן).</p>	<p>כל מי שהתקשר עם החברה בהסכם להבטחת קצבה בנספח לפוליסת ביטוח מנהלים הונית (תהא כותרתו אשר תהא) שקיבל בפועל ו/או עתיד לקבל מהחברה סכום קצבה שחלקה ו/או כולה מחושב לפי מקדם הגבוה מזה הנקוב בנספח (לרבות נגזרותיו של אותו מקדם הנקוב בנספח).</p>	<p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. לא הוערך על ידי ההליך מצוי בבירור הבקשה המבקש. לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>לכל הפחות מיליוני ש"ח.</p>

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
34	3/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב	יורשים של עמיתה הפנסיה נ' מגדל מקפת	עניינה של התובענה בטענה כי מגדל מקפת אינה מיידעת את העמיתים, בעת שהם מגישים בקשה לתשלום פנסיה נכות, כי בהתאם להוראות תקנון קרן הפנסיה, אם יוחמר מצבם הבריאותי למצב סיעודי הם זכאים לתוספת קצבת נכות סיעודית. בכך, לטענת התובעים, פוגעת מגדל מקפת ביכולתם של עמיתי הקרן הזכאים לתוספת הקצבה הסיעודית, לעתור לכך ולעמוד על זכויותיהם המגיעות להם על פי תקנון הקרן.	כל עמיתי מגדל מקפת שפנו בתביעה לתשלום פנסיה נכות ולא יודעו כדין על הזכות לקבלת תוספת קצבה במקרה של סיעוד, בתקופה שהחלה שבע שנים לפני הגשת בקשת האישור, ועד למועד אישור הבקשה.	הוגשה תגובה לבקשת האישור. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	30 מיליון ש"ח.
			עילות התביעה הנתבעות הן, בין היתר, הפרת חובות האמון, הגילוי והיידוע החלות על מקפת כחברה מנהלת של קרן פנסיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת הסכם, תרמית.			
			הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: לחייב את מגדל מקפת ליידע את כלל חברי הקבוצה שפנו אליה בלשון ברורה ופשוטה בדבר זכאותם התקונית לקבלת תוספת קצבה סיעודית במקרה של סיעוד; להעביר את קצבאות הנכות הסיעודית להם היו זכאים חברי קבוצה שנפטרו כבר לידי שאריהם בצירוף ריבית והצמדה כדין; לחייב את מגדל מקפת להוסיף לטפסי התביעה מכאן ואילך סעיף בטופס המבקש התייחסות העמית למצבו הסיעודי; לפצות את כלל חברי הקבוצה בסכום של 15 מיליון ש"ח בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם, הפגיעה באוטונומיה שלהם ובזכותם לחיות בכבוד בשעתם הקשה ביותר.			
35	4/2020 מחוזי - חיפה	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן מהותי ביותר עקב הגבלות התנועה שהוטלו על אזרחי ישראל כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לצניחה דרמטית בהיקף הנסועה של אזרחי ישראל, וזאת החל מיום 8 במרס 2020 ועד להסרה מוחלטת ומלאה של הגבלות התנועה האמורות ("התקופה הקובעת").	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה הקובעת או חלק ממנה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. הבקשה הועברה לדיון בבית המשפט המחוזי בת"א לפני המותב שדן בבקשות המתוארות בפריטים 36-37 להלן. החברה ויתר המשיבות עתרו למחיקת שתיים מתוך שלושת בקשות האישור הנ"ל שהוגשו בקשר לביטוחי הרכב. לתובענות נוספות באותו עניין ו/או בקשר עם טענה להשלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 36-38 בטבלה להלן.	125 מיליון ש"ח.
			עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עוולת הפרת חובה חקוקה ועוולת הרשלנות.			
			הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: השבת הפרמיה העודפת שגבו הנתבעות מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בשימוש ברכב בנסיבות כדוגמת המאורעות נשוא התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.			

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
36	4/2020 מחוזי - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) ומבוטח בפוליסת ביטוח תכולת דירה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש) ופוליסות ביטוח תכולת דירה, וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת באופן משמעותי, כנטען בתובענה, בשל שינוי נסיבות קיצוני שנגרם כתוצאה ממגפת הקורונה, אשר בעקבותיה הוטלו הגבלות תנועה על אזרחי ישראל וכתוצאה מכך פחתו משמעותית עבירות התפוצצות לבתים והיקף הנסועה ברכבים, וזאת החל מיום 19 במרס 2020, המועד בו פורסם על כניסתן לתוקף לראשונה של תקנות לשעת חירום (הגבלת פעילות), תש"פ - 2020. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה, עולת הפרת חובה חקוקה ועולת הרשלנות. הסעדים העיקרי הנתבע הינו סעד כספי להשבת דמי הביטוח שנגבו ביתר כתוצאה מהפחתת הסיכון כנטען בתובענה.	כל מי שהתקשר עם מגדל בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה ושמועד הקובע להגשת התובענה החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל ממגדל החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון כמפורט בתובענה.	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. הדיון בבקשת אישור זו ובשתי בקשות אישור דומות נוספות, אשר הוגשו נגד החברה וחברות ביטוח נוספות בעילת התובענה המפורטת בבקשה זו, המתוארות בפריט 35 לעיל ו-37 להלן ("בקשות דומות"), רוכזו בבית המשפט המחוזי בת"א. כמו כן הוגשה בקשה על ידי המבקשים בבקשות האישור, המפורטות בסעיף 35 לעיל וסעיף 37 להלן בה עתרו למחיקת בקשה זו בכל הנתען בה ביחס לביטוחי הרכב. החברה ויתר המשיבות עתרו למחיקת שתיים מתוך שלושת בקשות האישור הנ"ל שהוגשו בקשר לביטוחי הרכב.	92 מיליון ש"ח
37	4/2020 מחוזי - מחוז מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח רכב (חובה ורכוש) נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, בניגוד, כביכול, לחובתן על פי דין, נמנעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות ביטוח רכב (חובה ורכוש), וזאת על אף שהסיכון אליו חשופות הנתבעות פחת, כנטען בתובענה, באופן דרמטי עקב הגבלות התנועה שהוטלו על אזרחי ישראל כתוצאה מהתפוצצות נגיף הקורונה בישראל אשר הביאו לירידה דרסטית בתאונות הדרכים, וזאת החל מיום 12 במרס 2020. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה ועולת הרשלנות. הסעד העיקרי הנתבע במסגרת התובענה הינו סעד כספי להשבת דמי הביטוח שנגבו ביתר כתוצאה מהפחתת הסיכון כמתואר לעיל והפחתת דמי הביטוח כל עוד יופחת הסיכון הביטוחי של הנתבעות כתוצאה ממגיפת הקורונה.	כל מבוטחי הנתבעות שהחזיקו מיום 12 במרס ועד למועד הגשת התובענה בביטוחי רכב (ביטוח חובה ו/או ביטוח רכוש ובכלל זה מקיף או צד ג') ואשר לא קבלו החזר כספי ו/או הפחתה של דמי הביטוח ביחס לתקופה הרלוונטית בשיערו ובסכום התואם את הפחתת הסיכון הביטוחי.	הבקשה הועברה לדיון בבית המשפט המחוזי בת"א לפני המותב שדן בבקשות שתוארו בפריטים 35-36 לעיל. החברה ויתר המשיבות עתרו למחיקת שתיים מתוך שלושת בקשות האישור הנ"ל שהוגשו בקשר לביטוחי הרכב. לתובענות נוספות באותו עניין ו/או עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 35-36 בטבלה לעיל וכן פריט מס' 38 בטבלה להלן.	106 מיליון ש"ח

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
38	4/2020 מחוזי- חיפה	מבוטח בפוליסת אחריות מעבידים וביטוח צד ג' נ' החברה, חברות ביטוח נוספות	<p>עניינה של התובענה בטענה כי בעקבות החלטות הממשלה לצמצום דרמטי של כלל הפעילות במשק עקב התפרצות מגיפת הקורונה, הסיכון אליו חשופות הנתבעות בביטוחי אחריות מעבידים וביטוח צד ג' שנכללים בפוליסות ביטוח של בתי עסק, פחת באופן מהותי ביותר, בתקופה הקובעת, כהגדרתה להלן, וזאת לאור ירידה במספר העובדים, הספקים והלקוחות שפוקדים את בתי העסק. למרות זאת, ובניגוד, כביכול, לחובת הנתבעות על פי דין, נמנעות הנתבעות מלהפחית את דמי הביטוח בפוליסות האמורות.</p> <p>עילות התביעה העיקריות הנטענות הינן: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, עילות חוזיות של הפרת חובת תום הלב בקיום חוזה ועוולת הרשלנות.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד כספי להשבת הפרמיה העודפת שגבו ועדיין גובות הנתבעות, כנטען בתובענה, מחברי הקבוצה בתקופה הקובעת; צו עשה המורה לנתבעות להתאים את גביית דמי הביטוח לסיכון לו חשופות הנתבעות בפועל בתקופה הקובעת ו/או פס"ד הצהרתי הקובע כי הפחתה מהותית בפעילות בתי עסק בנסיבות כדוגמת המאורעות נשוא התובענה מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.</p>	<p>כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהנתבעות בביטוח עסק הכולל ביטוח אחריות מעבידים ו/או ביטוח צד ג' בתקופה שתחילתה ביום 15 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות שהוטלו על תשובי ישראל עקב וירוס הקורונה (להלן: "התקופה הקובעת").</p>	<p>ביום 13 ביולי 2020 הוגשה בקשה להעברת הדיון בבקשת אישור זו למותב בו מתנהלות יתר בקשות האישור שהוגשו כנגד החברה וחברות ביטוח נוספות בקשר עם עילת התובענה של ירידה בסיכון הביטוחי עקב התפרצות וירוס הקורונה. הבקשה נדחתה.</p> <p>הוגשה תגובה לבקשת האישור. ההליך מצוי בבירור בבקשת אישור התובענה כייצוגית.</p> <p>לתובענות נוספות בעניין דומה בקשר עם השלכות נגיף הקורונה על ירידת הסיכון הביטוחי ראה פריטים מס' 35-37 בטבלה לעיל.</p>	11.5 מיליון ש"ח.
39	4/2020 בית הדין האזורי לעבודה - תל אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה נ' החברה וחברת ביטוח נוספת	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסרבות, כביכול, להאריך את תוקף הכיסוי הביטוחי בפוליסות אובדן כושר עבודה שנרכשו לפני שנת 2017 לגיל הפרישה החדש שנקבע בשינוי התחיקתי בשנת 2004 וכן מסרבות לשלם לאותם מבוטחים תגמולי אובדן כושר עבודה עד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוזה, הפרת חוק חוזה ביטוח, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תם הלב והאמון מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים, הפרת הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תרמית.</p> <p>הסעד העיקרי הינו חיוב הנתבעות להשיב לתובע ולכל חברי הקבוצה תגמולי אובדן כושר עבודה שלא שולמו להם מגיל 65 ועד גיל 67 לשכירים ועד גיל 70 לעצמאים.</p>	<p>כל מי שהתקשר עם הנתבעות בביטוח אובדן כושר עבודה לפני 2017 והמשיבות סיימו את ההתקשרות עימו בהגיעו לגיל 65, ומנעו ממנו הארכת הכיסוי הביטוחי עד גיל 67 למי שהינו שכיר, ועד גיל 70 לעצמאי, בהתאם לגיל הפרישה החדש מ-2004.</p>	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	סכום התביעה המשוער בגין הנזק המיוחס ביחס לכלל הנתבעות עומד על סך של 540 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
40	5/2020 מחוזי - תל אביב	עמית בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות נוספות	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור העמיתים, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה ו/או שהרישום בעניינן שגוי.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת תקנון הקרן, הפרת חובת תום הלב, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), חוק הגנת השכר, פקודת מס הכנסה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, רשלנות, פגיעה באוטונומיה, גזל וחוק הגנת הצרכן.</p> <p>הסעדים העיקריים הינם: להורות לנתבעות להפסיק לאלתר את שלילת הטבת המס הלא חוקית; להורות על השבה ו/או תשלום כמפורט בתובענה, לכל חברי הקבוצה ו/או הציבור; להורות על הנתבעות לעדכן את כל הדוחות השנתיים שבעניינם נעשה סיווג שגוי של הפרשות מכל טעם שהוא.</p>	<p>כלל לקוחותיהם של הנתבעות בעבר ובהווה, אשר הנתבעות ניהלו ו/או מנהלות בעבורם קרן השתלמות ואשר הנתבעות סיווגו את ההפרשות שהועברו בעבורם כחייבות במס בניגוד לדין ו/או שהרישום בעניינם שגוי (בין אם נוכח בגינן מס בפועל ובין אם טרם נוכח).</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. לא ניתן להעריך.</p> <p>בית המשפט הביע את עמדתו, בהחלטתו מיום 29 ביוני 2020, כי האופן בו הוגשה הבקשה, כנגד 14 משיבות שונות ו-34 מבקשים שונים עם טענות עובדתיות שונות, הכורך את עניינם של כל המשיבות יחד בדיון אחד נראה על פניו כאינו סביר ויעיל. בהתאם נדרשים המבקשים להגיש את עמדתם לגבי אופן ניהול ההליך בשים לב לאמור בהחלטה.</p>	לא ניתן להעריך.
41	5/2020 בית הדין האזורי לעבודה, תל-אביב	מבוטח בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי מגדל, כביכול, ניתנה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים, כביכול, לרכישה מתוך הפקדות המעביד, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו מיום 1 באוגוסט 1999 ועד ליום 31 בדצמבר 2013 (להלן: "התקופה הרלוונטית").</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה (תקנות מס הכנסה) ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם צווי עשה, אשר יורו למגדל להעביר את הכספים שנגבו ביתר לתוך חשבון החסכון של חברי הקבוצה המנוהל בקופת/ות הביטוח שעל שמם המנוהלים עד ידה, או לחשבון הבנק של חברי הקבוצה או יורשיהם, בצירוף התשואה שנצברה בקופה ממועד הפקדתו של כל תשלום יתר ועד למועד השבתם וכן להפסיק את הגבייה מכאן אילך מעבר לקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה").</p>	<p>כל מבוטחי המשיבה, אשר קופת הביטוח שלהם נפתחה בתקופה הרלוונטית, ואשר נוכח על ידי מגדל לטובת כיסוי ביטוחי סכום בשיעור העולה על 10% מסכום הפקדותיו של חלק המעביד מאותן הפקדות, החל משבע השנים שקדמו ליום הגשת בקשה זו ועד ליום בו תפסיק מגדל את הניכויים הפסולים או עד ליום אישורה של התביעה כייצוגית, המוקדם מבין השניים. כל זאת, למעט מבוטחים כאמור אשר בקשו כי תחול עליהם הוראת תקנה 45 לתקנות מס הכנסה.</p>	<p>טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. לא ניתן להעריך.</p>	לא ניתן להעריך.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
42	06/20 מחוזי- מחוז מרכז	עמית הפנסיה נ' החברה ומגדל מקפת	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי בהסכמי הלוואה צמודי מדד הנתבעות כביכול אמצו פרקטיקה פסולה המהווה כביכול תנאי מקפח בחוזה, לנוכח מנגנון הצמדה חד כיווני - לפיו בעת ירידת מדד המחירים לצרכן בעת התשלום בפועל על חשבון הלוואה (להלן: "המדד החדש") לעומת המדד הידוע במועד מתן הלוואה (להלן: "מדד הבסיס"), לא מזוכה העמית בהפרש, זאת להבדיל מהמצב ההפוך (בו המדד החדש עלה ביחס למדד הבסיס), שבו מוגדל התשלום בפועל בשיעור שבו עלה המדד החדש לעומת המדד הבסיס.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, תנאי מקפח בחוזה אחיד בהתאם לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הינם: צו הצהרתי, לפיו פעולת הנתבעות במסגרת הסכמי הלוואות הצמודות למדד, כמתואר לעיל, הינה בניגוד לדין, צו עשה, אשר יורה לנתבעות לקבוע מנגנון הצמדה דו כיווני ולאפשר ללווים ליהנות מירידת המדד החדש לעומת מדד הבסיס בהלוואות צמודות מדד וכן לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם.</p> <p>על פי הנטען בבקשת האישור, עומדות ותלויות כנגד שתי חברות ביטוח נוספות בקשות אישור המעוררות שאלות משותפות של עובדה ומשפט כמפורט בבקשת האישור.</p>	<p>כל לקוחות הנתבעות אשר נטלו הלוואות צמודות מדד מכל סוג, בהן נקבע תנאי מקפח ולפיו ירידת המדד לעומד מדד הבסיס לא תזכה את הלקוח.</p>	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	מעל 3 מיליון ש"ח.
43	07/20 מחוזי- מחוז מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות ואובדן כושר עבודה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי במקרים של פוליסות ביטוח בהן נקבע כי אירוע/ פגיעה/ מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מכוסים על פי הפוליסה (להלן: "החרגה"). גבו הנתבעות פרמיות שלא כדין משום שלא הפחיתו את הפרמיות בגין אותן פוליסות בהתאם להפחתת הסיכון הנובעת מההחרגה.</p> <p>עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרה של חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000, חוסר תום לב, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, עולת הרשלנות ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים המבוקשים הם השבת הפרמיות העודפות שנגבו לפי הנטען וכן צו עשה המורה לנתבעות לתקן את דרכן ולהפחית את הפרמיה מקום בו קיימת החרגה.</p>	<p>כל מי שבוטח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסות ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כיסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה.</p>	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור.	228 מיליון ש"ח.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
44	09/20	בקרן עמית הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות נוספות	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי הנתבעות גבו את דמי הניהול המקסימליים המותרים עפ"י דין ביחס להפקדות שהועברו לקרן המשלימה ו/או גבו דמי ניהול גבוהים מאלו שסוכמו ביחס להפקדות בקרן המשלימה, וזאת מבלי שניתנה הסכמה או יידוע של התובע והעמיתים בקרן בדבר שיעור דמי הניהול המקסימליים הנגבים בקרן הפנסיה המשלימה שנפתחה.</p> <p>עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה (הפרת תקנון הקרן והוראות של הממונה), הפרת חובות האמון המוגברות החלות על קרן הפנסיה, ביניהם הפרת חובת תום הלב וחובת הגילוי והיידוע, הפרת חובת הנאמנות ועשיית עושר ולא במשפט.</p> <p>הסעדים העיקריים הינם ביחס לתקופה החל מיוני 2018 ועד למתן פסק הדין, וכוללים השבת דמי הניהול שנגבו ביתר ופיצוי ו/או השבה בגובה הפסד התשואה שנגרמה לעמיתים כתוצאה מגביית היתר של דמי הניהול.</p>	<p>כל עמיתי קרן הפנסיה המקיפה של מגדל מקפת אשר נפתחה עבורם קרן פנסיה כללית לאחר שחצו את תקרת ההפקדות הסטטוטוריות בקרן הפנסיה המקיפה ו/או הכללית או מכל סיבה אחרת, ואשר חוייבו בניגוד לתקנון קרן הפנסיה ובניגוד להנחיות הממונה, וזאת ללא קבלת הודעה ו/או הסכמה מטעם עמיתיהן, בדמי ניהול אשר עולים על דמי הניהול אשר נגבו ועליהם הוסכם בקרן הפנסיה המקיפה ו/או הכללית וזאת החל מכניסתו של תקנון הפנסיה העדכני לתוקף ולכל הפחות החל מיוני 2018 ועד למתן פסק דין סופי בתובענה.</p>	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. לא הוערך.	
45	11/20	צד ג' אשר רכבו נפגע בתאונה מרכב שמבוסס על ידי החברה נ' החברה	<p>עניינה של בקשת האישור בטענה כי החברה פועלת באופן שיטתי ומכוון בניגוד להוראות הדין כאשר היא מחשבת את שווים של חלקי חילוף שנדרשת החלפתם במהלך ביצוע תיקונים לפי מחירי חלקי חילוף ביבוא מקביל, אשר לטענת התובע אינם ניתנים להשגה בזמנים הרלוונטיים, תחת מחירי חלקי חילוף המופיעים במחירי היבואנים הרשמיים.</p> <p>עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חוזה הביטוח וחובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט ועוולת הרשלנות.</p> <p>הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד כספי הכולל פיצוי של כלל חברי הקבוצה בגובה הפרש שבין מחירי חלקי חילוף הקיימים במלאי בשוק המקומי לבין מחירון חלפים שאינם ברי השגה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק וכן סעד הצהרתי לפיו החברה פעלה בניגוד לדין בפועלה כמתואר בדיווח זה לעיל וכי בית המשפט יורה לה להימנע בעתיד מחישוב גובה הפיצוי לפי מחירי חלקי חילוף שאינם זמינים במלאי בשוק המקומי.</p>	<p>כל זכאי לפיצוי מן המשיבה (מבוטח, מוטב או צד שלישי) אשר הגיש תביעה בגין נזק שנגרם לרכבו אולם קיבל פיצוי חסר אשר חושב לפי מחירי חלקי חילוף שאינם ברי השגה מיידית, תחת מחירי אותם חלקי חילוף הזמינים במלאי בשוק המקומי.</p>	טרם הוגשה תגובה לבקשת האישור. 1.5 מיליון ש"ח.	

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	7/2017	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לפיה החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה הנקוב בנספח המצורף לפוליסת ביטוח מנהלים הונית ו/או בהתאמה לו. נטען כי החברה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס להפרשות המעביד לתגמולים, ואילו ביחס ליתר הכספים שבפוליסה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם קצבה נחות.	לא הוערך על ידי התובע.	ביום 31 באוקטובר 2019 הגיש המבקש בקשה להסתלקות חד צדדית מבקשת האישור, תוך שנטען בבקשה כי באי כוח המבקש מחפשים תובע חלופי להגשת התובענה מחדש. החברה הגישה את התנגדותה לבקשת ההסתלקות ובקשה כי תינתן בבקשה החלטה לגופה לאור השלב המתקדם בו הוגשה הבקשה.
			הסעדים המבוקשים הינם: (א) להורות לחברה לשלם לכל עמית החבר בקבוצה, אשר קיבל קצבה שחושבה או שחלקה חושב לפי מקדמים גבוהים מאלו המפורטים בנספח ו/או מן המקדמים הנגזרים מאלה הנקובים בנספח, פיצוי בגובה ההפרש בין הקיצבה ששולמה לו בפועל לבין הקיצבה שצריכה הייתה להיות משולמת לו אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדין. (ב) לצוות על החברה לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.	ביום 13 במרס 2020 ניתן פסק הדין המאשר את בקשת הסתלקות של התובע, ובכך הביא לסיימה של בקשת האישור, תוך שהוא מחייב את המבקש בהוצאות לטובת החברה.	
2	12/2018	עמותה חברה הוגנת נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מחזיקות בכספים שלא כדין כתוצאה מכך שהן משלמות למבוטחים תגמולי ביטוח או החזרי פרמיה באמצעות המחאות שלא נפדו שתוקפן היה מוגבל בזמן. לפי הטענה הנתבעות נדרשות לשלם את הכספים למבוטחים בהתאם לאמצעי התשלום שפרטיו מצויים בידן ובעתיד לשלם את הכספים באופן בו משולמת הפרמיה. עוד נטען, כי ככל שלא ניתן לאתר מי מחברי הקבוצה יש לחייב את הנתבעת להעביר את הכספים לאפוסטרופוס הכללי.	התובעת ציינה בתובענה כי אין באפשרותה להעריך כעת את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה, אולם ציינה כי היא מעריכה שמדובר במיליוני שקלים ומעל 2.5 מיליון ש"ח.	ביום 10 באפריל 2019 הגישה החברה בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 18 ביוני 2019 הבקשה תידון במסגרת ההחלטה בבקשת האישור. ביום 16 בספטמבר 2019 הגישה החברה תשובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. במסגרת הליך בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית המליץ בית המשפט למבקשת, בקדם משפט שהתקיים ביום 9 בדצמבר 2019, להסתלק מהבקשה והורה למבקשת להודיע אם היא עומדת על המשך ניהול התיק. בהתאם, ביום 8 במרס 2020 הגישה המבקשת בקשת הסתלקות מבקשת האישור, ללא צו להוצאות. ביום 17 במרס 2020 השיבה החברה לבית המשפט, כי היא מסכימה להסתלקות ועתרה לפסיקת הוצאות.
					ביום 1 באפריל 2020 ניתן פסק דין המקבל את בקשת הסתלקות ובכך בקשת האישור באה על סיימה.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח (המשך)

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
3	1/2016 מחוזי - מרכז	עמית הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	העלאת דמי ניהול לעמיתים מבלי שנשלחה אליהם הודעה, מראש או בדיעבד, על אותה העלאה ואגב כך הפרה של חובת הנאמנות והזהירות, הפרה של חובת הגילוי והדיווח על פי דין. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 16623-04-12 לוי נגד פסגות. הסעדים המבוקשים הינם: פיצוי ו/או השבה בגובה דמי הניהול שנגבו ביתר, פיצוי בגובה סכום הפסד התשואה של דמי ניהול ששולמו ביתר וסעד כספי של פגיעה באוטונומיה; סעד הצהרתי לפי הפער בין דמי הניהול ששולמו לאחר ההעלאה ללא הודעה לבין דמי הניהול שהיו משולמים אלמלא ההעלאה הם חלק מנכסי העמית וכי הקרן הפרה את הוראות הדין ולחילופין כל סעד אחר שיימצא ביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.	לא הוערך על ידי התובע.	ביום 7 באפריל 2019 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה. הכולל תשלום הטבה לעמיתים מתוך סכום הטבה כולל שנקבע בהסכם. ביום 12 ביוני 2019 הורה בית המשפט לתקן את הסדר הפשרה בעניינים מסוימים ולהגיש הסדר מתוקן. ביום 30 ביולי 2020 הוגש הסדר פשרה מתוקן בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 17 במרס 2020 ולאחר שמונה מומחה מטעם בית המשפט.
4	1/2019 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	עניינה של התובענה בטענות כי הנתבעות שלא כדיון, משיבות את החלק היחסי של דמי הביטוח בגין פוליסות רכב ודירה שבוטלו, באיחור של למעלה מ-14 יום ונמנעות שלא כדיון מהוספת ריבית צמודה בעת איחור בהשבת דמי ביטוח. כן נטען כי מגדל ונתבעת נוספת נמנעות גם מהשבה מלאה של הצמדה למדד.	כ-4 מיליון ש"ח.	ביום 2 באוגוסט 2020, ניתן פסק דין, המאשר את הסדר הפשרה המתוקן ונותן לו תוקף של פסק דין. הסדר הפשרה, כאמור לעיל, כולל הליך יישום של אופן תשלום ההטבות לעמיתים. ראה גם תובענות מס' 5 ו-11 בסעיף ב' לבאור זה לעיל.
5	5/2019 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת אובדן כושר עבודה נ' החברה	עניינה של התובענה בטענה, כי החברה מסרבת להכיר באובדן כושר עבודה הנובע מניתוח מניעתי ו/או הצורך בו כמקרה ביטוח על פי הפוליסה, הכולל דרישה של מחלה או קרות תאונה.	כ-566 ש"ח.	ביום 3 באוגוסט 2020 התקיים קדם משפט אשר בסופו התבקשה המבקשת למסור את עמדתה ביחס להסתלקות מהתובענה. ביום 28 באוקטובר הגישו הצדדים הסדר הסתלקות מוסכם, אשר אושר על ידי בית המשפט כבר באותו היום. בכך התובענה ובקשת האישור באו לסיומן.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. הליכים משפטיים אחרים

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	10/2018 מחוזי ת"א	דירות בע"מ נ' החברה מגדל קרנות פנסיה וקופות גמל מגדל אחזקות נדל"ן ופל-בית המגן בע"מ	טענה לאי עמידה בהתחייבות חוזית וגרימת נזקים לתובעת בקניון הזהב בראשון לציון אשר בו מחזיקות החברה ומגדל מקפת בשיעור של 75% בשותפות עם דירות יוקרה המחזיקים 25% ומעניקים שירותי ניהול בקשר סיכול פרויקט "גולדן מרקט" בקניון. קדמה לתביעה זו תביעה שהוגשה ע"י דירות יוקרה לצווים הצהרתיים בקשר לשוק האוכל אשר בסופה בית המשפט נתן החלטה ביום 3 במאי 2018 על מחיקה וחייב הוצאות המבקשת בסך 7,500 ש"ח.	800 מיליון ש"ח.	הוגש כתב הגנה ביום 29 בינואר 2019. הצדדים מצויים בהליכים המקדמיים בתיק. ביום 27 בנובמבר 2019 הגישה החברה תביעה כספית נגד התובעת דירות יוקרה בסך של כ-60 מיליון ש"ח. לשיטת החברה, דירות יוקרה הפרה את התחייבויותיה מכח מערכת ההסכמית שבין הצדדים, עת לא מימשה את מלוא הזכויות המוגדלות שאושרו לה, וממילא לא הקימה, בנתה והשכירה את קומה מינוס 1 בקניון כקומת מסחר טיפוסית, על פי היתר הבנייה שאושר עוד בשנת 2015, עד שזה פקע. בהתאם, לטענת מגדל, כספי השקעה שאמורים היו להיות מושקעים על ידי מגדל בקניון - לא הושקעו והתשואה בגינם, העולה כדי סכום התביעה, לא הונבה. בטענה כי התובעת הפרה את התחייבויותיה באופן שבו ניהלה פרויקט גולדן מרקט בקניון ובכל גרמה להפסד תשואה. כמו כן, החברה הגישה בקשה לאיחוד הדיון עם התובענה שתלויה ועומדת נגד החברה. בהתאם להמלצת בית המשפט בקדם המשפט שהתקיים ביום 6 ביולי 2020 הצדדים הסכימו לפנות להליך גישור, אשר מתנהל בימים אלו.

ה. הליכים משפטיים אחרים שהסתיימו בתקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	1/2018 מחוזי - מרכז	התעשייה האווירית לישראל בע"מ נ' פלתורס סוכנויות ביטוח בע"מ (חברה נינה של החברה, "פלתורס") וכנגד נתבעות נוספות	תביעה לתשלום יתרת תגמולי הביטוח בקשר עם אובדנו המוחלט של הלוויין "עמוס 6" (להלן: "הלוויין") בתוספת ריבית מרבית לפי סעיף 28א לחוק חוזה הביטוח (להלן: "הריבית"). על פי הנתען בתובענה, המבטחים בפוליסת טרום השיגור של הלוויין (הנתבעים אף הם בתביעה) חבים כלפי התעשייה האווירית לישראל במלוא יתרת תגמולי הביטוח שטרם שולמו על ידיהם בתוספת הריבית. עוד נטען בתובענה, כי פלתורס וחברת Marsh Ltd. (להלן: "מארש"), אשר על פי הנתען בתובענה שימשו בהתאמה, כסוכן ביטוח וכברוקר בקשר עם פוליסת טרום השיגור כאמור, הפרו את חובותיהן כלפי התעשייה האווירית וחבות אף הן במלוא יתרת תגמולי הביטוח, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים. עיקר עילות התביעה הנטענות כלפי פלתורס במסגרת התובענה הן: הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובות סוכן ביטוח והתרשלות. בעקבות הסכם פשרה שנחתם בין תע"א לבין פלתורס והמבטחים (להלן: "הסכם הפשרה"), ביום 11 בדצמבר 2019 הגישה תע"א תביעה מתוקנת כנגד מארש בלבד לתשלום ההפרש בין תגמולי הביטוח להם הייתה זכאית תע"א לבין סכום הפשרה ששולם ("התביעה המתוקנת"). ביום 23 בפברואר 2020 הגישה מארש הודעת צד שלישי כנגד המבטחים ופלתורס. לטענת מארש, המבטחים חבים בתשלום מלוא תגמולי הביטוח, שכן הניסוי שגרם לאבן הלוויין לא היה בגדר החמרה מהותית בסיכון שהצדיק תשלום פרמיה נוספת; ולחלופין - פלתורס אחראית לתשלום בשל הפרת חובותיה כסוכנת הביטוח של תע"א ובשל ההסכם בין מארש לבין פלתורס לפיו פלתורס אחראית לייעוץ לתע"א.	סכום התביעה (כולל הריבית) הועמד על סך של כ-303 מיליון ש"ח. יחד עם זאת, על פי המצוין בתובענה, על המבטחים לשלם לתעשייה האווירית סכום נוסף של 21 מיליון דולר, בתמורה להגשת התובענה נגד כלל הצדדים המעורבים (לרבות פלתורס ומארש).	ביום 26 בספטמבר 2019 חתמו חלק מהצדדים להליך, התעשייה האווירית המבטחים ופלתורס, ללא מארש, על הסכם פשרה. הסכם הפשרה אושר וניתן לו תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט. כמו כן, במועד זה חתמו התעשייה האווירית ופלתורס על הסכם לפיו יהיה על התעשייה האווירית לשפות את פלתורס בגין הוצאות משפט ככל שמארש תמשיך בהליכי הודעה לצד שלישי נגד פלתורס. בעקבות חתימת הסכם הפשרה, הגישו פלתורס והמבטחים בקשות לסילוק על הסף של הודעת צד ג' שמארש הגישה כנגדם. בקשות הסילוק טרם הוכרעו. ביום 5 ביולי 2020 נעתר בית משפט לבקשה לסילוק על הסף שהוגשה על ידי פלתורס והמבטחים. ביום 2 בספטמבר 2020 הודיעה מארש לבית המשפט כי אין בכוונתה לערער על ההחלטה לסילוק על הסף כאמור. בזה תם ההליך כנגד פלתורס.
2	06/20 בג"צ	מבוטחות בביטוח חיים נ' מגדל ביטוח וחברות ביטוח נוספות, ביה"ד הארצי לעבודה, ביה"ד האזורי לעבודה בירושלים, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.	עילת התביעה בגינה הוגשה בקשת האישור אשר נדחתה ועליה נסובה העתירה היא הענקת גמלה חודשית לנשים בהגיען לגיל פרישה בסכום נמוך מהגמלה החודשית לגברים בעלי נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. זאת, כאשר הפרמיה הנגבית מנשים בגין ביטוח ריסק מוות הינה בשיעור זהה לזאת שנגבית מגברים למרות ששיעורי התמותה של נשים נמוכים יותר. במסגרת הסעדים התבקש סעד הצהרתי של ביה"מ" כי ההפליה האמורה הינה פסולה וכי תינתן למבוטחות הזכות לבחור בין החלופות הבאות: (א) השוואת מקדמי הגמלה לאלו הנהוגים לגברים. (ב) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה.	מתן צו על תנאי לבית המשפט העליון, בשבתו כבג"צ, כנגד בית הדין הארצי לעבודה, בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, מדינת ישראל - רשות שוק ההון ביטוח וחסכון וכן כנגד הנתבעות, במסגרתה עותרים המבקשים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבים לנמק מדוע אין להורות על ביטול פסק הדין והשבה על כנה של החלטת האישור.	ביום 17 באוגוסט 2014 אישר בית הדין האזורי לעבודה את התובענה כייצוגית. ביום 2 בדצמבר 2014 הוגשה על ידי מגדל ביטוח ויתר הנתבעות בקשת רשות ערעור על החלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר נעתר לבקשה. ביום 3 בדצמבר 2019 ניתן פסק דין על ידי בית הדין הארצי לעבודה, אשר קיבל את הערעור על החלטת בית הדין האזורי לעבודה, ובכך ביטל את החלטתו ודחה את בקשת האישור. ביום 27 במאי 2020 הגישו המבקשים עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ כנגד פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה וביום 10 ביוני 2020 דחה בית משפט העליון את העתירה על הסף. ביום 13 ביולי 2020 הוגשה בקשה לדיון נוסף בהחלטת בג"צ לדחיית העתירה. ביום 24 בנובמבר 2020 דחה בית המשפט העליון על הסף את הבקשה לדיון נוסף. בכך תם ההליך.

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

1. סיכום נתוני תביעות משפטיות

(1) להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות⁽²⁾	4	1,693,532
צוין סכום המתייחס לקבוצה	3	1,468,532
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	225,000
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות⁽²⁾	41	9,259,897
צוין סכום המתייחס לקבוצה ⁽³⁾	23	5,087,897
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	5	4,172,000
לא צוין סכום התביעה	13	-
תביעות מהותיות אחרות	1	800,000
צוין סכום המתייחס לקבוצה	1	800,000

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.

(2) מקום בו צוין סכום המתייחס לקבוצה, הובא בחשבון הסכום המתייחס לקבוצה ולא הסכום המתייחס לכלל הנתבעות.

(3) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק וניתנה הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח (תביעה מס' 14 בסעיף ב' לעיל).

(2) סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף 1 לעיל מסתכם בכ-153 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-149 מיליון ש"ח).

(3) סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט בסעיף ז' להלן, הינן כ-186 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-178 מיליון ש"ח).

באור 8 - התחייבויות תלויות (המשך)

ז. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים ואחרים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

(1) בחודש יולי 2017 קיבלה החברה הודעה מחברה מנהלת שאיננה בבעלות החברה (להלן: "הנתבעת"), אודות כתב תביעה שהוגש בחודש אוקטובר 2016 נגד הנתבעת לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בת"צ 35374-10-16 ע"י בניו של מנחם שהינם מוטבים של המנוח בקופת גמל שמנוהלת ע"י הנתבעת (להלן: "התובעים"). יחד עם התובענה הוגשה נגד הנתבעת בקשה לאישור התובענה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות. בהודעה הנ"ל ציינה הנתבעת כי עניינה של התובענה הוא בביטוח חיים קבוצתי אשר רכשה הנתבעת (וקודמותיה) עבור עמיתיה. עוד ציינה הנתבעת בהודעה הנ"ל, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, בין השאר, כי הנתבעת (וקודמותיה), הפרה את חובותיה על-פי דין, ונמנעה משלוח הודעות למוטביו או ליורשיו של עמית שנפטר אודות קיומה של פוליסת ביטוח חיים וזכאותו לקבלת תגמולים מכח אותה פוליסה, כך שבסופו של יום חלה התיישנות על התביעה הביטוחית. בנוסף, מציינת הנתבעת, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, כי היה על הנתבעת לפעול באופן אקטיבי לצורך קבלת כספי ביטוח החיים, להתריע בפני המוטבים או היורשים כי קיימת תקופת התיישנות מקוצרת על-פי הדין לצורך הגשת תביעה ביטוחית, ואף להגיש תביעה על-מנת לקבל את תגמולי הביטוח עבור אותם מוטבים/יורשים, אשר יחזקו בחשבון העמית, כמו כן, טענה הנתבעת בהודעה הנ"ל כי היא אינה מרוויחה מקיומה של פוליסת ביטוח חיים קבוצתי לעמיתיה, וכי תשלומי הפרמיה שמשלמים העמיתים מועברים לחברת הביטוח במלואם; ועל-כן הגורם היחיד שהתעשר, לטענתה, כתוצאה מאי תשלום תגמולי ביטוח של פוליסת ביטוח חיים למוטבי או יורשי העמית (ככל שהיו מקרים כאלה) היא החברה המבטחת (ובין היתר החברה). כן הנתבעת ציינה בהודעתה, כי היא שומרת על טענותיה וזכויותיה כלפי החברה ככל שהתביעה תתקבל (להלן: "ההודעה").

במהלך השנים בהן ביטחה החברה את חברי קופת הגמל של הנתבעת, שילמה החברה תגמולי ביטוח ישירות לנתבעת בגין כל המבוטחים אשר נפטרו ובגינם הוגשה תביעה על ידי הנתבעת. מאחר והנתבעת היתה בעלת הפוליסה אין באפשרות החברה להעריך האם יש מבוטחים נוספים אשר יתכן והיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח טרם חלוף תקופת ההתיישנות. עד למועד פרסום דוח זה לא הוגשה דרישת תשלום כלשהי כנגד החברה בקשר עם הנטען בהודעה.

(2) לענין שומות המס לשנים 2011 ו-2012 בסוגיית החבות במס רווח בגין דיבידנד מחברות מוחזקות ששורשר למגדל אחזקות, אימץ בית המשפט המחוזי בפסק דינו את עמדת רשות המסים. החברה שילמה את חבות המס הנגזרת. על פסיקה זו הגישה החברה במהלך חודש דצמבר 2019 ערעור לבית המשפט העליון.

לענין שומות מס לשנים 2013-2015 בגין אותה סוגיה הגישה החברה במהלך חודש פברואר 2020 ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

לפרטים נוספים ראה באור 2.ד.21 לדוחות השנתיים.

(3) החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-142 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-125 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיף 4.ז ו-5.ז לבאור זה.

(4) הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהלים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכול יש להם השפעה על זכויות מבוטחים/ים ו/או עמיתים/ים ויכול יש בהם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

ז. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

5) קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיכום לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. יצוין, כי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 ("תקנות התשלומים"), אשר נכנסו לתוקף בהדרגה החל מיום 1 פברואר 2016 נועדו להקל על מורכבות זו, באמצעות הסדרה של זרימת מידע ממוכנת בין כלל הגורמים המעורבים לעניין אופן ביצוע ההפקדות ושיכום למרכיבי חשבון קופת הגמל, לרבות לעניין המיסוי. יחד עם זאת, יישומן של תקנות התשלומים הינו הליך מורכב אשר יש בו, בטווח הקצר, כדי ליצור קשיים תפעוליים, לרבות הגדלת הוצאות התפעול והמיכון עקב כך.

בהקשר זה יצוין, כי ביום 23 במאי 2019 התקבל בחברה דוח ביקורת מטעם הממונה בנושא תשלומים לקופת גמל, זאת בהמשך לביקורת שבוצעה על ידו בחברה בתקופה שבין יולי 2017 ליולי 2018. הדוח עוסק במספר ליקויים הנוגעים בעיקרם לאופן יישומן של תקנות התשלומים ואופן קליטת הכספים בפוליסות ביטוח מנהלים במערכות החברה. החברה העבירה לממונה תכנית עבודה לתיקון הליקויים שהוצגו בדוח ומיישמת את האמור בתכנית זו.

עוד יצוין, כי מוצרי הקבוצה אשר מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, יעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 3.6 א לדוחות השנתיים.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיון

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

1. עדכון פרמיית אי נזילות

ביום 7 ביוני 2020, פרסם הממונה תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות (להלן - "התיקון"). ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובעות, כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון, המשמשת בחישוב בדיקת נאותות העתודה, פרמיית אי נזילות בשיעורים שונים. את פרמיית אי הנזילות ניתן להוסיף הן לעניין הנחת תשואה והן לעניין הנחת ריבית היוון, לפי העניין. התיקון עדכן את שיעור פרמיית אי הנזילות, עבור פוליסות ביטוח סיעודי פרט (ראה השפעת העדכון על הקטנת העתודות בסעיף 2.2 (ב) להלן) וביטוחי רכב חובה וחבויות, (ראה השפעת העידכון על הקטנת העתודות בסעיף 2.2 (ג) להלן) והעמידו על 80% במקום 50% שהיה עד כה. התיקון נכנס לתוקף החל מיום 30 ביוני 2020 ויישמו לראשונה בוצע בדרך של שינוי אומדן חשבונאי בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 8.

2. שינויים בעתודה המשלימה לגמלאות ובעתודה בגין בחינת נאותות העתודות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
	2019	2020	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
מליוני ש"ח				
884	655	18	656	229
580	250	(16)	565	16
1,464	905	2	1,221	245
(46)	(14)	-	(14)	-
96	-	-	96	-
1,514	891	2	1,303	245
-	-	-	-	-
1,514	891	2	1,303	245
667	347	96	347	(151)
22	8	(10)	22	(56)
2,203	1,246	88	1,672	38
1,450	820	58	1,100	25

ביטוח חיים (א)

שינוי בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות הגדלת העתודות לגמלה בעקבות שינוי צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K)
 סך הגידול בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית
 שינוי בהנחות הגמלה
 עדכון שיעורי תוחלת החיים
 סך הכל השפעה על עתודה משלימה לגמלאות
 גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT)
 סך הכל ביטוח חיים
 ביטוח בריאות (ב) - גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות (LAT)
 ביטוח כללי (ג) - גידול (קיטון) בהתחייבויות הביטוחיות
 סך הכל לפני מס
 סך הכל לאחר מס

* יישום למפרע, ראה באור 3.א.

(א) ביטוח חיים

1) השפעת השינויים בעקום הריבית

בשנים האחרונות נצפו תופעות שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות, בכללן עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית ובשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לעלייה בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיבצר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

- א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)
 2. השפעת השינויים על העתודה המשלימה לגמלאות ועל בחינת נאותות העתודות: (המשך)
 (א) ביטוח חיים (המשך)

1) השפעת השינויים בעקום הריבית (המשך)

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K"). פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות הממונה שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה.

נכון לימים 30 בספטמבר 2020, 31 בדצמבר 2019 ו-30 בספטמבר 2019 ערך ה-K שהחברה משתמשת בו עבור פוליסות משתתפות ברווחים עומד על 0.69%. העתודה המשלימה לגמלה בגין פוליסות מבטיחות תשואה עומדת על סכומה המלא (ערך ה-K שהחברה השתמשה בו עבור פוליסות מבטיחות תשואה לימים 30 בספטמבר 2020, 31 בדצמבר 2019 ו-30 בספטמבר 2019 הינו 0.00%).

השינוי בשיעור ה-K של פוליסות משתתפות ברווחים נובע משינוי תחזית הרווחים הנגזרת משינוי שעורי הריבית חסרת הסיכון.

בעקבות השינויים בעקום הריבית שאירעו בתקופת הדוח, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה לרבות השפעת הריבית על נכסי מקבלי הקצבאות ודמי הניהול הנגזרים מהם.

שינויים בעקום הריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 גרמו להגדלת ההפרשה בגין העתודה המשלימה לגמלאות בסך של כ-245 מיליון ש"ח לפני מס.

- 2) לגבי יישום למפרע של חוזר ביטוח 2020-1-5 "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - בדיקת נאותות העתודה (LAT)", להלן "חוזר ה-LAT" ראה באור 3.א.

(ב) ביטוח בריאות

החברה עורכת מדי תקופה בדיקה לגבי נאותות ההתחייבויות (LAT) בהתאם לחוזר ה-LAT. בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020, קטנה ההפרשה ל-LAT ביטוח סיעודי בסך של כ-151 מיליון ש"ח לפני מס, הירידה הושפעה בעיקר מהסיבות הבאות: מיישום הוראות הממונה לעניין פרמיית אי נזילות כאמור בסעיף 1.א לעיל בסך של כ-188 מיליון ש"ח ומייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בסך של כ-256 מיליון ש"ח (ראה באור 3.א). ירידה זו קוזזה בחלקה עקב השפעת ירידת עקום הריבית בסך של כ-294 מיליון ש"ח הכולל את השפעת העדכון השוטף של פרמיית אי נזילות.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 ההפרשה בגין נאותות העתודה (LAT) של ביטוח סיעודי גדלה בסך של כ-96 מיליון ש"ח לפני מס בעיקר עקב השפעת ירידת עקום הריבית הכולל את השפעת עדכון פרמיית אי נזילות.

שינויים בעקום הריבית בתקופה של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 גרמו להגדלת ההפרשה בגין נאותות העתודה בסכום של כ-347 מיליון ש"ח לפני מס.

(ג) ביטוח כללי

1) החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המפורטים בבאור 36 לדוחות הכספיים לשנת 2019. בעקבות בחינה זו מצאה החברה כי נדרש להשלים עתודות על פי עקרונות הנוהג המיטבי בענפים חבות מעבידים וחבות צד ג'. כחלק מההערכה לפי הנוהג המיטבי החברה מהונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שערך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020, קטנה ההפרשה להתחייבויות בביטוח כללי בסך של כ-56 מיליון ש"ח לפני מס וכ-10 מיליון ש"ח לפני מס בהתאמה.

השינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר והבינוני בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-21 מיליון ש"ח לפני מס ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-7 מיליון ש"ח לפני מס.

עדכון חד פעמי בשיעור פרמיית אי נזילות, כאמור בסעיף 1 לעיל, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, הביא להקטנת ההתחייבויות בביטוחי החבויות, בסך של כ-11 מיליון ש"ח לפני מס.

עדכון ייחוס חלק מעודף השווי ההוגן של הנכסים מעל ערכם בספרים בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020, הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-24 מיליון ש"ח לפני מס ובתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 הביא להקטנת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ-3 מיליון ש"ח לפני מס.

באור 9 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

2. השפעת השינויים על העתודה המשלימה לגמלאות ועל בחינת נאותות העתודות: (המשך)

(ג) ביטוח כללי (המשך)

(2) ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

בהמשך לאמור בבאור 3.6.3.ג(5) לדוחות השנתיים, בחודש אוגוסט 2019 קבע בית המשפט העליון כי ככלל, שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% וכי יש לתקן בהתאם את תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח-1973 (בסעיף זה: "תקנות ההיוון"). בחודש ספטמבר 2020 וטרם תיקון תקנות ההיוון כאמור, קבע בית המשפט העליון בפסק דין נוסף, אשר בו נדון עניין ריבית ההיוון באופן פרטני ונקודתי, כי על המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") לחשב את תביעת השיבוב מחברת הביטוח לפי שיעור היוון של 3%, באופן היוצר התאמה בין שיעור ההיוון לפיו פוסק בית המשפט את גובה תביעת הנזיקין כולה, שיעור ההיוון לפיו מנוכים סכומי הגמלאות מהניזוק, וזה המשמש לחישוב תביעת השיבוב של המל"ל מחברת הביטוח.

בהתאם לפסק הדין האמור, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, החליטה החברה להפחית הפרשה בסך כ-58 מיליון ש"ח בשייר לפני מס אשר עמדה כנגד תביעות שיבוב של המל"ל כנגד החברה. סכום זה אינו כולל שחרור של הפרשה בגין חלקה של החברה בהתחייבויות הביטוחיות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול"), העומדת על סך של כ-11 מיליון ש"ח.

ב. הסכם קיבוצי

בהמשך למשבר הקורונה והשלכותיו על הפעילות העסקית של החברה, ביום 1 ביוני 2020, גובשו הסכמות עם ועד העובדים במגדל בדבר עדכונים להסכם הקיבוצי מיום 16 במאי 2019.

עיקר העדכונים בהסכם הקיבוצי החדש כוללים את ההסכמות הבאות:

1. במקום תוספת השכר של 2.8%, שהייתה אמורה להיות משולמת בחודש אפריל 2020 ותוספת שכר נוספת של 2.7%, שהייתה אמורה להיות משולמת בחודש אפריל 2021 על פי ההסכם הקיבוצי, תשולם לעובדים הזכאים, תוספת שכר אחת של 4.3% בחודש ינואר 2021; בנוסף, תוספת שכר בשיעור של 0.6% הקבועה בהסכם הקיבוצי לחודש נובמבר 2021, תגדל לשיעור של 1%, וכן - ככל שהרווח הכולל של החברה לשנת 2020 לא יפחת מהרווח הכולל של החברה לשנת 2019 (כפי שתוקן במסגרת היישום למפרע (*)), תשולם תוספת שכר בשיעור של 0.8% אחוז.

2. העדכונים להסכם כוללים הסכמות שונות נוספות, לרבות דחיית הגדלת הפרשות הפנסיוניות מ-7% ל-7.5% ממשכורת חודש מאי 2020 למשכורת ינואר 2021, דחיית נופש החברה לשנת 2021, שינויים שנועדו לסייע לעובדים כגון השתתפות בהוצאות נסיעה גם לעובדים אשר עבדו באופן מלא מהבית במהלך חודשים אפריל-מאי 2020 והקמת קרן סיוע לחוב בגין יתרות שליליות של חופשה לעובדים בגין חודשים אפריל - מאי 2020, שמירת זכויות פנסיוניות לעובדים אשר יצאו לחל"ת וכיוצא ב.

3. במסגרת העדכון להסכם הקיבוצי הוסדר גם תשלומו של מענק בגין שנת 2019 בהתאם לתוצאות שנת 2019 (כפי שתוקנו במסגרת היישום למפרע החשבונאי שלעיל). דוחות אלו כוללים את ההוצאה המוערכת בגין עלות המענק.

* יישום למפרע, ראה באור 3.א.

ג. בהמשך להשלכות משבר הקורונה, עד לסוף שנת 2020, יו"ר הדירקטוריון, ניר גלעד, ומנכ"ל החברה, רן עוז, יפחיתו את שכרם בשיעור של 10%, שכרם של חברי הדירקטוריון יופחת בשיעור של 8% ושכרם של יתר נושאי המשרה הבכירים יופחת בהתאם למדרגות שנקבעו עד 8%.

על פי הערכות שביצעה החברה, היא צפויה לחסוך בהמשך ליישום האמור לעיל בסעיף ב. ו-ג. לעיל כ-50 מיליון ש"ח על פני השנים הקרובות לאור הפחתת בסיס השכר במסגרת העדכון להסכם הקיבוצי. נוכח התלות במשתנים שונים ובפרט מצבת כוח האדם בחברה, אין וודאות כי החיסכון האמור ימומש במלואו.

ד. בתאריך 15 בספטמבר 2020 התקבל דוח מעקב דירוג מאת החברה המדרגת, מידרוג בע"מ. החברה המדרגת הותירה על כנו דירוג של Aa1 לאיתנות הפיננסית של החברה, דירוג של Aa2 לכתבי התחייבות נדחים (הון שלישוני מורכב) ודירוג של Aa3 להון רובד 2 שהנפיקה החברה באמצעות מגדל גיוס הון.

ה. בהמשך לאמור בבאור 2.א.37. לדוחות השנתיים, בתאריך 23 בספטמבר 2020, התקבלה הצעת הרכש של בנק מזרחי טפחות לבעלי מניות בנק אגוד, לפיכך החל מתאריך זה שלמה אליהו חדל להיות בעל עניין בבנק אגוד.

באור 10 - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

א. בתקופה שלאחר מועד הדוח ועד לפרסומו, המשיכה מגמת עליה בשווקי ההון, שהביאה לתשואות ריאליות חיוביות בתיקי ההשקעות שבניהול החברה.

בהתאם לכך, החברה כיסתה את חוב דמי הניהול בגין הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים ליום 30 בספטמבר 2020, כך שלאחר תאריך המאזן ובסמוך למועד פרסום הדוח מוערכים דמי הניהול המשתנים בסך של כ-340 מיליון ש"ח.

יודגש כי האמור לעיל מבוסס על המידע המצוי בידי החברה בסמוך למועד החתימה על הדוחות הכספיים וכי נתונים אלה הינם חלקיים בלבד ואינם כוללים השפעת רכיבים אחרים של השקעות ואת השפעת יתר פעילויות הקבוצה על ההון העצמי, והשפעות האמור על נכסי הקבוצה.

ב. לעניין פרסום דוח יחס כושר פירעון מבוסס SOLVENCY II - ראה באור 6.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד
בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

א.ג.,

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 30 בספטמבר 2020 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדיריקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ- 1,209 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2020, וחלקה של החברה ברווח הינו כ- 259 אלפי ש"ח וכ- 125 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
25 בנובמבר 2020

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
444,191	428,450	479,808
-	-	-
1,909,456	1,932,895	1,848,740
888,290	905,029	843,025
974,284	1,275,948	1,026,639
6,899,180	6,710,627	6,911,415
1,059,510	1,034,831	1,063,103
1,037,881	1,014,545	1,174,419
237,402	258,483	171,247
1,140,554	1,756,260	2,193,287
714,038	849,514	894,769
98,208,830	92,023,021	101,096,463
11,636,476	11,074,614	15,083,766
25,530,183	24,983,495	25,351,616
495,766	776,552	358,901
2,545,542	2,645,346	2,594,073
40,207,967	39,480,007	43,388,356
13,983,926	14,804,052	9,606,194
3,041,839	3,189,525	1,591,912
-	206,065	-
170,747,348	165,869,252	172,289,377
120,216,470	115,211,101	119,812,241

נכסים

נכסים לא מוחשיים
נכסי מסים נדחים
הוצאות רכישה נדחות
רכוש קבוע
השקעות בחברות בנות וכלולות
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
נדל"ן להשקעה - אחר
נכסי ביטוח משנה
נכסי מסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה
פרמיות לגביה
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך הכל נכסים

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2019	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
512,345	512,345	512,345	הון
886,399	979,614	883,476	הון מניות ופרמיה
[⊘] 4,565,402	[⊘] 4,407,338	4,540,815	קרנות הון
			עודפים
<u>5,964,146</u>	<u>5,899,297</u>	<u>5,936,636</u>	סך הכל הון
			התחייבויות
[⊘] 37,691,501	[⊘] 37,093,090	38,942,925	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
119,392,874	114,963,579	118,532,252	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
[⊘] 448,604	[⊘] 399,539	287,126	התחייבויות בגין מסים נדחים
278,432	363,957	286,570	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
13,810	1,664	14,437	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,830,359	2,038,309	1,610,384	זכאים ויתרות זכות
<u>5,127,622</u>	<u>5,109,817</u>	<u>6,679,047</u>	התחייבויות פינוסיות
<u>164,783,202</u>	<u>159,969,955</u>	<u>166,352,741</u>	סך הכל התחייבויות
<u>170,747,348</u>	<u>165,869,252</u>	<u>172,289,377</u>	סך הכל הון והתחייבויות

[⊘] יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2019	2020	2019	2020	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
13,709,274	3,431,174	3,225,599	10,219,670	9,651,310	פרמיות שהורווחו ברוטו
754,829	183,426	179,284	565,265	579,407	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
12,954,445	3,247,748	3,046,315	9,654,405	9,071,903	פרמיות שהורווחו בשייר
14,923,148	1,463,524	4,762,101	10,273,533	(912,253)	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,950,037	423,137	276,757	1,320,752	815,333	הכנסות מדמי ניהול
147,538	34,099	18,246	120,761	105,719	הכנסות מעמלות
90,087	185	214	5,819	369	הכנסות אחרות
30,065,255	5,168,693	8,103,633	21,375,270	9,081,071	סך הכל הכנסות
^(*) 28,090,704	^(*) 5,555,002	7,490,131	^(*) 20,189,197	7,668,671	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
395,037	90,041	113,735	268,147	434,320	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
27,695,667	5,464,961	7,376,396	19,921,050	7,234,351	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,686,725	426,748	398,899	1,263,446	1,300,793	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
733,653	171,556	163,524	545,079	529,092	הוצאות הנהלה וכלליות
8,774	1,845	2,308	6,766	8,262	הוצאות אחרות
171,672	43,143	43,754	126,779	130,177	הוצאות מימון
30,296,491	6,108,253	7,984,881	21,863,120	9,202,675	סך הכל הוצאות
49,252	4,113	21,716	20,983	54,153	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
(181,984)	(935,447)	140,468	(466,867)	(67,451)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
^(*) (44,570)	^(*) (321,895)	39,534	^(*) (186,472)	(45,045)	מסים על הכנסה
(137,414)	(613,552)	100,934	(280,395)	(22,406)	רווח (הפסד) לתקופה

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2019	2020	2019	2020	
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
(137,414)	(613,552)	100,934	(280,395)	(22,406)	רווח (הפסד) לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר
					שהוכחו לראשונה במסגרת הרווח הכולל
					הועברו או יועברו לרווח והפסד
					שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
1,074,837	277,447	28,252	869,148	98,819	זמינים למכירה
(547,293)	(50,029)	(117,029)	(183,020)	(271,090)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
62,171	26,338	16,840	46,898	170,247	זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
					הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
					זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד
7,445	1,318	490	6,234	(2,140)	חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות
(1,595)	(450)	(135)	(1,419)	(50)	המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(201,628)	(86,762)	24,596	(250,629)	690	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות
					חוץ
					השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים
					למכירה
545	155	46	485	17	השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח
					כולל אחר
394,482	168,017	(46,940)	487,697	(3,507)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר
					ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל
					הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא
					יועברו לרווח והפסד
					הפסד ממדידה מחדש בשל תכנית
(6,254)	(20,487)	(12,190)	(29,148)	(3,372)	ההטבה מוגדרת
82,557	83,036	(601)	82,540	38	חלק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות
377,390	377,390	-	377,390	-	המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
-	-	-	-	758	הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
(84,541)	(79,674)	4,168	(76,713)	979	הערכה מחדש בגין שערות רכוש קבוע
					שהועבר לנדל"ן להשקעה
					השפעת המס
369,152	360,265	(8,623)	354,069	(1,597)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא
763,634	528,282	(55,563)	841,766	(5,104)	יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
626,220	(85,270)	45,371	561,371	(27,510)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
					רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

מיוחס לבעלי המניות החברה							
		קרנות הון					
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
5,964,146	4,565,402 [†]	377,916	(1,223)	435,268	21,368	53,070	512,345
(22,406)	(22,406)	-	-	-	-	-	-
(5,104)	(2,181)	584	(33)	(3,474)	-	-	-
(27,510)	(24,587)	584	(33)	(3,474)	-	-	-
<u>5,936,636</u>	<u>4,540,815</u>	<u>378,500</u>	<u>(1,256)</u>	<u>431,794</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2020 (מבוקר)
הפסד לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020 (בלתי מבוקר)

מיוחס לבעלי המניות החברה							
		קרנות הון					
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	תרגום של פעילות חוץ	נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
5,687,926	5,058,228 [†]	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345
(280,395)	(280,395) [†]	-	-	-	-	-	-
841,766	(20,495)	374,564	(934)	488,631	-	-	-
561,371	(300,890)	374,564	(934)	488,631	-	-	-
(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-
<u>5,899,297</u>	<u>4,407,338</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,107)</u>	<u>528,367</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
הפסד לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
סך הכל רווח (הפסד) כולל
דיבידנד שהוכרז

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

[†] יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה							
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	קרנות הון				הון מניות ופרמיה
			תרגום של פעילות חוץ	פיננסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	
אלפי ש"ח							
5,891,265	4,448,504	378,500	(1,167)	478,645	21,368	53,070	512,345
100,934	100,934	-	-	-	-	-	-
(55,563)	(8,623)	-	(89)	(46,851)	-	-	-
45,371	92,311	-	(89)	(46,851)	-	-	-
<u>5,936,636</u>	<u>4,540,815</u>	<u>378,500</u>	<u>(1,256)</u>	<u>431,794</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 ביולי 2020
(בלתי מבוקר)

רווח לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו ממס

סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר
(בלתי מבוקר)

מיוחס לבעלי המניות החברה							
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	קרנות הון				הון מניות ופרמיה
			תרגום של פעילות חוץ	פיננסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה	
אלפי ש"ח							
5,984,567	5,035,189 ^(*)	3,352	(812)	360,055	21,368	53,070	512,345
(613,552)	(613,552) ^(*)	-	-	-	-	-	-
528,282	(14,299)	374,564	(295)	168,312	-	-	-
(85,270)	(627,851)	374,564	(295)	168,312	-	-	-
<u>5,899,297</u>	<u>4,407,338</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,107)</u>	<u>528,367</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 ביולי 2019
(בלתי מבוקר)

הפסד לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו

סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 30 בספטמבר
(בלתי מבוקר)

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים. הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון (המשך)

מיוחס לבעלי המניות החברה								
סה"כ הון	עודפים	הערכה מחדש	קרנות הון				הון מניות ופרמיה	
			תרגום של פעילות חוץ אלפי ש"ח	פיננסים זמינים למכירה	עסקה עם בעל שליטה	חלוקת מניות הטבה		
5,687,926	5,058,228 ^(*)	3,352	(173)	39,736	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2019 (מבוקר)
(137,414)	(137,414) ^(*)	-	-	-	-	-	-	הפסד לתקופה
763,634	(5,412)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
626,220	(142,826)	374,564	(1,050)	395,532	-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) כולל
(350,000)	(350,000)	-	-	-	-	-	-	דיבידנד שהוכרז
<u>5,964,146</u>	<u>4,565,402</u>	<u>377,916</u>	<u>(1,223)</u>	<u>435,268</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר (בלתי מבוקר)

^(*) יישום למפרע, ראה באור 3.א. לדוחות הכספיים המאוחדים.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר 2020				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,317,408	-	14,286,180	1,031,228	נכסי חוב סחירים
25,253,753	25,253,753	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
361,876	-	361,876	-	מניות
2,651,282	-	2,607,900	43,382	אחרות
<u>43,584,319</u>	<u>25,253,753</u>	<u>17,255,956</u>	<u>1,074,610</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות
ליום 30 בספטמבר 2019				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,313,909	-	10,772,703	541,206	נכסי חוב סחירים
25,006,973	25,006,973	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
790,795	-	790,795	-	מניות
2,676,540	-	2,486,156	190,384	אחרות
<u>39,788,217</u>	<u>25,006,973</u>	<u>14,049,654</u>	<u>731,590</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות
ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
11,850,557	-	11,061,230	789,327	נכסי חוב סחירים
25,480,449	25,480,449	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים
510,722	-	510,722	-	מניות
2,608,904	-	2,467,465	141,439	אחרות
<u>40,450,632</u>	<u>25,480,449</u>	<u>14,039,417</u>	<u>930,766</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020		2019	2020
	עלות מופחתת			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
7,529,985	7,340,963	9,514,956	7,828,188	7,748,346	9,777,702
3,841,003	2,870,711	5,414,191	4,022,369	3,565,563	5,539,706
11,370,988	10,211,674	14,929,147	11,850,557	11,313,909	15,317,408
			18,812	18,392	15,627

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2. מניות

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020		2019	2020
	עלות ^(*)			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
366,879	565,346	249,200	441,835	723,653	294,809
37,266	38,580	31,278	68,887	67,142	67,067
404,145	603,926	280,478	510,722	790,795	361,876
			105,180	130,942	99,796

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

^(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

3. אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 30 בספטמבר	
	2019	2020		2019	2020
	עלות ^(*)			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			אלפי ש"ח	
1,034,179	1,291,852	830,878	1,087,528	1,322,176	913,539
1,444,375	1,258,272	1,648,554	1,521,376	1,354,364	1,737,743
2,478,554	2,550,124	2,479,432	2,608,904	2,676,540	2,651,282
			433,990	426,389	596,301

השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

^(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144 א'
תל-אביב, 6492102
טל. 972 3 623 2525 +
פקס 972 3 562 2555 +
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

25 בנובמבר 2020

לכבוד
הדירקטוריון של
מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה")
אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה

נכבדנו,

הנדון: מכתב הסכמה בקשר לתשקיף מדף של מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ ("מגדל גיוס הון") מחודש אוגוסט 2019 (להלן: "תשקיף המדף")

- הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפניה), של הדוחות שלנו המפורטים להלן בקשר לתשקיף המדף שבנידון:
1. דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים מיום 25 בנובמבר 2020 על הדוח התמציתי המאוחד של החברה ליום 30 בספטמבר 2020 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.
 2. דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים מיום 25 בנובמבר 2020 על מידע כספי ביניים נפרד לפי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, ליום 30 בספטמבר 2020 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון